

Talousarvio / Budget 2025

**Taloussuunnitelma / Ekonomiplan 2026-
2027**

Sipoon kunta / Sibbo kommun

Sisällysluettelo - Innehållsförteckning

1 Kunnanjohtajan katsaus / Kommundirektörens överblick.....	5
2 Yleisperustelut ja toimintaympäristö / Allmänna motiveringar och verksamhetsmiljö	7
2.1 Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen / Strategiska mål och deras genomförande.....	7
2.1.1 Valtuustokauden keskeiset tavoitteet ja mittarit, taulukko / Centrala mål och mätare för fullmäktigeperioden, tabell.....	7
2.1.2 Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025 / Genomförande av strategin, bindande mål för år 2025	10
2.1.3 Konserniyhteisölle asetetut sitovat tavoitteet / Bindande mål för koncernsamfundet.....	11
2.2 Sipoon kunnan organisaatio / Sibbo kommuns organisation.....	12
2.3 Väestö / Befolkning.....	12
2.3.1 Väestörakenne ja väestömuutokset / Befolkningsstruktur och befolkningsförändringen	14
2.3.2 Väestösuunnite / befolkningsplan.....	18
2.4 Maankäyttö, rakentaminen ja yhdyskuntarakenteen kehitys	24
2.4.1 Rakentaminen.....	24
2.4.2 Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys.....	24
2.5 Elinkeino ja työllisyyden edistäminen.....	24
2.5.1 Elinkeinojen edistäminen.....	24
2.5.2 Työllisyyden edistäminen.....	25
2.6 Hyvinvoinnin edistäminen Sipoon kunnassa vuonna 2025 / Främjande av välmående i Sibbo kommun år 2025.....	28
2.7 Taloudelliset lähtökohdat.....	30
2.7.1 Talouden kehitysnäkymät ja kunnallistalous / Ekonomiska konjunkturutsikter och kommunalekonomi.....	31
2.7.2 Sipoon kunnan talous / Sibbo kommuns ekonomi	31
2.8 Riskien hallinta / Riskhantering	34
2.9 Henkilökunta / Personal.....	34
3 Talousarvio ja taloussuunnitelma 2025 – 2027 / Budget och ekonomiplan 2025 – 2027.....	38
3.1 Tuloperusteet.....	38
3.1.1 Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter.....	38
3.1.2 Verotulot - Sipoon kunnan veroprosentit ja verotulot 2022-2025.....	38
3.1.3 Valtionosuudet.....	39
3.1.4 Peruskunnan talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto.....	40
4 Käyttötalousosa 2025 – 2027 / Driftsekonomidelen 2025 – 2027.....	41
4.1 Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden.....	41
4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden.....	41
4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen.....	42

4.4	Konsernipalvelut / Konserntjänster	43
4.4.1	Hallintopalvelut / Förvaltningstjänster.....	46
4.4.2	Talouspalvelut / Ekonomitjänster.....	47
4.4.3	Digihallinto / Digital förvaltning.....	48
4.4.4	Henkilöstöpalvelut / Personaltjänster.....	50
4.5	Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik.....	51
4.6	Koulutus / Utbildning.....	55
4.7	Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid.....	63
4.7.1	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster	67
	Liikuntapalvelut / Idrottstjänster.....	69
	Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster	69
	Vapaa Sivistystyö / Fria Bildningsarbetet.....	70
	Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster	71
	Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster	72
4.7.2	Hyvinvointipalvelut / Välfärdstjänster	72
4.7.3	Työ- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringslivstjänster	74
	Elinkeinopalvelut / Näringslivstjänster.....	74
	Työllisyyspalvelut / Sysselsättningstjänster	75
	Maahanmuuttopalvelut / Invandrartjänster	76
4.8	Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö.....	76
4.8.1	Kaavoitus / Planläggning.....	83
4.8.2	Mittaus- ja kiinteistö / Mätning och fastighet.....	84
4.8.3	Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stöd.....	86
4.8.4	Rakennusvalvonta / Byggnadstillsynen	88
4.8.5	Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Lov för byggande i glesbygden.....	90
4.8.6	Ympäristövalvonta / Miljöövervakning.....	91
4.8.7	Katu- ja viheralueet / Gator och grönområde.....	94
4.8.8	Toimitilat / Lokalitetsförvaltning	96
4.9	Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous / Driftsekonomin för uppgifter med specifik finansiering.....	99
4.10	Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto / Driftsekonomin enligt organ, sammanfattning	101
4.11	Sisäiset erät / Interna utgifter.....	102
5	Sipoon Vesi - liikelaitos / Affärsverket Sibbo Vatten.....	104
6	Tuloslaskelmaosa / Resultaträkningsdelen.....	115
6.1	Tuloslaskelma, kunta ilman Sipoon Vesi -liikelaitosta	116
6.2	Tuloslaskelma Sipoon kunta ja Sipoon Vesi	118
6.3	Sipoon Veden vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen	120
7	Investointiosa / Investeringsdelen.....	121

7.1 Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar till infra och byggnader	122
7.2 Investoinnit, muut toimialat /.....	156
8 Rahoitusosa / Finansieringsdelen	157
8.1 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta / Finansieringsanalys, Sibbo kommun	157
8.2 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta ja Sipoon Vesi / Finansieringsanalys, Sibbo kommun och Sibbo Vatten	158
8.3 Kunnan lainakanta ja lainakanta/asukas	160
9 Sipoon kuntakonserni / Sibbo kommunkoncern	161

1 Kunnanjohtajan katsaus / Kommundirektörens överblick

Budjettivuosi 2025 on kolmas vuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, jossa sosiaali- ja terveys-toimi siirrettiin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tämän siirron johdosta kuntaorganisaatio pieneni noin 400 henkilöllä (noin 30 %) ja 70 miljoonalla eurolla (runsas 40 %). Kunnan tuloveroista valtio otti 12,64 %, mikä on suunnilleen kaksi kolmasosaa vuoden 2022 tuloverosta, joka oli 19,25 %. Myös noin kolmasosa Sipoon yhteisöverotuloista siirtyi valtion kautta hyvinvointialueen rahoittamiseen.

Kyseessä on myös Sipoon uuden kuntaorganisaation toinen kokonainen vuosi. Kuntaorganisaatio koostuu 1.5.2023 lähtien viidestä toimialasta – arki ja vapaa-aika, konsernipalvelut, koulutus, varhaiskasvatus sekä yhdyskunta ja ympäristö.

Talousarviovuosi tulee olemaan ensimmäinen, jossa työ- ja elinkeinotoiminnan palvelut järjestetään yhdessä Keravan kaupungin kanssa, ja jossa Kerava toimii 1.1.2025 lähtien tämän TE-alueen isäntäkuntana. Alueen keskeisiä sopimuskumppaneita tulevat olemaan muun muassa Itä-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueet, Keski-Uudenmaan Koulutuskuntayhtymä (KEUDA) ja Keski-Uudenmaan Kehityskeskus Oy (KEUKE). Toiminnan vaikutuksissa Sipoon kustannusrakenteeseen on useita epävarmuustekijöitä, suurimpana valtion uudistaman työtömien niin sanotun ”sakkomaksujärjestelmän” suuruus Sipoolle.

TE-uudistusta lukuun ottamatta tämä talousarviovuosi voidaan toivottavasti nähdä uutta organisaatiota vakiinnuttavana vuotena, jossa uudet toimialat voivat kehittää toimintaansa ja yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä jatkaa kehittymistään.

Ulkoiset epävarmuustekijät vaikeuttavat valitettavasti edelleen merkittävästi tämän talousarvion laadintaa. Näitä ovat esimerkiksi Venäjän käynnistämä hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja huono kansallinen suhdannekehitys. Myös hyvinvointialueiden rahoituskriisi heijastuu kielteisesti kuntatalouteen.

Kunta on vuonna 2022 tilannut sekä Inspiralta että FCG:ltä analyysin Sipoon kuntatalouden kehityksestä, ja ne osoittavat 1–2 miljoonan euron heikentymistä vuosittain. FCG:n selvitys osoittaa tämän lisäksi, että valtionosuusjärjestelmän rakenteesta johtuen eritoten lapsiperheet heikentävät kunnan taloutta, mikä on nurinkurista huomioiden lapsiperheiden halukkuuden muuttaa kuntaamme. Hallitus on luvannut tarkastella valtionosuusjärjestelmää, mikä tapahtunee aikaisintaan loppuvuodesta 2024, mutta koska kyseessä on kansantaloudellisesti ”nollasummapelistä”, niin suuria korjausliikkeitä tuskin nähdään. Tämä muutos tuskin ehtii käyttöön vuonna 2025.

Sipoo on kuulunut lähivuodet Suomen prosentuaalisesti nopeimmin kasvavien kuntien joukkoon. Meillä on rakentamisen voimakas matalasuhdanne on tosin hiljentänyt eritoten osakeyhtiömuotoisen uustuotannon ja tämän kautta myös Sipoon kunnan tontinmyynnin. Useat kansalliset ennusteet povaavat suhdanteen parantumista vuonna 2025, mutta sen toteutumisessa ja sen mittakaavassa on runsaasti epävarmuutta. Sipoo on kuitenkin edelleen pärjännyt erinomaisesti kansallisissa elinvoimabarometreissa ja meillä on kaikki edellytykset kyetä hyödyntämään tätä suhdannekäännöstä.

Vuosi 2025 on kunnallisvaalivuosi ja tämän yhteydessä päivittyy kunnan hallintosääntö ja sitä kautta poliittinen päätöksentekorakenne. Kunnallisvaalivuosi tarkoittaa myös kuntastrategian päivittämistä. Talousarviovuonna jatketaan myös työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin Sipoon mallin mukaisesti, työstetään kunnan palveluverkkoprosessia sekä jatkokehitetään yhdiskunnan kehitysprosessia.

Sipoo on hyvä kunta, ja jonka organisaatiossa on paljon mielekästä ja kiinnostavaa työtä kuntalaisten elämänlaadun parantamiseksi.

2 Yleisperustelut ja toimintaympäristö / Allmänna motiveringar och verksamhetsmiljö

2.1 Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen / Strategiska mål och deras genomförande

Sipoon kunnan strategiassa vuosille 2022–2025 on asetettu

1. Strategian perusedellytyksiksi
 - a) Aukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus
 - b) Kunta kehittyy kestävästi
 - c) Talous on tasapainossa
2. Painopisteiksi
 - a) Asuminen
 - b) Elinvoima
 - c) Liikkuminen
 - d) Sivistys
3. Keinoiksi
 - a) Henkilöstö
 - b) Hyvä hallinto
 - c) Kumppanuudet

2.1.1 Valtuustokauden keskeiset tavoitteet ja mittarit, taulukko / Centrala mål och mätare för fullmäktigeperioden, tabell

Valtuustokauden strateginen toimenpide 2022-2025 / Fullmäktigeperiodens strategiska åtgärder 2022 – 2025	Mittari / Mätare
1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia / Vi förbättrar vår barns och ungdomars välbefinnande.	Kunnan oma hyvinvointikysely / Kommunens egna välfärdsenkät TEAvisari
2. Kumppanuuksien avulla vähennetään rikollisuutta ja parannetaan asukkaiden turvallisuutta / Vi minskar brottsligheten och förbättrar invånarnas säkerhet med hjälp av partnerskap	Rikostilastot / Brottstatistik Itä-Uudenmaan turvallisuusryhmän kysely / Östra Nylands säkerhetsgruppens enkät Kouluterveyskysely / Enkäten hälsa i skolan
3. Laaditaan kestäväen kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota / Vi utvecklar en bredare helhetssyn på hållbar utveckling och en färdplan för ett hållbarare Sibbo	Kokonaiskuva luotu, tiekartan ensimmäiset tavoitteet toteutettu / Helhetssyn skapad och första målen i färdplanen uppnått
4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapai-	Kunnallisvero säilyy 2023 tasolla ja velkaantumisen

noinen käyttötalous ilman tulonveronkorotuksia / Vi bygger upp en balanserad driftsbudget för morgondagens Sibbo utan att höja inkomstskatten	pysähtyy / Kommunal skatten bibehålls på samma nivå som år 2023 och skuldsättningen stannar upp. (Mittarit: Kunnalisvero / Kommunal skatt & Velkaantuminen / Skuldsättning)
5. Vuotuinen keskimääräinen väestökasvutavoite noin 500 henkilöä. Asunrakentamisesta puolet toteutetaan pientaloina / Målet för den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten är cirka 500 invånare. Hälften av bostadsbyggandet består av småhus.	Väestökasvu / vuosi / Befolkningstillväxt / år Asuntojen kappalemäärä pientalojen suhde kerrostaloihin / Antalet småbostädernas andel till höghus
6. Sipoon yritysten ja erityisesti palveluyritysten määrää on kasvatettu ja monipuolistettu maanomistuksen, kaavoituksen ja markkinoinnin avulla / Företagen och framför allt serviceföretagen i Sibbo ökar och blir mångsidigare tack vare markägande, planläggning och marknadsföring.	Yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä kunnassa kasvaa / Nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökar
7. Päätös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä / Beslut om att inleda person-tågtrafik mellan Kervo och Nickby.	Väylävirasto tehnyt päätöksen käynnistämisestä / Trafikledsverket har gjort beslut för inledning
8. Päätös kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille / Beslut om att bygga en gång- och cykelväg mellan Nickby och Söderkulla.	Asia viety MAL-sopimuksen investointeihin / Ärendet har förts till MAL-avtalens investeringar
9. Lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäisessä neljänneksessä / Barn och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet.	PISA-tulokset / PISA-resultaten Ylioppilaskirjoitukset / Studentexamen Lisäksi käytetään muita oppimistuloksia osoittavia mittareita kuten Lukuseula / Även andra mätare för att bedöma inlärningsresultaten används, t.ex. Lukuseula
10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti / Kunnandet och ledarskapet utvecklas systematiskt	Henkilöstön kehittämissuunnitelma laadittu / Utvecklingsplan för personalen har skapats
11. Rakennamme mahdollisuuden asioida kaikissa palveluissa digitaalisesti / Vi erbjuder invånarna en möjlighet att sköta sina ärenden digitalt inom alla tjänster	Digitaalisten palveluiden saatavuus / Tillgängligheten av digitala tjänster
12. Toimitaan ja kehitetään toimintaa omistajapoliittisten linjausten mukaisesti / Vi bedriver och utvecklar verksamheten i enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna.	Laaditaan strategiaan perustuva edunvalvontasuunnitelma ja toteutetaan sitä menestyksekkäästi / Vi utarbetar en plan för intressebevakning som baserar sig på strategin och genomför den på ett framgångsrikt sätt

Strategian muiden tunnistettujen tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaksi kertaa valtuustokaudessa

Muut tunnistetut tavoitteet:

- Edesauttaa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen onnistunutta käynnistymistä ja yhdyspintojen saumatonta toimivuutta
- Sipoo luopuu fossiilisen polttoaineen käytöstä omistamissaan toimitiloissa viimeistään vuoteen 2030 mennessä
- Varmistaa kestävä taloudellisen kasvun edellytykset velkaantumisen pysäyttämiseksi kaikin käytettävien keinoin, esimerkiksi houkutellaan uusia veronmaksajia ja yrityksiä kuntaan
- Kaavoituksellinen tavoite 800 asukasta kaavavarannon kasvattamiseksi
- Monimuotoisen asumisen kaavavarannon kasvattaminen noin kahteen vuoteen sekä Nikkilässä että Söderkullassa (esim. pientalot ja kerrostalot)
- Vuorovaikutteinen kaavarunko Nikkilään ja Söderkullaan
- Kunnan maanomistusta parannetaan strategisesti tärkeillä alueilla
- Myönteinen lupakäytäntö perustuen nykyisten yleiskaavojen mitoitukseen, joka myös kasvattaa kylien ja haja-asutusalueiden asukasmäärää.
- Yleiskaavan päivitys koko kunnan elinvoiman kasvattamiseksi
- Boxin yritysalueelle on saatu sijoittumaan yrityksiä
- Bastukärr 2 -alueen kaavoitus saatu käynnistymään
- Työllisyyspalvelut pystytään rakentamaan seudullisesti paremmin toimiviksi, joko valtion uudistuksen kautta tai seudullisen yhteistyön kautta. Myös yhteydet yritys-elämään saadaan tiiviimmiksi.
- Matkailusuunnitelman laadinta saariston ja Sipoonkorven sekä metsäbrändiin liittyvien matkailupalveluiden kehittämiseksi yhdessä kumppaniverkoston kanssa.
- Sipoon yhteinen viestintäsuunnitelma markkinointiin.
- Bussipysäkki ja liityntäpysäköinti Söderkullaan moottoritien varteen
- Pysäköinnin kehittäminen huomioiden huoneistomäärät, sähköistyminen ja liityntäpysäköinti
- Torjutaan pääkaupunkiseudun tiemaksujen käyttöönotto
- KeNi-radalla on aloitettu henkilöjunaliikenne rajoitetusti ilman lisäinvestointeja rataa
- Sisäisen liikenteen kehittämiseen etsitään uusia ratkaisuja
- Laaditaan palveluverkkosuunnitelma ja määritellään puuttuvat tilaratkaisut väestösuunnitteen mukaisesti
- Asukaslähtöisten digitaalisten palvelujen jatkuva

kehittäminen sekä palvelujen laadun että kustannus-
tehokkuuden lisäämiseksi

- Sivistystoimen ja hyvinvointialueen yhteistyön määrittely ja sujuvoittaminen
- Koulunkäynnin ja harrastustoiminnan yhteiskehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi
- Lisätään Sipoon korkeatasoisten palveluiden tunnettuutta erityisesti lapsiperheille
- Kuntalaisten vapaa-ajan, liikunnan- ja kulttuuripalveluiden käyttäjämäärien lisääntyminen
- Tunnistetaan huomisen kuntaan tarvittavat kyvykkydet
- Parannetaan henkilöstötyytyväisyyttä hyvinvointikyselyiden tulosten perusteella (esim. KEVA kysely)
- Työnantajamielikuvaa kehitetään sisäisin ja ulkoisin toimin (henkilöstö vaihtuvuus ja suositteluaste)
- Edistetään henkilökunnan mahdollisuuksia vaikuttaa ja parantaa työyhteisöä.
- Varmistetaan digitaalisten palveluiden sujuvuus ja ajantasaisuus
- Keskitetyn asiakaspalvelun malli, jossa joku vastaa aina ja asiakas saa apua
- Varmistetaan toimiva hyvä hallinto ja viestintä huomisen Sipoossa (tiedonhallintamalli) 8
- Lisätään asiakastytyväisyysmittaus ja palvelulu-paukset kaikkiin digitaalisiin palveluihin
- Edistetään toimialojen välistä vuorovaikutusta
- Onnistutaan hyvinvointialueen perustamiseen liittyvissä muutoksissa ja yhteistyön luomisessa

2.1.2 Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025 / Genomförande av strategin, bindande mål för år 2025

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sitovien tavoitteiden kautta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 § velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet sekä määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Valtuustokausitasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet kuvataan kuntastrategian lisäksi lakisääteisessä laajassa hyvinvoin-

tisuunnitelmassa. Vuositasolla tavoitteet ja toimenpiteet määritellään osana talousarviota. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksessä sekä tilinpäätöksen kanssa samanaikaisesti valmisteltavassa hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa. Näin strateginen hyvinvointijohtaminen on liitetty kiinteästi kunnan talous- ja toimintasuunnitteluun sekä eri toimialojen käytännön työhön.

Koska hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kiinteä osa kunnan kaikkea toimintaa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet on huomioitu osana talousarvion sitovia tavoitteita. Niihin sitoviin tavoitteisiin, jotka ovat myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita, on merkitty tavoitteen perään sulkuihin hyte-tavoite. Näin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kokonaisuus on poimittavissa sitovien tavoitteiden kokonaisuudesta. Muita mahdollisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painotuksia ja tavoitteita on kirjattu toimialojen talousarviotekstiin. Vuoden 2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet perustuvat Sipoon kuntastrategian tavoitteisiin, väestön tunnistettuihin hyvinvointihaasteisiin sekä toimialoilla tunnistettuihin tarpeisiin, jotka liittyvät hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

2.1.3 Konserniyhteisölle asetetut sitovat tavoitteet / Bindande mål för koncernsamfundet

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä muutettiin 1.5.2015 voimaan tullessa uudessa kuntalaissa. Konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä. Konserninäkökulmaa korostetaan sillä, että talousarviossa on huomioitava kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet entistä selkeämmin. Tarkoituksena on, että

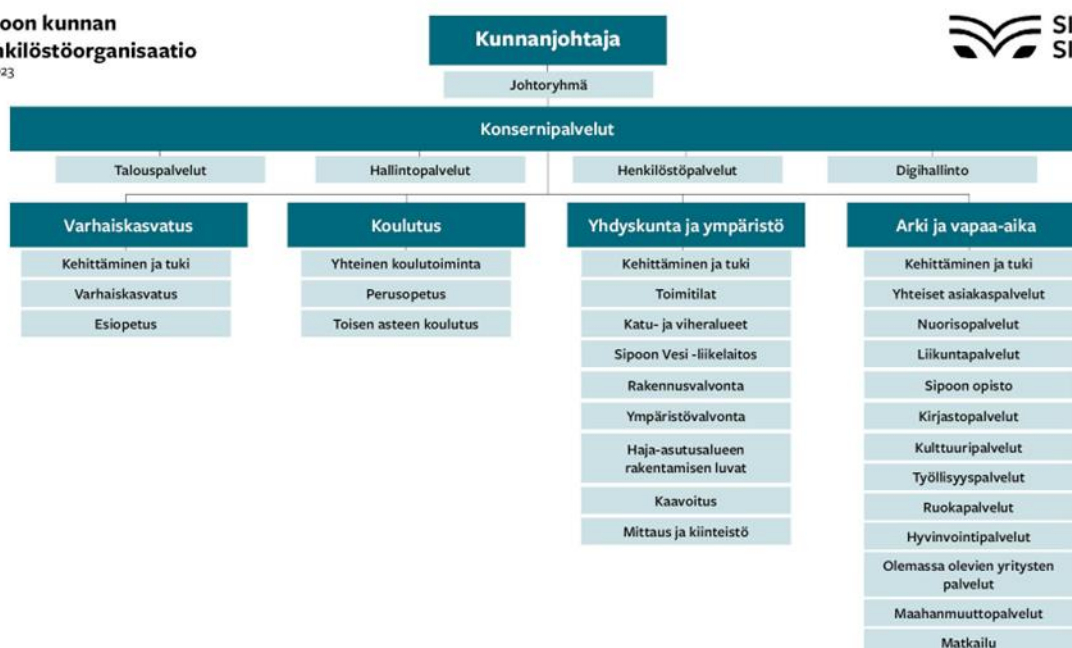
talousarviossa ja -suunnitelmassa esitettäisiin oma kokonaisuutenaan kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia.

Vuoden 2025 talousarviossa asetetaan valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnan tytäryhteisöille. Asetetuilla tavoitteilla pyritään tukemaan kunnan strategisten tavoitteiden toteuttamista ja niillä pyritään vaikuttamaan konsernin talouden tasapainoon, konsernin tuottamien palveluiden laatuun ja palvelutuotannon tehokkuuteen sekä konsernin omaisuuden arvon säilymiseen. Tavoitteet on esitetty luvussa 9.

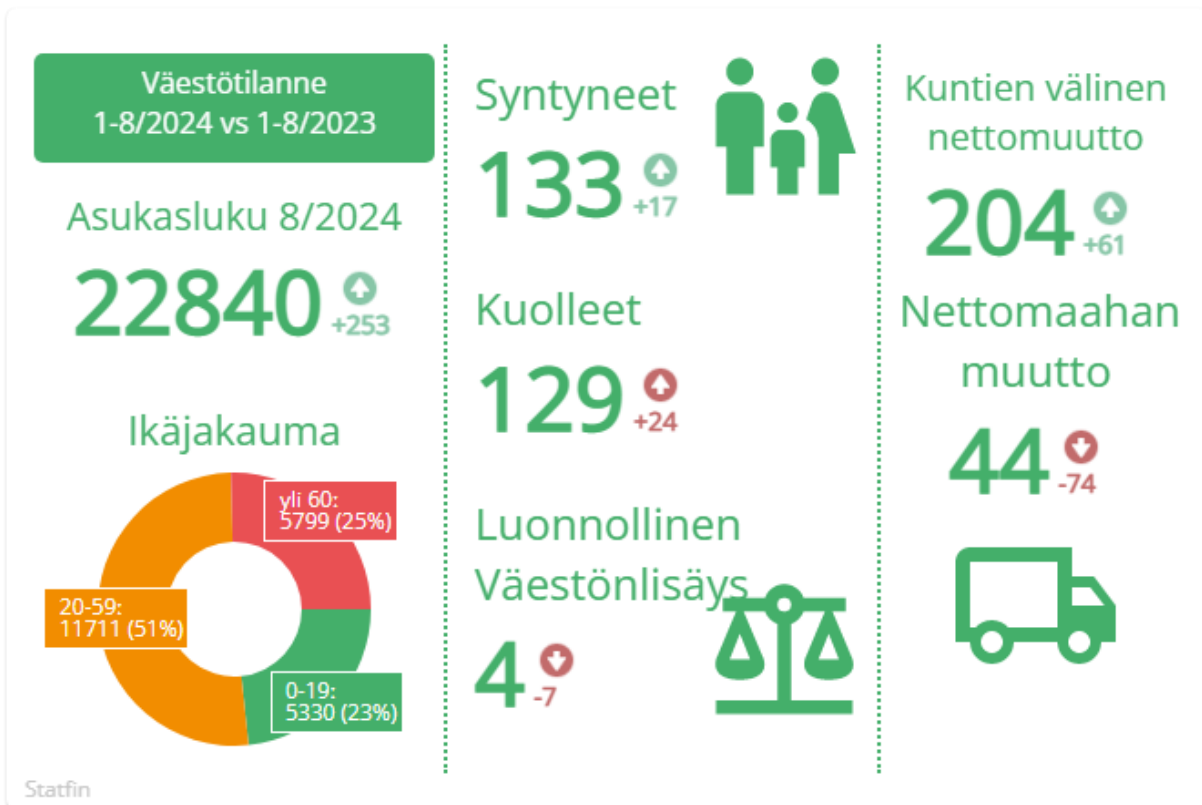
Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnastaan ja taloudestaan osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta ja kunnan tilintarkastajat arvioivat tavoitteiden toteuttamista kuntalain edellyttämällä tavalla.

2.2 Sipoon kunnan organisaatio / Sibbo kommuns organisation

Sipoon kunnan
henkilöstöorganisaatio
1.5.2023

2.3 Väestö / Befolkning

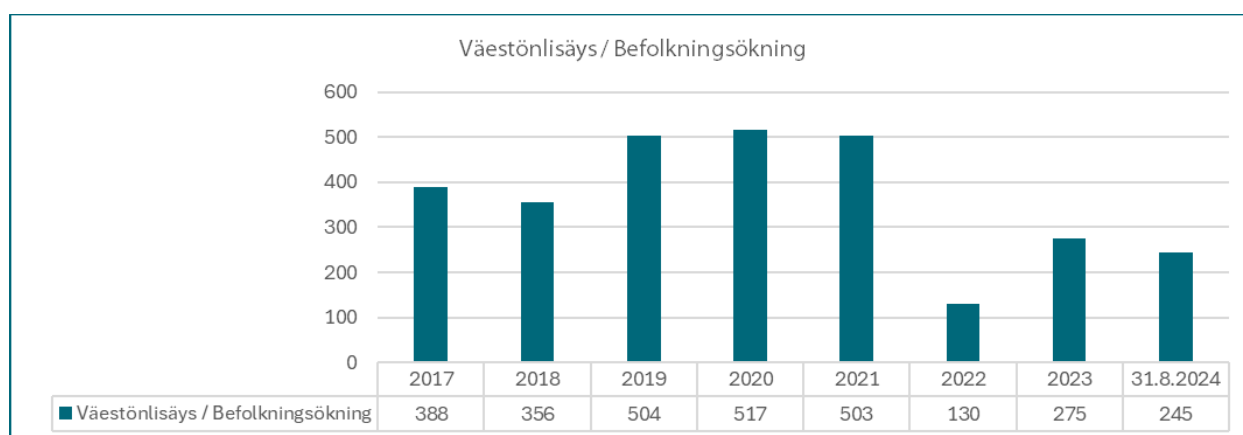
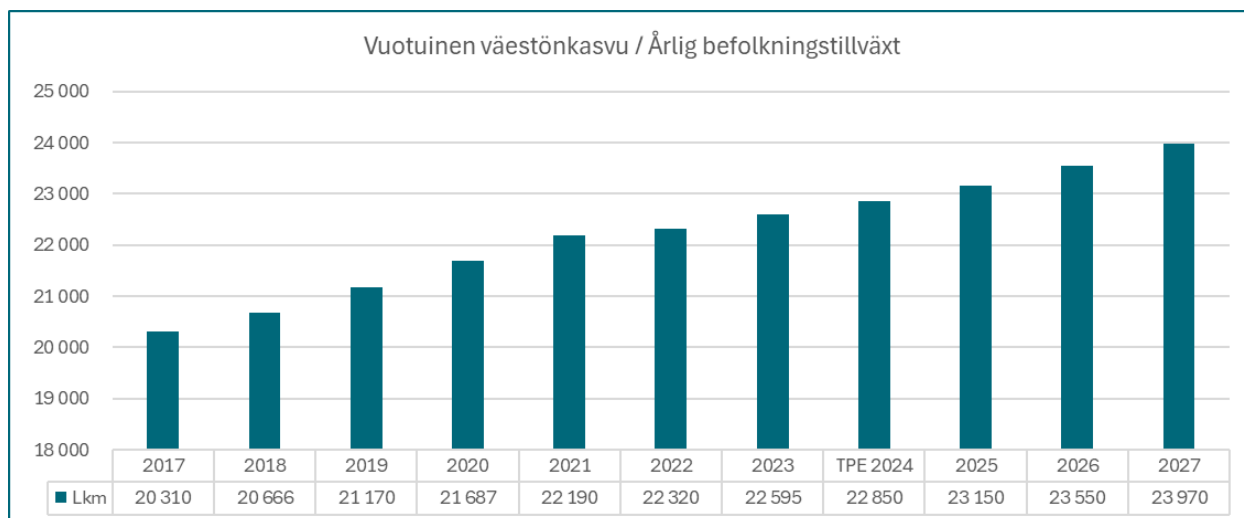

Kaavion ikäjakauma esitetty kokonaisin prosentein, josta syystä summa on 99 % eikä 100 %.

Sipoon strategia 2022–2025 linjaa muutoksia yhdyskuntakehittämiseen. Se perustuu kunnan vahvaan kasvuun, noin 500 henkilön vuosittaiseen väestönkasvutavoitteeseen. Vuoden 2025 talousarvion operatiivisena vuosittaisena väestönkasvuna on alla olevassa taulukossa käytetty 300 asukasta. Vuosina 2026–2027 kasvulukuna noin 400 vuosittain.

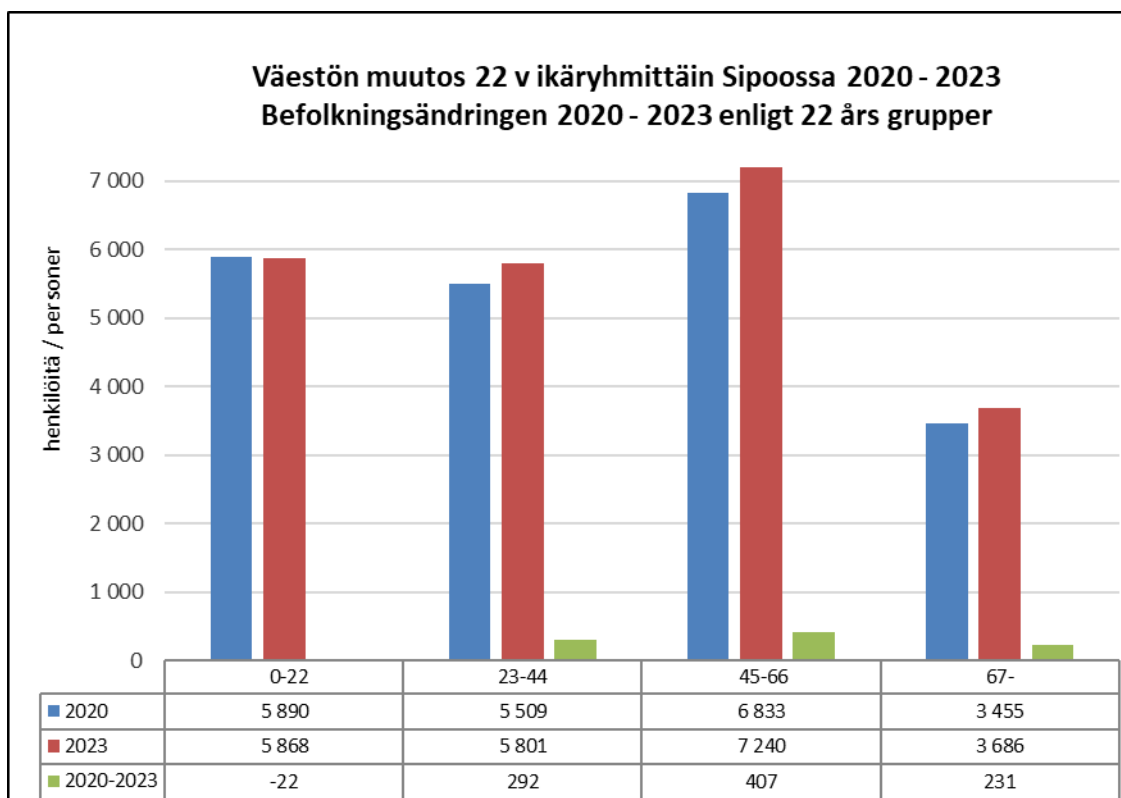
Sipoon vuotuinen väestönkasvu

Sibbos årliga befolkningstillväxt

2.3.1 Väestörakenne ja väestömuutokset / Befolkningsstruktur och befolkningsförändringen

Sipoon väestörakenne noudattaa kasvusta huolimatta pitkälti samoja lainalaisuuksia, mitä Suomen väestörakenne yleisesti. Syntyvyys ei parane, ja suuret ikäluokat ovat eläköityneet. Huoltosuhde paranee sisäänmuutolla, mutta sekään ei ole vielä auttanut täysin kompensoimaan syntyvyyden matalaa tasoa. Matala syntyvyys on globaali ilmiö, jonka vaikutuksia voi paikallisesti lievittää ennemminkin kuin täysin hallita.

Jos syntyvyys olisi riittävä, kolme ensimmäistä 22 vuoden ikäryhmää olisivat melko samankokoisia, ja viimeinen ryhmä, yli 66-vuotiaat, noin puolet edellisistä

Om nativiteten var tillräcklig, skulle de tre första 22 års åldersgrupperna vara ungefär lika stora, och den sista gruppen, över 66 år, ungefär hälften av dom föregående

Sipoon väestönkehitys osa-alueittain 2020-2023

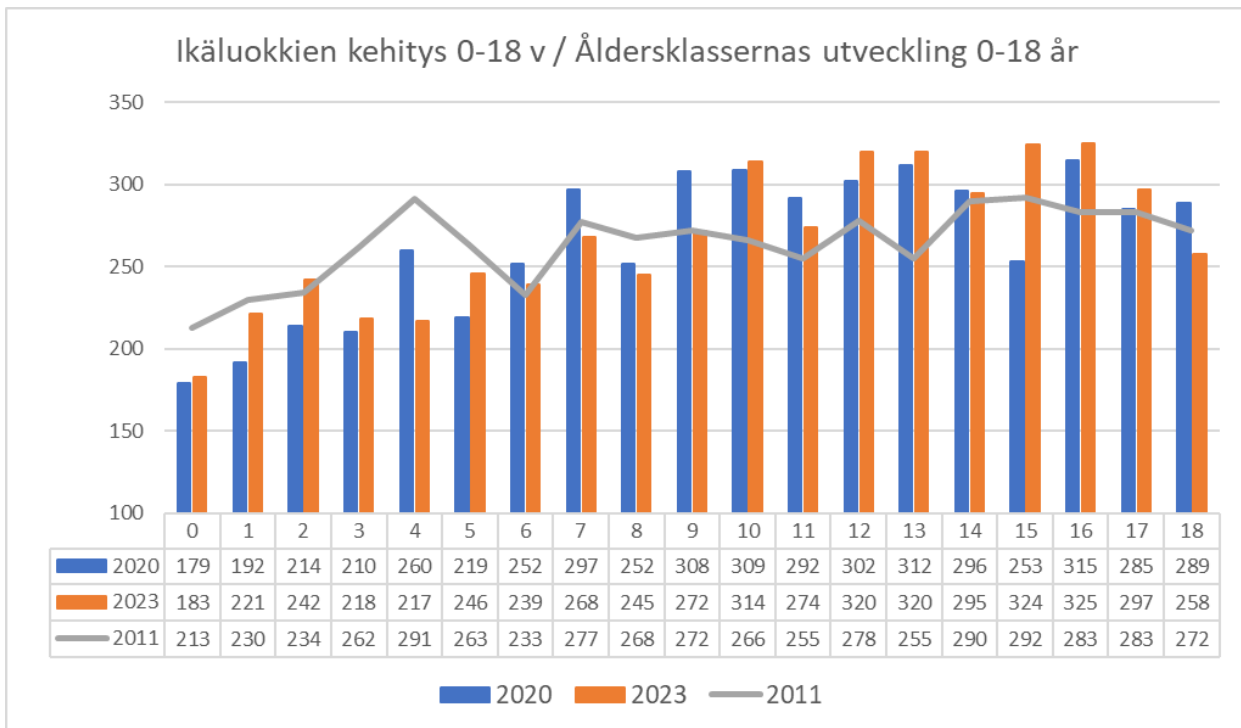
	henkilöitä
Pohjois-Paippinen, Etelä-Paippinen, Linnanpelto	22
Talma, Martinkylä	-64
Nikkilä	222
Myyras, Kirkonkylä, Hindsby	-53
Gesterby, Savijärvi, Ollkärr, Herrala	12
Immersby, Massby, Majvik, Västerskog, Hitå	57
Söderkulla	733
Eriksnäs	-23
Box, Hangelby, Träskby, Spjutsund	-1
Saaristo	-12
Jakamattomat arvot	15
Sipoo	908

Befolkningsutvecklingen per delområde i Sibbo 2020-23

	personer
Norra Paipis, Södra Paipis, Borgby	22
Tallmo, Mårtensby	-64
Nickby	222
Myras, Kyrkoby, Hindsby	-53
Gesterby, Savijärvi, Ollkärr, Hertsby	12
Immersby, Massby, Majvik, Västerskog, Hitå	57
Söderkulla	733
Eriksnäs	-23
Box, Hangelby, Träskby, Spjutsund	-1
Skärgården	-12
Ofördelade värden	15
Sibbo	908

Alueellinen väestönkasvu on keskittynyt Nikkilään ja Söderkullaan. Taulukossa yllä verrataan vuosia 2020 ja 2023. Verrattuna vuoden takaisin lukemiin (2019 ja 2022 vertailu), Nikkilän kasvu on hetkellisesti hui-

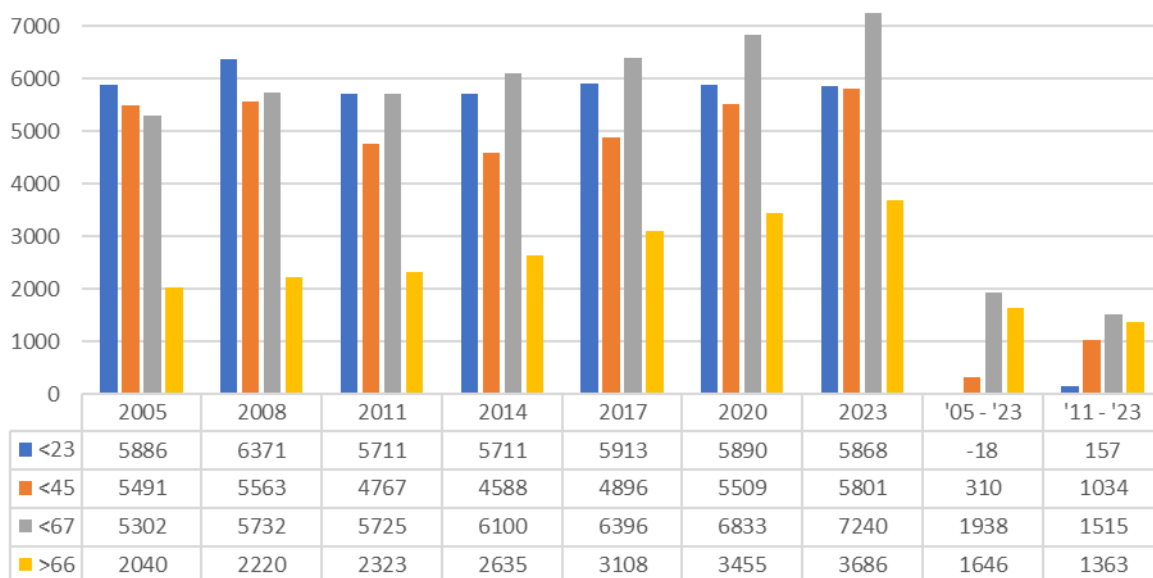
kan hidastunut, ja Söderkullan vahvistunut. Viime vuoden luvut olivat 397 ja 562, tämän vuoden vertailuluvut 222 ja 733. Myös muilla osa-alueilla esiintyy vaihtelua. Esimerkiksi alueen Box, Hangelby, Träskby, Spjutsund kolmen vuoden muutos oli vuosi sitten +75, nyt se on miinus yksi. Sipoon kokonaiskasvu oli vuosi sitten 1150 kolmen vuoden jaksolle, nyt 908. Alueellinen vaihtelu on kuitenkin huomattavasti suurempaa. Tämä vaihtelu asettaa lisähaastetta palveluverkon suunnittelulle.

Ikäluokka alle yksivuotiaat on ollut jonkin aikaa noin 180 lasta per vuosi. Vastaavasti, seitsemän - kuusitoista vuotiaiden määrä per vuosiluokka on ollut noin 270 - 300 lasta. Tämä kasvu selittyy sisäänmuutolla, joka pääsääntöisesti toteutuu ennen kouluikää. Sekä syntyvydessä että sisäänmuutossa on vuosittaista vaihtelua, mikä vaikeuttaa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen resurssien suunnittelua vastaamaan vaihteluun.

Sipoon väestön ikäjakauma 22 v ryhmät, kehitys 2005 - 2023
Sibbos befolkning, åldersfördelning 2005 - 2023, 22 år /grupp

Kuva näyttää väestön kehityksen 22 ikävuoden ryhmissä, ja kokonaiskehitys vuosien 2005 ja 2023 välillä, sekä 2011 ja 2023 välillä. Vanhin ikäryhmä, yli 66-vuotiaat, kasvaa suhteellisesti nopeiten, ja absoluuttisesti melkein yhtä nopeasti kuin 45-66-vuotiaat. Huomaa väestön lasku 2008-2011 välillä, Östersundom liitettiin osaksi Helsinkiä 1.1.2009. Erityisesti nuoremmat kaksi ikäryhmää kärsivät tästä, ja 0-22 ikäryhmä on vielä pienempi kuin ennen liitosta.

Bilden visar befolkningsutvecklingen i 22 års grupper, och helhetsutvecklingen mellan åren 2005 och 2023 samt 2011 och 2023. Den äldsta gruppen, över 66 år, växer relativt sett fortast, och även absolut mätt nästan lika fort som gruppen 45-66 år. Observera befolkningens minskning 2008-2011, Östersundom anslöts till Helsingfors 1.1.2009. Dom två yngre åldersgrupperna drabbades särskilt hårt av detta, och gruppen 0-22 år fortfarande mindre än före anslutningen.

2.3.2 Väestösuunnite / befolkningsplan

Taustaa

Väestösuunnittelu on keskeinen osa toimivaa kuntasuunnittelua. Väestösuunnitteet ovat kuntakohtaisesti laadittuja arvioita väestönkehityksestä. Väestösuunnitteet perustuvat päätettyihin tai suunniteltuihin yhteiskuntapoliittisiin toimintalinjoihin. Ne siis sisältävät kunnan kehityksen ja kasvun tahtotilaa sekä näiden saavuttamiseen tähtäviä aktiivisia toimia.

Väestökasvun ennakoiminen on tärkeää, jotta kunnan toimintaa ja investointeja voidaan suunnitella, ohjelmoida ja kehittää suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti mm. palvelutuotannon ja uusien asemakaava-alueiden toteutuksen osalta. Keskeistä väestösuunnitteen laadinnassa ja käytössä on, että yhdet samat luvut ohjaavat koko kunnan toimintaa ja siten kaikki kunnan toimialat suunnittelevat toimintaansa hyödyntäen talousarvion osana hyväksyttävää väestösuunnitetta.

Laadittujen väestösuunnitteiden tulee olla tarkastelukulman asettamien lähtökohtien valossa riittävän tarkkoja ja oikeansuuntaisia, jotta ne vastaavat mahdollisimman hyvin kunnan eri toimialojen suunnittelun tarpeisiin, ja mm. kunnan investoinnit ja palveluiden toteutus osataan mitoittaa ja ajoittaa oikein.

Väestösuunnitetta tarkasteltaessa on kuitenkin muistettava, että mitä pidemmälle ennustetaan, sitä pienempi ennustettavuus on. Pidemmän ajan luvut sisältävät näin enemmän epävarmuuksia ja oletuksia mm. kaavojen etenemisen, kaava-alueiden infran toteutuksen, tonttien myynnin toteutumisen sekä asuntojen valmistumisen osalta. Taloudelliset suhdanteet ja yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset heijastuvat asuntojen kysyntään ja asuntojen valmistumisen tarkkaan ajankohtaan välillä myös hyvin lyhyellä aikavälillä, ja tekee näin ennustettavuuteen haasteita.

Sipoon väestösuunnite vuosille 2024-2033

Osaksi talousarviokäsittelyä on Sipoon kunnan väestönkehityksestä laadittu väestösuunnite vuosille 2024–2033. Väestösuunnitteen pohjana toimii rakentamisennuste, joka perustuu mm. kunnan kaavoitusohjelmaan ja investointisuunnitelmaan. Rakentamisennuste on laadittu yhteistyössä yhdyskunnan ja ympäristön toimialan asiantuntijoiden kesken ja se linjaa uusien asemakaava-alueiden toteuttamisen aikataulun ja vaikutukset kunnan väestönkasvun osalta. Rakentamisennuste toimii siis ikään kuin kunnan maankäytön kymmenen vuoden toteuttamisohjelmana (=yhteisenä näkemyksenä maankäytön toteutuksen järjestyksestä taajamittain). Talousarvion suunnitteluvuosille 2026 ja 2027 suunnite perustuu käytännössä olevaan kaava- ja tonttivarantoon.

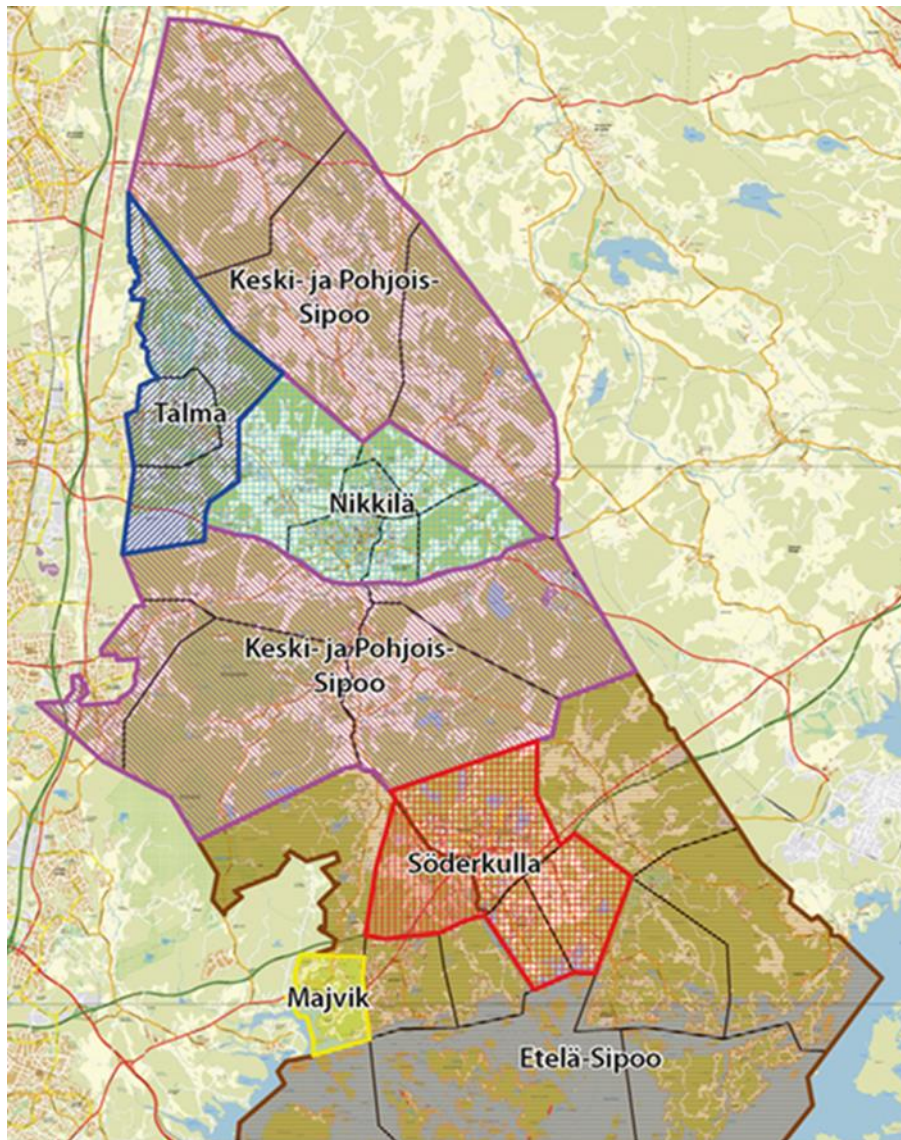
Laadittu väestösuunnite vastaa kasvun määrän ja suuntautumisen osalta kunnan strategiaan tavoitteisiin, ollen kasvun suhteen kuitenkin optimistinen (oletuksena on, että alueet toteutuvat infrainvestointien jälkeen). Väestösuunnite osoittaa, millaista kasvua kunta pystyy omilla toimillaan (kaavoitus, infrarakentaminen, tontinluovutus) tukemaan ja mahdollistamaan.

Väestösuunnite toimii kunnan maankäytön suunnittelun ja toteutuksen ohjelmoinnin optimoinnin tukena, ja kunnan infrainvestoinnit mitoitetaan ja suunnitellaan siten väestösuunnitteen kasvun mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että hankkeet suunnitellaan etupainotteisesti, mutta varsinainen rakentaminen käynnistetään vuosittain seurattavan toteutuneen väestönkasvun perusteella. Myös koulutuspalvelujen, varhaiskasvatuksen sekä arjen ja vapaaajan toimialojen palveluverkkoinvestointeja suunnitellaan ja ennakoidaan tämän väestösuunnitteen mukaisesti, mutta toteutuksen ajoituksen suhteen seurataan väestökehityksen toteumaa ja ns. maltillisempaa väestökasvun ennustetta.

Kunnan väestömäärän on ennustettu kasvavan kymmenen vuoden aikajaksolla väestösuunnitteessa 275-580 asukkaan / noin 1,7 %:n vuosivauhdilla. Väestösuunnite mahdollistaa KeNi-radon henkilöjunaliliikenteen toteutumisen ja kannattavuuden, mahdollistamalla Nikkilään riittävän väestöpohjan 2030-luvun taitteeseen. Suunnite hyödyntää myös taajamien olemassa olevan palveluverkon kapasiteettin ja vastaa monipuolisesti eri asumisen kysyntöihin kaikissa taajamissa.

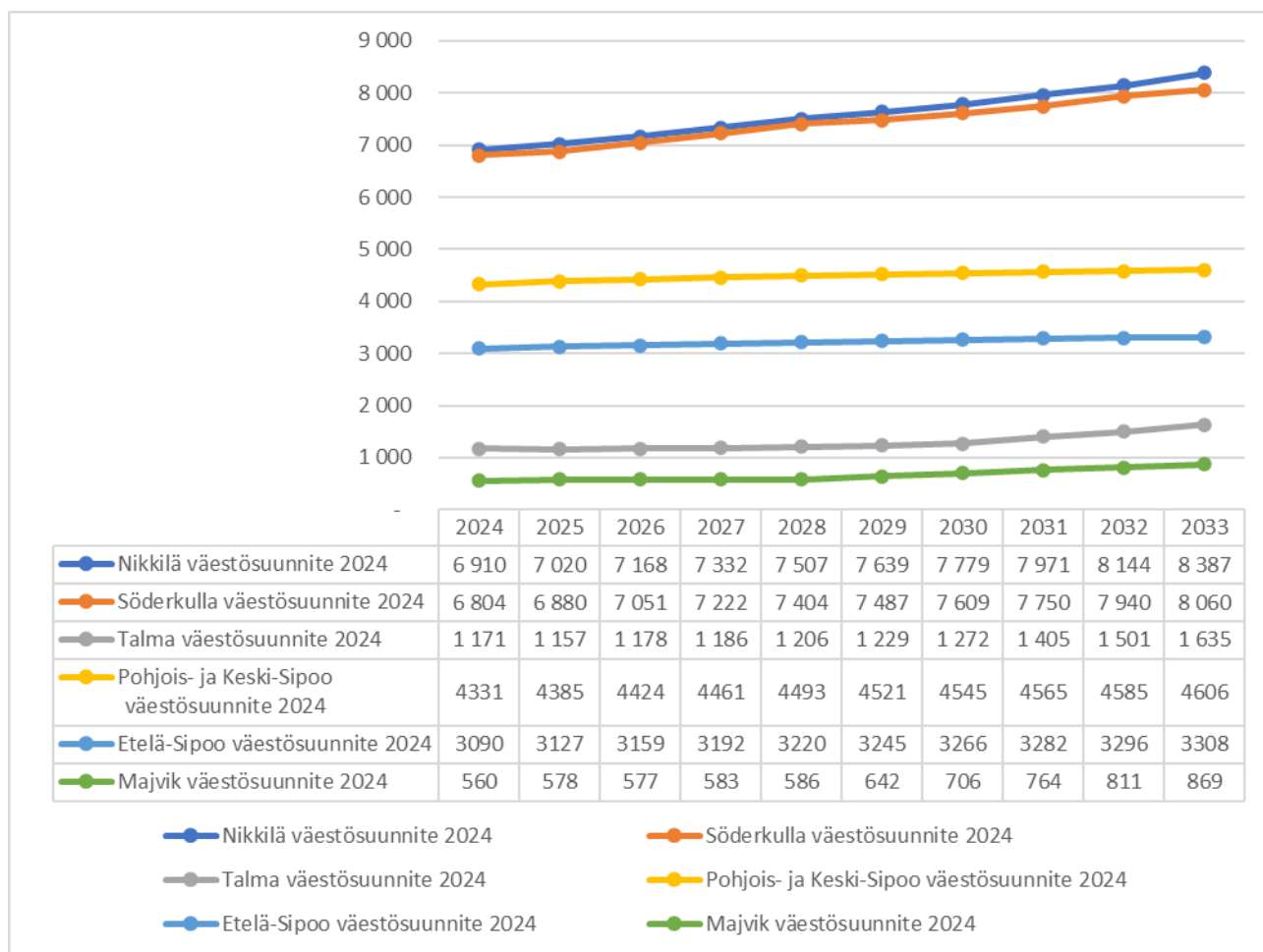
Suunnitteen mukaisesti Nikkilän ja Söderkullan osaluokkien väestömäärät kasvavat lähes yhtä nopeasti lähivuosina, Nikkilässä vuoteen 2033 mennessä hieman enemmän, ollen yli 8 000 asukasta molemmilla alueilla vuoden 2033 lopussa. Talmassa väestömäärä kasvaa maltillisesti 2030-luvulle saakka, kunnes uusien asemakaava-alueiden rakentamisen myötä väestömäärä lähtee voimakkaampaan kasvuun. Talman väestön arvioidaan kasvavan nykyisestä yli 450 henkilöllä vuoteen 2033 mennessä. Majvikin osa-alueen väestön arvioidaan kasvavan noin 1,5-kertaiseksi kymmenen vuoden aikana nykyisestä väestömäärästä, kun Sipoonrannan ja Majvikin asemakaavojen mukaisen kaavavarannon oletetaan toteutuvan. Sipoon haja-asutusluonteisten alueiden

osalta väestökehityksessä arvioidaan tapahtuvan hienoista kasvua: Pohjois- ja Keski-Sipoon sekä Etelä-Sipoon osa-alueiden väestömäärissä noin parin sadan asukkaan verran.

Kuva kunnan väestösuunnitteen osa-aluejaosta, jossa on pohjana tilastoaluejako (ohuet mustat viivat)

Taajamien kehitys väestösuunnite 2024

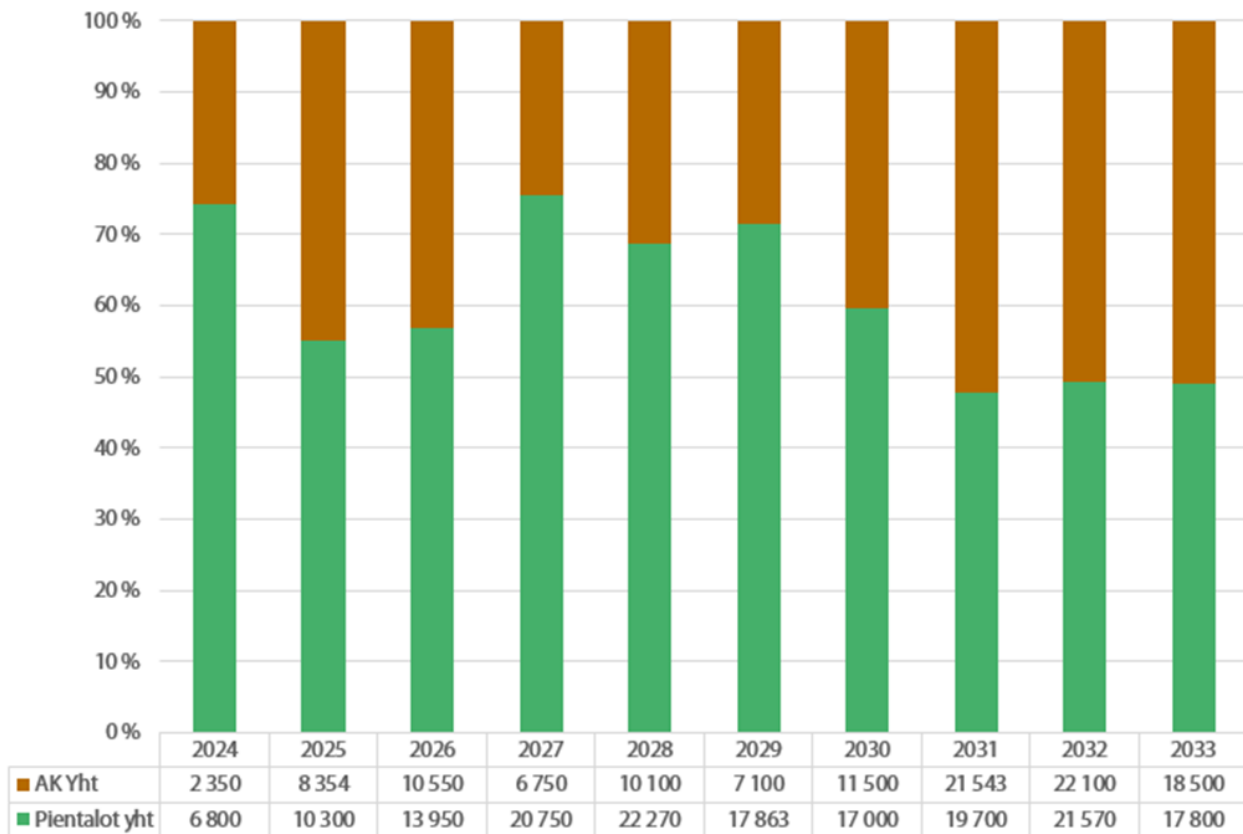

Väestösunnitteen mukainen väestökehitys suunnitteen eri osa-alueilla vuosina 2024-2033.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Koko Sipoo	22865	23144	23555	23973	24414	24756	25162	25716	26252	26831
kasvu (hlöä)	275	279	412	418	441	342	407	553	536	580
kasvu %	1,2	1,2	1,8	1,8	1,8	1,4	1,6	2,2	2,1	2,2

Väestökehitys kaikkien ikäluokkien osalta Sipoossa vuosina 2024-2033.

Pien- ja kerrostalojen osuus vuosittain kokonaistuotannosta

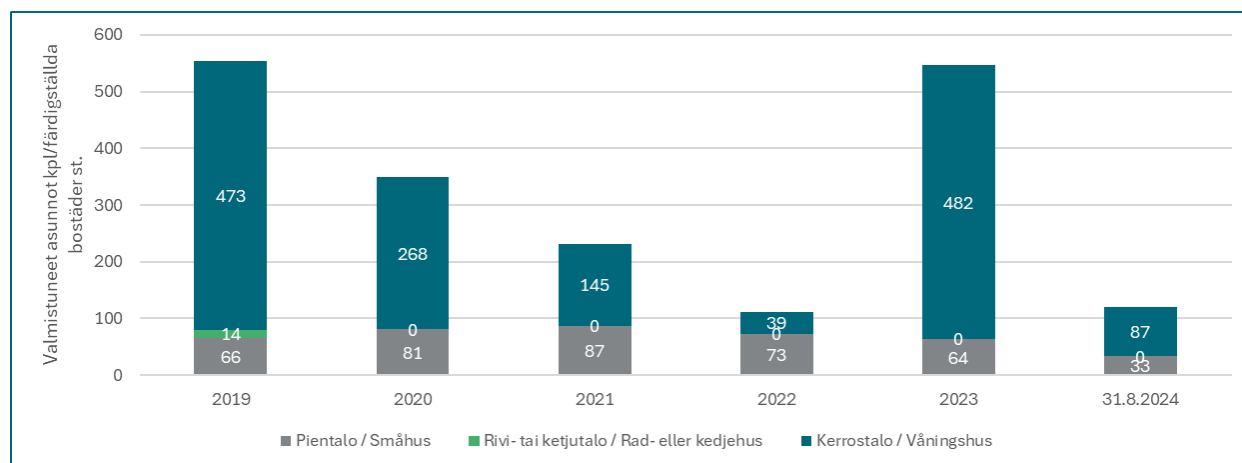

Kuvassa on esitetty väestösuunnitteen mukainen koko kunnan asuntotuotannon jakautuminen pien- ja kerrostaloihin vuosina 2024-2033 väestöennusteen pohjana toimivan rakentamisennusteen mukaisesti.

2.4 Maankäyttö, rakentaminen ja yhdyskuntarakenteen kehitys

2.4.1 Rakentaminen

Uudisrakentamisen asuntotuotanto Sipoossa talo-tyypeittäin on jaksolla 2017–9/2024 ollut melko vakaa pientalojen suhteen, sen sijaan rivitalojen rakentaminen on lähes kokonaan loppunut ja kerrostalojen rakentaminen vaihdellut hetkittäin suuresti. Vuoden 2024 osalta pientalojen rakentaminen on ollut vähän keskimääräistä varovaisempaa, kerrostalojen tuotanto on pysähtynyt. Kerrostaloasuntoihin muutto voi vaihdella ajallisesti enemmän kuin pientaloihin muutto, vertaa väestönmuutokseen/vuosi. Edelleen on tarkoitus kasvattaa kaavavarannolla pientalojen osuutta rakentamisesta.

2.4.2 Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

2.5 Elinkeino ja työllisyyden edistäminen

2.5.1 Elinkeinoon edistäminen

Sipoon kunnan elinkeinoyksikkö työskentelee sipoolaisen yrityskentän hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden puolesta. Toiminnan tavoitteena on mahdollistaa yrittäjille ja yrityksille mahdollisimman hyvä toimintaympäristö kasvuun ja kehittymiseen Sipoossa. Yksikön vastuulle kuuluu myös kunnan matkailun kehittäminen ja yhteistyö sipoolaisten

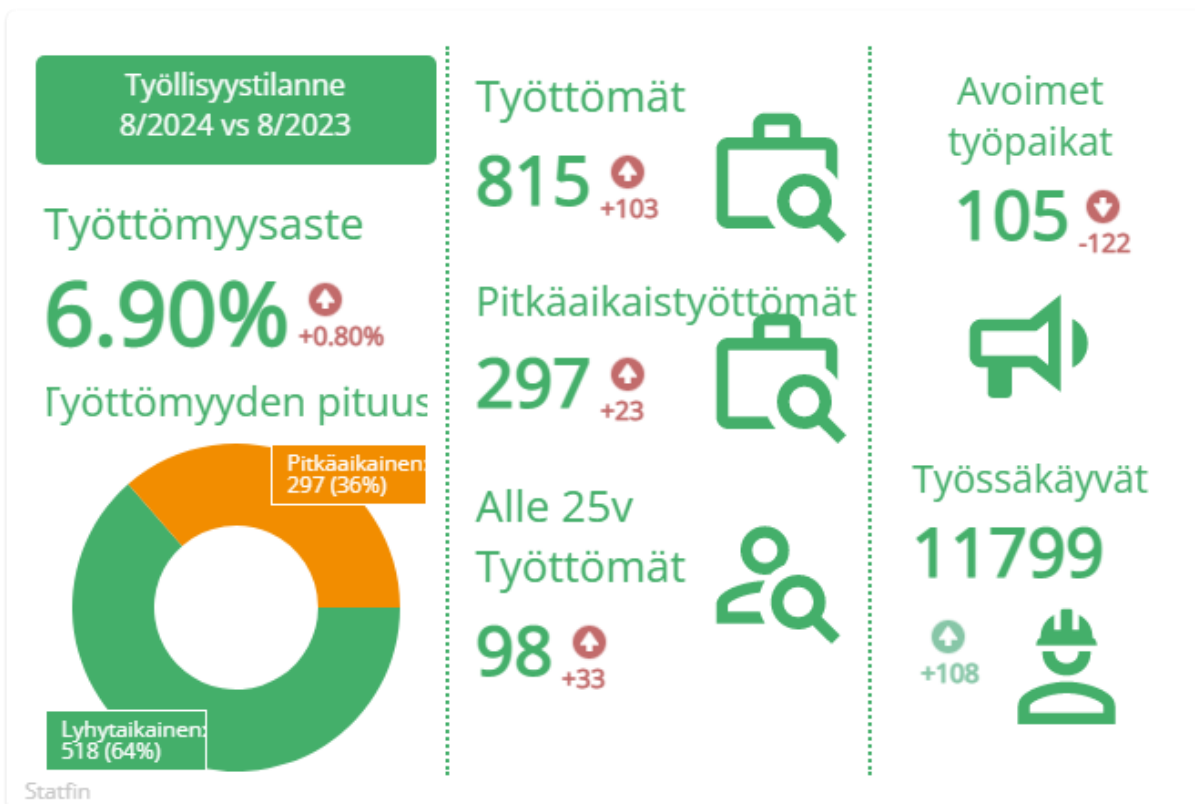
matkailuyritysten kanssa.

Yritysten tilanne on jo useamman vuoden ollut haasteellinen aina koronavuosista 2020-2021 alkaen. Niitä seurannut Ukrainan sota on tuonut mukanaan Venäjän viennin päättymisen sekä vaikean suhdannetilanteen. Elinkeinoelämän Keskusliitto ennustaa vuoden 2024 lopulle vihdoinkin käännettä parempaan niin, että tuotannossa olisi vihdoinkin jo kasvua. Ainoa jarruttava tekijä on vielä maltillinen kysyntä. Rakentamisen ongelmat jatkuvat, vaikkakin pahin vaikuttaisi olevan jo takanapäin. Korkeiden lasku on hieman lisännyt kysyntää ja myymättömien asuntojen määrä on vähän vähentynyt. Rakentamisen kannattavuus on silti edelleen huono epäsuotuisasta suhdanteesta johtuen. Palveluala kärsii myös suhdanteesta ja vähäisestä kysynnästä. Sielläkin on tosin näkyvillä merkkejä tilanteen helpottumisesta.

Sipoossa aloittaneiden yritysten määrä kasvoi vuoden 2024 ensimmäisellä kvartaalilla 40 kpl, samalla kun lopettaneiden määrä oli 19 yritystä. Yritysten määrä kasvoi siis 21 yrityksellä. Viime vuonna yritysten määrä kasvoi koko vuonna 115 yritystä. Viime vuonna uusia yrityksiä perustettiin siis keskimäärin 29 kpl/kvartaali. Voi siis olla, että pientä parannusta on tapahtumassa perustettavien yritysten määrässä.

Vuonna 2024 on elinkeinopalveluissa keskitytty uuden elinkeino-ohjelman ja samalla syntyvän matkailusuunnitelman laatimiseen ja käyttöönottoon, joita päästään toteuttamaan vuonna 2025. TE25-uudistus tuo mukanaan tiiviimpää yhteistyötä Kevran elinkeinopalveluiden kanssa. Uusia mahdollisuuksia ja avauksia on siis luvassa valmistuvien suunnitelmien ja uudenlaisen yhteistyön mukana.

2.5.2 Työllisyyden edistäminen

Sipoon kunnassa työllisyyttä edistävien työllisyyspalveluiden tehtävänä on toimia täydentävien työllisyyspalveluiden tuottajana sipoolaisille työnhakijoille sekä työnantajille. Työllisyyspalveluiden tavoitteena on edistää ja kehittää kunnan työllisyyttä yhteistyössä työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen sekä muiden alueen oleellisten yhteistyötoimijoiden kanssa.

Sipoon kunnan työllisyys- ja elinkeinopalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä alueellisen elinvoiman sekä veto- ja pitovoiman edistämiseksi. Yhteistyön ytimessä on paikallistuntemus, joka mahdollistaa paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin reagoimista nopeasti ja ketterästi. Työllisyyspalvelut kehittävät yhteistyössä elinkeinopalveluiden kanssa palveluita, jotka edesauttavat paikallisen elinkeinoelämän työvoiman saatavuuteen liittyviä asioita ja edistävät siten elinkeinojen mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa. Työllisyyspalveluiden tarjoama työvalmennuspalvelu tukee työnhakijoita työllistymisen haasteissa ja toimii niin sanottuna polun rakentajana työnhakijoiden ja työnantajien välillä.

Elokuussa 2024 Sipoon työttömyysaste (työttömät työnhakijat) oli 6,90 %, kun vuotta aiemmin se oli 6,1 %. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 815, mikä on 103 enemmän kuin aiempana vuonna. Samalla kuitenkin Sipoon työvoiman määrä kasvoi 108 henkilöllä, mikä kertoo alueen kasvavasta veto-voimasta ja työmarkkinoiden kehityksestä. Tämä tarkoittaa, että vaikka työttömien määrä on noussut, myös työllisten määrä on lisääntynyt. Tämä ilmiö voi selittyä sillä, että työmarkkinoille on tullut uusia työnhakijoita, kuten alueelle muuttaneita henkilöitä. Uusien työnhakijoiden lisääntyminen kasvattaa työvoimaa, mikä voi näkyä tilapäisesti sekä työttömien että työllisten määrän kasvuna.

Työttömyysasteen nousu viittaa taloudellisen suhdanteen heikentymiseen ja hidastuneeseen kasvuun, mutta on edelleen alhaisempi kuin valtakunnallinen keskiarvo (M08/ 7,5 %) ja huomattavasti alempi kuin esimerkiksi naapurikunta Keravalla. Työttömyyden rakenteen kannalta on huolestuttavaa, että pitkään työttömänä olleiden (yli vuoden työttömänä olleet) määrä on noussut 23 henkilöllä, ja heitä oli elokuussa 297 (36 % kaikista työttömistä).

Avoimien työpaikkojen määrän vähentyminen (-122 paikkaa) on signaali talouden kasvun hidastumisesta. Tämä voi heijastua myös työnhakijoiden työttömyyden pitkittymisenä, sillä pienempi määrä avoimia työpaikkoja vaikeuttaa työllistymismahdollisuuksia. Yritysten sopeuttamistoimet ja kasvavat konkurssimäärät ovat lisänneet painetta työllisyyspalveluiden suuntaan.

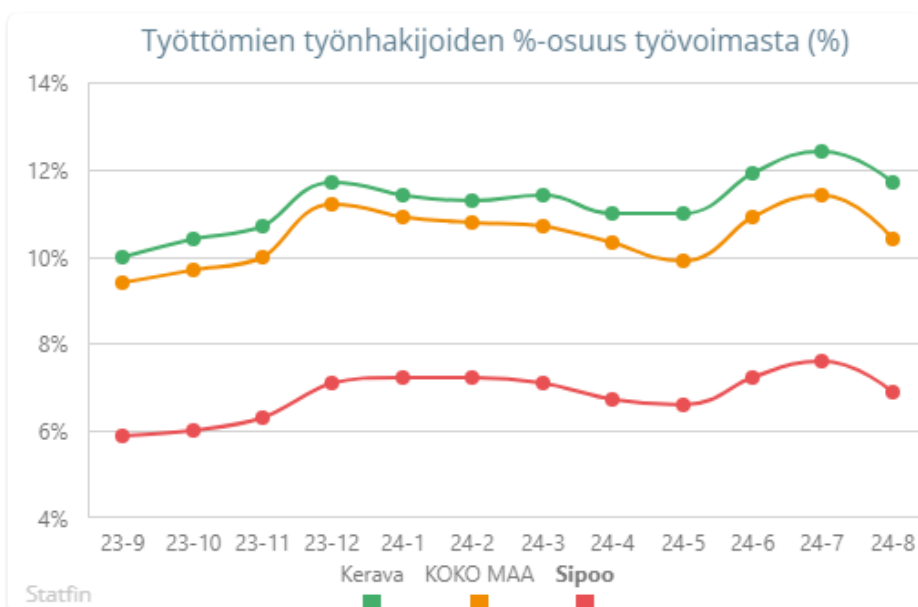
Nuorille alle 30-vuotiaille työttömille suunnattu työpajatoiminta on jatkanut työllistymistä ja hyvinvointia edistävää työtään, mikä on entistäkin tärkeämpää, sillä alle 25-vuotiaiden työttömyys on kasvanut 33 henkilöllä. Tämä osoittaa, että nuorten työllistymisen tukeminen on kriittinen prioriteetti erityisesti syrjäytymisen ehkäisemisen näkökulmasta.

Vaikka Sipoon työttömyystilanne on viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna heikentynyt, työttömyysprosentti on yhä kohtuullisella tasolla alueellisesti ja valtakunnallisesti tarkasteltuna. On myös tärkeää huomata, että työllisyyden kasvu ja työmarkkinoiden elinvoimaisuus vaativat jatkuvaa seurantaa ja yhteistyötä elinkeinoelämän ja muiden

sidosryhmien kanssa.

Vuoden 2025 alusta alkaen työvoimaviranomaisen palvelut siirtyvät valtion järjestämisvastuulta kuntien järjestettäväksi. Sipoo ja Kerava ovat sopineet yhdessä työvoimapalveluiden järjestämisestä siten, että Kerava toimii Keravan ja Sipoon työllisyysalueella järjestämisvastuullisena työvoimaviranomaisena, tuottaen Sipoolle lakisääteiset työvoimaviranomaisen palvelut.

Sipoon työllisyyspalvelut tuottavat työvoimaviranomaisen toimintaa täydentäviä palveluita, joilla tuetaan paikallista elinvoimaa ja edistetään kunta-
laisten mahdollisimman korkeaa työllisyysastetta.

2.6 Hyvinvoinnin edistäminen Sipoon kunnassa vuonna 2025 / Främjande av välmående i Sibbo kommun år 2025

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä kuvataan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuut, joihin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö (hyte-työ) perustuu.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen perustuu verkostoyhteistyöhön sekä tiedolla johtamiseen. Vaikuttava hyte-työ edellyttää, että työtä ohjaavat selkeät rakenteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on osa kaikkea kunnan toimintaa ja kaikkien kunnan toimialojen vastuulla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiosta vastaa hyvinvointipäällikkö. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tukee poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jossa on edustettuna kaikki toimialat. Se toimii kunnan johtoryhmän alaisuudessa. Lisäksi hyte-työssä tehdään yhteistyötä Sipoon alueella toimivien muiden sidosryhmien, kuten järjestöjen, yritysten, viranomaistahojen sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyörakennetta tarkennetaan vuosien 2024 ja 2025 aikana.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtaminen rakentuu hyvinvointi- ja turvallisuuskertomustyön ympärille. Vuoden 2025 aikana valmistellaan seuraavan valtuustokauden laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma, joka suuntaa valtuustokauden 2025–2029 hyte-työtä.

Keskeisenä koko kunnan painopisteenä hyte-työssä on kuntastrategian mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Planet Youth -toiminta etenee Planet Youth -prosessin mukaisesti. Vuoden 2025 tavoitteena on toteuttaa prosessin vaiheet 5–8, jotka on kuvattu tarkemmin osana talousarvion sitovia tavoitteita. Lisäksi lasten ja nuorten hyvinvointia rakennetaan kokonaisvaltaisen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen Sipoon mallin mukaisesti. Siinä huomioidaan pitkäjänteinen ennaltaehkäisevä työ (Planet Youth), reagoiminen tämänhetkisiin hyvinvointihaasteisiin sekä kunnan palveluissa tehtävä jokapäiväinen toiminta.

Vuoden 2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimialakohtaiset tavoitteet on kirjattu osaksi sitovia tavoitteita. Tämä kuvataan tarkemmin luvussa 2.1.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sitovien tavoitteiden kautta.

2.7 Taloudelliset lähtökohdat

Suomen hallituksen vuoden 2025 talousarvioesitys on noin kaksitoista miljardia euroa alijäämäinen. Investointeja liikennehankkeisiin ehdotetaan rahoitettavaksi myymällä osakkeita valtion omistamista yhtiöistä. Valtionyhtiöiden osakkeiden arvostus on tällä hetkellä keskimäärin noin puolet siitä, mitä muutama vuosi sitten. Hyvinvointialueiden taloudellinen asema on myös edelleen erittäin kriittinen.

Näin ollen, valtion halukkuus ulkoistaa omaa tuotantovastuuta, kuten TE-toiminta kunnille, on ymmärrettävää vaikkakaan ei välttämättä hyväksyttävää. Hyväksyttävyyden osalta vaikeus johtuu siitä, että valtion korvaus ulkoistuksesta vastaa vanhaa kustannustasoa, kun taas velvoitteet ovat nousseet ja myös yleinen kustannustaso.

Valtionosuudet eli valtion yleiskatteiset korvaukset kuntien tuottamista palveluista ovatkin muuttuneet viime vuoden aikana kuntien kannalta huonompaan suuntaan. Valtio uudistaa TE-uudistuksen yhteydessä valtionosuuksien laskentaa, mutta valtion tyhjän kassan takia odotukset eivät ole liian myönteiset.

Entä markkinat yleisesti? BKT:n kehitys on edelleen heikko, niin kuluttajien kuin teollisuuden investointien suhteen. Koronlaskut eivät vielä tuoneet huomattavaa vaikutusta. Rakennusteollisuuden alakulo ei ole vielä ohi, ja huoneistoja on edelleen liian paljon myymättä.

Vihreästä siirtymästä on toivottu uutta talouden kestoveturia, mutta sekin yskii. Kotitalouksilla ei ole ollut alkuinnostuksen jälkeen samanlaista halua ja kykyä investoida energiaa säästäviin ratkaisuihin, ja energian hinnatkin ovat maltillistuneet huipun jälkeen.

Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn toteaa Kauppalehdessä, että julkinen velka ei voi enää loputtomasti kasvaa. Tanskassa ja Ruotsissa julkinen velka on noin 30% suhteessa bruttokansantuotteeseen, kun Suomessa Tilastokeskuksen mukaan saavutettiin 80% toisen vuosineljänneksen lopussa.

2.7.1 Talouden kehitysnäkymät ja kunnallistalous / Ekonomiska konjunkturutsikter och kommunalekonomi

Suomen talouden vientisektori on edelleen teollisvetoinen eikä palveluiden paino ole vielä riittävällä tasolla. Siksi talous on jälkisyklistä. Kasvua ennustetaan vuodelle 2025, mutta sen vaikutus työttömyyteen nähtäneen vasta loppuvuonna 2025 ja 2026. Uudella TE-organisaatiolla on täten kädet täynnä heti alusta, ja valtion työmarkkinatuen sakkomaksut lankeavat myös aiempaa herkemmin.

Kunnille jälkisyklisyys tietää myös verotuloissa varovasta kehitystä, yhteisöveroissa jopa hetkittäistä laskua. Korot tuntuvat nyt mahdollisesti löytäneen uuden normaalitasonsa, eikä korkoennusteissa enää odoteta huomattavia laskuja. Yhdessä kuntien investointitarpeiden kanssa, tämä tietää edelleen korkokulujen kasvua, kun vanhat lainat ja suojaukset on vaihdettava uusiin sopimuksiin.

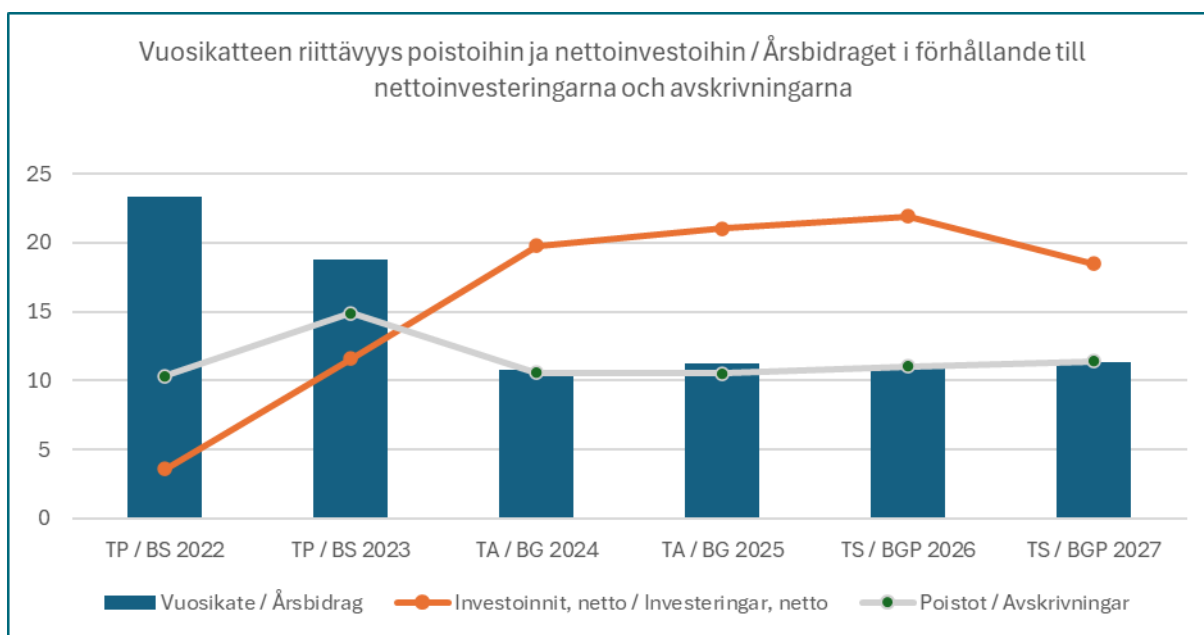
Vanhat sotekiinteistöt tulevat vuoden 2025 aikana muodostamaan kunnille todellisen ongelman. Hyvinvointialueet ovat indikoineet huomattavia leikkauksia olevan tulossa palveluverkkoihinsa. Valtioneuvoston asetus ei pakota alueita vuokraamaan kiinteistöjä ja tiloja enää vuoden 2025 jälkeen, ja kunnat ovat yleisesti ottaen nyt aika heikoissa neuvotteluasemissa.

Kuntarahoitus ennustaa, että kuntien tulos vuodelle 2025 tulee muodostumaan myydyistä kiinteistöistä ja omaisuuseristä, verot, valtionosuudet ja maksut eivät riitä kattamaan käyttökulujen jälkeen investointeja. Kassavirta on negatiivinen, ja velat kasvavat. Toisin ilmaistuna, poistojen määrä on isompi kuin toimintakate, ja investoinnit isommat kuin poistot.

2.7.2 Sipoon kunnan talous / Sibbo kommuns ekonomi

Keskeiset luvut 2022 - 2027 Kunta ja Sipoon Vesi, M€ / Nyckeltal 2022-2027, Sibbo kommun och Sibbo Vatten, M€	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Asukasluku / Invånarantal	22 313	22 813	23 050	23 150	23 550	23 970
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 117,8	- 64,7	- 70,9	-72,2	-74,8	-77,0
Verotulot / Skatteinkomster	122,2	62,4	61,2	62,8	65,5	68,5

Vuosikate / Årsbidrag	23,4	18,7	10,7	11,2	11,4	12,2
Poistot / Avskrivningar	10,3	14,9	10,6	10,5	11,1	11,4
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	14,9	5,76	1,4	1,9	1,5	2,0
Investoinnit, brutto / Investeringar, brutto	18,5	15,95	23,9	26,4	27,3	23,8
Toiminnan & investointien rahavirta / Verksamh.investering.kassaflöde	6	3,15	-13,14	-15,2	-16,4	-12,5
Lainamäärä / Lånemängd	107,2	101,3	115,6	123,9	132,4	141,5
Ulkoiset toimintakulut €/asukas / Externa verksamhetsutg. €/inv.	- 6 893	-3 674	-3 909	-4 000	-4 044	-4 072
Lainamäärä €/asukas / Lån €/inv.	4 804	4 482	5 013	5 350	5 621	5 903
HTV / Personal-årsverk	1 195	881	879	871	871	871

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä vuosikate (ml. Sipoon Vesi) oli 18,7 M€ ja tilikauden tulos 3,8 M€. Poistoero- ja varausten muutuskirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 5,76 M€.

Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset, joten kunnan talous oli tasapainossa vuonna 2023. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 9,9 M€ ja arvonalentumiset 4,9 M€.

Kunnan velkamäärä pieneni vuoden 2023 aikana ja lainamäärä vuoden lopussa oli 101,28 M€, mikä on 5,88 M€ vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lainakannasta 3 M€ oli lyhytaikaisia kuntatodistusluottoja. Asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 4 482 euroa.

Sipoon kunnan investoinnit kasvavat talousarvio-

vuodesta 2024 ja vuosikate ei enää riitä investointien rahoittamiseksi, vaan kunta joutuu rahoittamaan nämä ottamalla lainaa.

2.8 Riskien hallinta / Riskhantering

Riskienhallinta on kytketty vuodesta 2024 alkaen talousarvioon. Toimialueiden talousarvioesityksissä tulee olla dokumentoituna talousarviossa asetettavia tavoitteita uhkaavat riskit ja niiden hallintakeinot. Riskeistä valitaan sisäisen valvonnan kohteeksi 1–3 keskeistä valvontakohdetta, mitkä tukevat toimialan tavoitteiden toteutumista. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan seuranta on sidottu talouden ja toiminnan seurantaan osavuosikatsauksissa. Välittömiä toimenpiteitä vaativista riskeistä tilivelvolliset viranhaltijat ja liikelaitoksen vastuuhenkilöt kuitenkin raportoivat viipymättä asianomaiselle valiokunnalle/johtokunnalle.

2.9 Henkilökunta / Personal

Kunnan henkilöstömäärän muutokset 2023–2025

Kunnan henkilöstömäärä oli vuoden 2023 lopussa 945, joista vakinaisia oli 732 ja määräaikaisia 213. Elokuussa 2024 kunnan palveluksessa oli 943 työntekijää ja viranhaltijaa. Vakinaisten määrä oli 737 ja määräaikaisia oli 206.

Jaksolla tammi-elokuu 2024 on kunnalla ollut keskimäärin 957 työntekijää. Henkilöstömäärä ei siten ole muuttunut merkittävästi vuodesta 2023. Henkilöstömäärän kuukausittainen vaihtelu ei myöskään ole kovin suuri. Työntekijämäärältään suurimmat toimialat ovat koulutuksen (432 työntekijää) ja varhaiskasvatuksen (291 työntekijää) toimialat.

Sipoon kunnan palvelujen tuottamiseksi varataan vuoden 2025 talousarviossa palkkamääräraha, joka vastaa 869 täyttä henkilötyövuotta vastaavaa työpanosta. Tämä luku sisältää myös arvioidun sijaistarpeen edellyttämät varaukset. Henkilöstöressurssin kokonaiskäyttö arvioidaan siten pienenevän noin yhdeksällä henkilötyövuodella verrattuna 2024 talousarvioon. Sipoon kunnan henkilöstövahvuus tulee vuonna 2025 olemaan keskimäärin noin 950 työntekijää, joista arviolta 740 ovat vakinaisia ja 210 määräaikaisia.

Henkilöstömenojen kehitys 2024–2025

Talousarviovuodelle 2024 arvioitiin henkilöstömenojen kokonaismääräksi 48,8 miljoonaa euroa. Henkilöstömenot näyttäisivät vuonna 2024 jäävän alle budjetoidun siitä huolimatta, että kunta-alan pal-

kankorotukset 1.6.2024 olivat hieman ennakoitua suuremmat. Palkkamenojen kehittymistä ei täysin voitu ennakoida talousarvion laadinnan yhteydessä. Palkankorotusten lopullinen kustannusvaikutus vahvistui vasta maaliskuussa 2024.

Vuoden 2025 henkilöstömenoihin tulevat vaikuttamaan 1.5.2025 voimaan tulevat uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset, joiden sisällöstä ei vielä ole käyty neuvotteluja. Mahdollisista palkankorotuksista tullaan saamaan tietoa aikaisintaan 2025 alkupuolella. Talousarvion laadinnassa on kuitenkin varauduttu työvoimakustannusten maltilliseen nousuun. Vuonna 2025 sovellettavat työnantajamaksut ja muiden sivukulujen määrä on budjetoitu kunnille annetun arvion perusteella ja nämä täsmenntyvät vasta 2024 lopussa. Henkilöstömenojen kokonaismäärän arvioidaan olevan 49,2 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Henkilöstösuunnittelun lähtökohdat

Henkilöstömäärä mitoitetaan lakien ja asetusten, palvelutoiminnan sekä taloudellisten resurssien edellyttämällä tavalla vastaamaan toiminnallisiin tarpeisiin. Henkilöstömäärän tulee olla tasapainossa kunnan tehtävien ja käytettävissä olevien määrärahojen kanssa. Sipoon kunnan henkilöstömäärä on kunnan väkiluvun pitkään jatkuneesta kasvusta huolimatta muuttunut vain vähän. Palvelutarpeen kasvuun vastataan pääasiassa tuottavuutta nostamalla ja henkilöstön oikealla kohdentamisella. Määräaikaisten työntekijöiden osuutta on pyritty vähentämään ja tehtävät hoidetaan yhä enemmän vakituisen henkilöstön toimesta.

Sipoon kunnan henkilöstösuunnittelun tavoitteena on luoda toimintatavat henkilöstöresurssien uudelleen kohdentamiseen hyödyntäen mahdollisuudet töiden uudelleen järjestelyyn esim. eläköitymisen yhteydessä. Vakinaista uutta henkilöstöä voidaan palkata vain talousarvion määrärahojen puitteissa. Ennen palkkauksia on aina selvitettävä tehtävien tarkoituksenmukaisuus ja välttämättömyys kunnan palvelutoiminnan kannalta. Lisäksi on selvitettävä, onko vaihtoehtoisia tapoja hoitaa em. tehtävät sekä tästä aiheutuvat kustannukset.

Pääosa rekryointitarpeesta syntyy henkilöstön normaalista vaihtuvuudesta ja eläkepoistumasta. Sipoon kunnan työntekijöistä jäi vuonna 2023 yhteensä 30 henkilöä vanhuuseläkkeelle. Elokuuhun 2024 mennessä on yhdeksän työntekijää jäänyt

vanhuuseläkkeelle. Kuntien eläkevakuutuksen (Keva) laatimien eläkepoistumaennusteiden mukaan vanhuuseläkkeelle arvioidaan jäävän 18–27 henkilöä vuosittain jaksolla 2025–2029. Valtaosa lähivuosien eläkepoistumasta kohdistuu opetuksen ja varhaiskasvatuksen tehtäviin. Tällä hetkellä Sipoossa jätetään vanhuuseläkkeelle keskimäärin 64,9 vuoden ikäisenä. Eläkkeelle siirrytään kuitenkin hyvin joustavasti minkä vuoksi on vaikea arvioida henkilöstön eläköitymistä. Eläköitymisennusteita tulee siksi tarkastella enemmän suuntaa antavina.

Vuonna 2025 perustettavat uudet vakinaiset virat ja toimet

Konsernipalvelut:

Hallintopalveluyksikköön esitetään palkattavaksi hallinnon suunnittelija. Suunnittelijan tehtäviä on jo usean vuoden ajan hoidettu määräaikaisin ratkaisuin. Koska työvoiman tarve on osoittautunut jatkuvaksi, tulee tehtävää hoitaa vakituiseen palvelussuhteeseen palkattu työntekijä.

Arjen ja vapaa-ajan toimiala:

Työllisyyspalveluihin esitetään kahden vakituisen työvalmentajan toimen perustamista. Työvalmentajien tehtäviin kuuluu ensisijaisesti nuorten työpajatoiminnan toteuttaminen. Tehtäviä on tähän asti hoidettu määräaikaisesti palkattujen työntekijöiden turvin. Lisäksi esitetään, että tällä hetkellä määräaikaisen työllisyyskoordinaattorin toimi täytettäisiin vakituisesti kunnan työllisyyden hoidon kehittämiseksi. Arjen ja vapaa-ajan toimiala esittää myös, että maahanmuuttajapalvelujen uusien velvoitteiden ja kasvavien asiakasmäärien vuoksi perustettaisiin vakituinen kotoutumisohjaajan virka. Tehtäviä hoitaa tällä hetkellä määräaikaisesti palkattu työntekijä.

Koulutuksen toimiala:

Koulutuksen toimialalle esitetään suunnittelijan viran perustamista. Suunnittelijalle voitaisiin siirtää tiettyjä koulutuksen toimialalle kuuluvia hallinnollisia päätösasioita. Viran perustamisesta ei seuraisi hallinnollisen henkilöstön määrällistä lisäystä tai merkittäviä lisämenoja, koska eräitä sihteeritehtäviä voidaan samalla järjestellä uudelleen ilman lisäkustannuksia.

Varhaiskasvatuksen toimiala:

Varhaiskasvatuksen toimialalle ei esitetä uusia virkoja tai toimia vuodelle 2025. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitusta koskevat määräykset ovat sitovia mikä tarkoittaa, että henkilöstöä on tarvittaessa voitava lisätä, mikäli varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä kasvaa.

Yhdyskunta- ja ympäristötoimiala:

Yhdyskunta- ja ympäristö toimialalle ei esitetä uusia virkoja tai toimia vuodelle 2025.

Uusien virkojen ja toimien täyttömenettely 2025

Mahdollisten uusien virkojen ja tehtävien perustamisesta talousarviovuoden 2025 aikana päätetään erikseen talousarvion puitteissa. Kaikki uudet perustettavat virat ja toimet tulevat kunnanhallituksen käsittelyyn ennen kuin ne laitetaan hakuun. Kunnanjohtaja päättää erikseen rekrytoinneissa noudatettavasta rekrytointilupamenettelystä.

Henkilöstö HTV	TP 2023	TA 2024	Ennuste 2024	TA 2025
Konsernipalvelut / Koncerntjänster	35,6	33,5	33,6	32,9
Arki- ja vapaa-aika / Vardag och fritid	107,2	102,9	110,8	104,8
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	231,8	243,4	246,0	241,4
Koulutus / Utbildning	364,5	352,3	360,9	343,0
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	142,4	146,4	145,7	146,9
Kunta yhteensä	881,5	878,5	897,0	869,0

3 Talousarvio ja taloussuunnitelma 2025 – 2027 / Budget och ekonomiplan 2025 – 2027

3.1 Tuloperusteet

3.1.1 Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter

Sipoon kunta ja Sipoon vesi, ulkoiset / Sibbo kommun o Sibbo Vatten, externa 1 000 €	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	Ero/Diff % (TA/BG2024 / TA/BG2025)
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	27 767	19 075	19 201	20 715	7,89 %
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	6 388	6 538	6 760	7 493	10,84 %
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 987	2 817	2 675	2 699	0,91 %
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 753	1 704	863	775	-10,18 %
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	16 638	8 017	8 903	9 748	9,49 %
Pysyvien vast. myynti / Varav försäljningsintäkter	13 698	3 977	5 200	5 350	2,88 %

3.1.2 Verotulot - Sipoon kunnan veroprosentit ja verotulot 2022-2025

Kunnan verotulot koostuvat kunnallisverotuotoista, yhteisöverotuottojen kuntaosuuksista sekä kiinteistöverotuotoista. Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosenteista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Vuonna 2025 kunnalle ennustetaan kertyvän verotuloja nykyisillä veroprosenteilla yhteensä 62,79 M€. Verolajikohtaiset arviot perustuvat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoon 24.9.2024.

Veroprosentit / Skatteprocenterna	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025
Tuloveroprosentti / Inkomstskatteprocent	19,25	6,61	6,60	6,60
Kiinteistöveroprosentit / Fastighetsskatteprocent				
Yleinen/rakennukset / Allmän/byggnader	1	1	1	1
Yleinen/maapohja / Allmän/jordbotten	1	1	1,3	1,3
Vakituiset rakennukset / Byggnader för stadigvarande boende	0,5	0,5	0,5	0,5

Muut kuin vakituiset asuinrakennukset / Andra bostadsbyggnader	1,1	1,1	1,1	1,1
Rakentamattomat rakennuspaikat / Obebyggda byggplatser	6	6	6	6

Verotulot / Skatteinkomster, 1 000€	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Verotulot / Skatteinkomster	122 204	62 393	61 185	62 790	65 470	68 515
Kunnan tulovero / Kommunens inkomstskatt	103 993	44 788	43 168	44 632	47 031	49 813
Kiinteistövero / Fastighetskatt	10 644	11 624	12 482	13 621	13 621	13 621
Osuus yhteisöveron tuotosta / Andel av intäkten av samfundsskatt	7 567	5 981	5 535	4 537	4 818	5 081

3.1.3 Valtionosuudet

Valtionosuuksien laskusta ilmoitettiin joulukuun alussa 2023, kun selvisi miten verokertymä oli kehittynyt, ja miten hyvinvointialueiden talous oli kehittynyt. Käytännössä vaikutus oli niin iso, että TE-uudistuksesta luvattu korvaus nollattiin. Nyt valmistellaan valtionosuuksien uutta laskentaa uusilla perusteilla, johon odotetaan myös TE-uudistuksen tuloksia. Odotettavissa ei ole kovin suuria lisäsummia kunnille.

Erittely valtionosuudesta / Specifikation av statsandelarna	TA / BG 2025
Valtionosuudet / Statsandelar	22 521
Peruspalvelujen valtionosuus yht. / Statsandel för basservice	24 107
Verotulojen perustuva valtionosuuden tasaus / Utjämning av statsandelar som baseras på skatteinkomster	- 808
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus / Statsandel för undervisnings- och kulturväsendet	- 2 271
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensation för förlorade skatteinkomster	1 493

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Valtionosuudet / Statsandelar	19 177	22 093	22 566	22 521	23 021	23 521

3.1.4 Peruskunnan talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Käyttötalousosa / Driftsekonomidelen 1 000 €	Sitovuus/ Bunden- het	Määrärahat / Anslag	Tuloarvot / Verksamhetens intäkter
Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden	B	119	
Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden	B	56	
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	N	1 437	15 406
Konsernipalvelut / Koncerntjänster	N	10 151	544
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	N	21 146	1 200
Koulutus / Utbildning	N	36 587	1 910
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	N	17 693	4 815
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	N	24 698	12 944
Kohderahoitteiset tehtävät / Uppgifter med specifik finansiering			
Ruokapalvelut / Kostservice	N	3 735	3 811
Toimitilapalvelut / Lokalitetsförvaltning	N	12 952	10 045
Tuloslaskelmaosa / Resultaträkningsdelen	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarvot
Verotulot / Skatteinkomster	B		62 790
Valtionosuudet / Statsandelar	B		22 521
Rahoitustulot ja -menot / Finansiella intäkter och -kostnader	N	1 848	925
Investointiosa / Investeringsdelen	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarvot
Laajennusinvestoinnit / Utvidgningsinvesteringar, nya planområden	N	8 470	
Laajennusinvestoinnit, rakennukset / Utvidgningsinvesteringar, byggnader	N	200	
Uudelleen investoinnit / Återinvesteringar	N	3 850	
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar	N	3 030	
Muut investoinnit / Övriga investeringar	N	410	
Maa-alueet / Markområden		2 500	5 350
Irtain omaisuus / Lösöre		2 060	
Rahoitusosa / Finansieringsdelen		Määrärahat	Tuloarvot
Pitkäaikaisten lainojen muutokset / Förändringar av långfristiga lån	N	16 675	28 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset / Förändringar av kortfristiga lån			
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övr. Förändr. Som inverkar på betaln.kapaciteten			
Vaikutus maksuvalmiuteen / Inverkan på betalningsförmågan		2 644	
Talousarvion loppusumma / Budgetens slutsumma			
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio / Bundenhet till nettoanslaget/ verksamhetens intäkter, B = bruttomääräraha/-tuloarvio / Bruttoanslagt/ verksamhetens intäkter		170 261	170 261

4 Käyttötalousosa 2025 – 2027 / Driftsekonomidelen 2025 – 2027

4.1 Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden

Vastuualue:

Vaalit

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Hallintopäällikkö

**Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025
Sitovuustaso toimintakate**

**Bindande ekonomimål år 2025
Bindningsgrad verksamhetsbidrag**

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter					
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 120	- 119	- 119	- 119	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 120	- 119	- 119	- 119	

Vuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit 13.4.2025. Nämä vaalit järjestetään ensimmäistä kertaa samanaikaisesti. Vuonna 2026 ei toimiteta säännönmukaisia vaaleja. Eduskuntavaalit toimitetaan 18.4.2027.

4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden

Vastuualue:

Kunnan talouden sisäinen tarkastus

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Lautakunnan puheenjohtaja

**Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025
Sitovuustaso toimintakate**

**Bindande ekonomimål år 2025
Bindningsgrad verksamhetsbidrag**

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter					
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 50	- 56	- 56	- 56	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 50	- 56	- 56	- 56	

Sitova tavoite: talousarviossa pysyminen.

4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen

Vastuualue:

Kunnanhallitus ja kunnan johto

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomimål år 2025

Bindningsgrad verksamhetsbidrag

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	13 867	15 406	15 406	15 406	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 243	- 1 437	- 1 437	- 1 437	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	12 623	13 969	13 969	13 969	

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet

vuodeksi 2025

1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.1 Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet on määritelty Planet Youth -prosessin mukaisesti (Planet Youth -prosessin vaihe 7) (hyte-tavoite)			Kunnanhallitus
Mittari	Planet Youth -toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet on määritelty koko kunnan tasolla PY-prosessin mukaisesti (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Tavoitteita koskeva työpaja (moduuli 3) sidosryhmille on järjestetty (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.2 Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen verkosto on tietoinen toteutetusta tiedonkeruusta; yhteisön osallistaminen ja sitouttaminen (Planet Youth -prosessin vaihe 5) (hyte-tavoite)			Kunnanhallitus
Mittari	Tiedonkeruun tuloksia koskeva työpaja (moduuli 1) keskeisille sidosryhmille on järjestetty (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala

1.3 Sipoon yhteisöllä ja Planet Youth -toimintaa toteuttavalla verkostolla on yhteinen kuva tiedonkeruun tuloksista (Planet Youth -prosessin vaihe 6) (hyte-tavoite)			Kunnanhallitus
Mittari	Tiedonkeruun tulokset on käsitelty keskeisten sidosryhmien kanssa (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Tiedon levittämisen työpaja (moduuli 2) keskeisille sidosryhmille on järjestetty (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.4 Tavoitteet ja toimenpiteet on sovitettu lasten ja nuorten palveluiden kokonaisuuteen ja toimenpiteiden toimeenpano on määritelty (Planet Youth -prosessin vaihe 8) (hyte-tavoite)			Kunnanhallitus
Mittari	Toimenpiteiden toimeenpanon vaiheet on määritelty (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

TE-uudistus muuttaa kunnan rahoitusrakennetta, ja vaikka se ei todennäköisesti muuta toimintaa konsernipalveluissa, tämän uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat epäselvät. Kunnan hallinnollinen rakenne ei näytä muuttuvan Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, josta syystä hallintopalvelujen toimintaympäristö pitää vakiinnuttaa nykytilanteeseen.

Riskianalyysi

Talouden kehitys ja sen kautta verotulojen kehityksen jääminen talousarviosta on suuri riski. Samalla korkokehityksen jääminen ennusteista korkeammaksi uhkaa kunnan taloutta.

4.4 Konsernipalvelut / Koncerntjänster

Vastuualue:

Hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut, sekä digihallinto

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025 Sitovuustaso toimintakate

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Riskanalys

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Bindande ekonomimål år 2025 Bindningsgrad verksamhetsbidrag

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	411	544	544	544	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 9 669	- 10 209	- 10 151	- 10 151	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 258	- 9 665	- 9 607	- 9 607	

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK/UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	411	544	544	544		547	549
Myyntituotot / Försäljningsintäkter							
Maksutuotot / Avgiftsintäkter							
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	210	275	275	275		276	278
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	201	269	269	269		270	272
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 9 669	- 10 209	- 10 151	- 10 151		- 10 464	- 10 726
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 3 280	- 3 662	- 3 604	- 3 604		- 3 754	- 3 848
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 5 173	- 5 220	- 5 220	- 5 220		- 5 351	- 5 484
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 475	- 594	- 594	- 594		- 609	- 624
Avustukset / Bidrag	- 2						
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 740	- 733	- 733	- 733		- 751	- 770
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 258	- 9 665	- 9 607	- 9 607		- 9 918	- 10 177

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025

4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapainoinen käyttötalous ilman tuloveronkorotuksia

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala	
Konsernipalvelut tukee kunnan toimialoja tiedolla, jolla saavuttaa tasapainoinen käyttötalous ilman tuloveron korotuksia			Konsernipalvelut	
Mittari	Tiedolla johtamisen Opiferus- Johdon työpöytä on valmis	Lähtötila	Tavoitetila	
		0	100	

10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala	
Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan erilaisiin ammatillista osaamista vahvistaviin koulutuksiin. Esihenkilöille järjestetään johtamista käsittelevä koulutuskokonaisuus.			Konsernipalvelut	
Mittari	Palkallisten koulutuspäivien määrä kasvaa 10 % verrattuna 2024 ta-soon	Lähtötila	Tavoitetila	
		0	100	

11. Rakennamme mahdollisuuden asioida kaikissa palveluissa digitaalisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala	
Tekoälystrategia; Tekoälyn eettiset periaatteet ja hallintamalli Sipoon kunnalle valmis.			Konsernipalvelut	
Mittari	Tekoälystrategia- ja politiikkadokumentti on tehty ja hyväksytty	Lähtötila	Tavoitetila	

		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
Valtiolla työn alla olevien uusien digidirektiivien (kuten "digi-ensin-ohjelma") vaikutusten arviointi Sipoon kunnalle valmis.			Konsernipalvelut
Mittari	Vaikutusten arviointi on tehty	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025
ICT-palvelupyynnöt/ ICT-servicebegäran	6 719	6 456		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

TE-uudistus muuttaa kunnan rahoitusrakennetta, ja vaikka se ei todennäköisesti muuta toimintaa konsernipalveluissa, tämän uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat epäselvät.

Kunnan hallinnollinen rakenne ei näytä muuttuvan Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, josta syystä hallintopalvelujen toimintaympäristö pitää vakiinnuttaa nykytilanteeseen.

Muut toimintaympäristön muutokset sijoittuvat tietojärjestelmien ja -laitteiden markkinoiden hintamuutoksiin sekä henkilöstön saatavuuden mahdollisiin muutoksiin. Näihin on varauduttua lähinnä suunnittelemalla mahdollisimman kustannustehokkaita ratkaisuja.

Riskianalyysi

Konsernipalvelut tuottaa, valvoo ja ohjaa monien lakisääteisten veloitteiden toteuttamista, joista Sipoo kuntana on vastuussa. Talouspalvelut vastaa esimerkiksi talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä muista talouden hallintaan ja raportointiin liittyvistä tehtävistä. Hallintopalvelut vastaa asiantuntijatoiminnasta, päätöksenteon dokumentoinnista, kirjaamosta sekä arkistotoimesta kaikkien toimialojen ja toimielinten osalta. Henkilöstöpalvelut tuottaa lakisääteiset palkkamateriaalit ja huolehtivat työntantajaveloitteiden noudattamisesta. Digihallinto vastaa ICT-hankinnoista ja ylläpidosta ICT-infran, laitteiden, järjestelmien ja lisenssien osalta sekä

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Riskanalys

vastaa tiedonhallintalain noudattamisesta käyttöoikeushallinnan ja tietoturvan valvonnan osalta.

Konsernipalveluiden hoitaessa monia koko kuntaa koskevia velvoitteita ja hankintoja, riskit ovat suhdannesidonnaisia, eli mikäli yleinen hintataso nousee, nousee se myös konsernipalveluilla. Avainhenkilöriski on korkea, sillä konsernipalveluilla ei ole varamiesjärjestelyitä. Yleiset tietoturvariskit vaikuttavat konsernipalveluiden kautta koko kuntaan, mutta Sipoon kunnalla on jo pitkään ollut hyvä valvonta ja hyvät valmiudet suojautua.

4.4.1 Hallintopalvelut / Förvaltningstjänster

Vastuualue:

Hallintopalvelut- yksikkö tuottaa tukipalveluita koko kuntaorganisaatiolle. Hallintopalveluiden keskeiset vastuualueet ovat luottamuselinten keskitetty kokoushallinta, kunnan kirjaamo, asianhallinta ja arkisto toimi, kunnan viestintä sekä käännöspalvelut. Yksikkö vastaa kunnan hallinnon ja siihen liittyvien prosessien ohjaamisesta, kehittämisestä ja koordinoinnista, yleisiä vaaleja koskevista tehtävistä sekä kunnan tietosuojavastaavan tehtävistä.

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Hallintopäällikkö

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	6	6	6	6	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 791	- 943	- 943	- 943	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 784	- 937	- 937	- 937	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Valtuustokauden vaihdos vuonna 2025 heijastuu merkittävästi hallintopalvelut-yksikön toimintaan. Hallintopalvelut koordinoi Sipoon hallintosäännön päivitystä, joka on tarkoitus viedä päätöksentekoon alkuvuodesta 2025 ja saattaa voimaan uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2025. Hallintopalvelut tukee lisäksi toimialoja toimintasääntöjen sekä muiden tarpeellisten päätösten ja ohjeiden päivityksessä.

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Hallintopalvelut vastaa kevään 2025 kunta- ja

aluevaalien järjestämisestä. Nämä vaalit järjestetään ensimmäistä kertaa samanaikaisesti, mikä on otettava huomioon valmisteluissa, perehdyttämisessä ja resursoinnissa, jotta varmistetaan koko vaaliprosessin sujuvuus ja lainmukaisuus. Hallintopalvelut vastaa siitä, että valtuustokauden vaihdos tapahtuu sujuvasti ja siitä, että uusilla valtuutetuilla on edellytykset luottamustehtäviensä hoitamiseen.

Vuonna 2025 tavoitteena on saattaa loppuun sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin hanke yhteistyössä digihallintoyksikön kanssa. Vanhan kuntalan päätearkiston tyhjennys on edennyt suunnitellusti, ja viimeiset aineistot tullaan siirtämään pois keväällä 2025.

Hallintopalvelut-yksikkö osallistuu aktiivisesti myös muihin kunnan yhteisiin hankkeisiin ja prosessien kehittämiseen.

Vuonna 2024 kunnan tietosuojavaltuutetun vakanssi siirrettiin digihallintoyksiköstä hallintopalvelut-yksikköön, mikä on huomioitu hallintopalveluiden vuoden 2025 talousarviossa. Talousarviossa esitetään lisäksi hallinnon suunnittelijan tehtävän vakinaistamista. Sote-uudistus ja kunnan organisaatiomuutokset eivät ole vähentäneet hallintopalveluiden työtehtävien määrää, ja toistaiseksi määräaikaiselle hallinnon suunnittelijan vakanssille on pysyvä tarve. Hallinnon suunnittelijan työpanos on välttämätön luottamuselinten kokoushallinnan ja päätöksenteon tuen, asianhallintajärjestelmän pääkäytäjyyden sekä vaalien järjestämisen kannalta.

4.4.2 Talouspalvelut / Ekonomitjänster

Vastuualue:

Talouspalvelut

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Talousjohtaja

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	98	115	115	115	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 025	- 1 147	- 1 089	- 1 089	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 927	- 1 032	- 974	- 974	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Talousspalveluiden johtaja on jäänyt eläkkeelle ja uusi talousjohtaja aloittaa 1.11.2024. Talousspalveluiden asiantuntijat ovat saaneet hoidettua yksikön tehtävät vajaalla miehityksellä vuonna 2024, mutta seuraavan vuoden aikana pyritään siihen, että välttämättömien tehtävien lisäksi pystytään keskittymään myös toiminnan kehittämiseen.

Sisäisissä tarkastuksissa löydettyihin toiminnan puutteisiin on jo puututtu monin eri toimenpitein. Toiminnan kehittämistä jatketaan esimerkiksi kuvaamalla hankintaprosessit paremmin ja uudistamalla hankintaan liittyviä ohjeistuksia. Lisäksi tullaan järjestämään hankintaan liittyvää koulutusta kaikille toimialoille.

Talouden raportoinnin kehittäminen on ollut käynnissä koko vuoden 2024. Tavoitteena on ollut talousarvion, tilinpäätöksen ja muiden säännöllisten raporttien yhdenmukaistaminen ja taloustiedon tuottamisen automatisointi kaikkiin raportteihin. Raportointiin on hankittu uusi järjestelmä, jonka käyttöönottoa on tehty koko vuosi 2024; sisältö, tekniset ratkaisut ja raportoinnin koko prosessi on kehitetty vuoden aikana. Seuraavina vuosina jatketaan kehittämistä edelleen. Uusina tiedolla johtamisen välineinä tullaan käyttämään vuonna 2025 valmistuvia Johdon työpöytä ja Investointien työpöytä. Työpöytien informaatio tulee tukemaan päätöksentekoa ja valmistelua ja mahdollistamaan investointien seurannan automatisointia ja reaaliaikaisuutta.

4-4-3 Digihallinto / Digital förvaltning

Vastuualue:

Digihallinto vastaa kunnan digikehittämisestä ja ICT-ratkaisuista. Digihallinto kehittää, ohjaa, vastaa ja hankkii asiantuntijapalvelut ja palvelut sekä laitteet kehittämiseen, kokonaisarkkitehtuuriin, tietoturvaan, tietosuojaan, perustietotekniikkaan ja ICT-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Ansvarsområde:

Digital förvaltning ansvarar för kommunens digitala utveckling och ICT-lösningar. Digital förvaltning utvecklar, styr, ansvarar för och upphandlar experttjänster samt tjänster och anordningar för utveckling, kommunens övergripande arkitektur,

infrapalveluihin. Digihallinnon tavoitteena on mahdollistaa kaikkien toimialojen onnistuminen tuottamalla tarpeita vastaavat palvelut kustannustehokkaasti ja turvallisesti.

dataskydd, datasäkerhet, grundläggande data-teknik och ICT-infrastruktur. Målet för Digital förvaltning är att möjliggöra att alla sektorer lyckas producera tjänster som motsvarar behoven på ett kostnadseffektivt och säkert sätt.

Vastuhenkilö:

CDO

Ansvarsperson:

CDO

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	90	134	134	134	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 4 991	- 4 892	- 4 892	- 4 892	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 4 901	- 4 758	- 4 758	- 4 758	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Tietotekniikkaa hyödynnetään päivä päivältä enemmän kaikissa kunnan toiminnoissa ja kuntalaisille tarjottavien palveluiden tuottamisessa. Pääsääntöisesti kaikissa kunnan palveluprosesseissa hyödynnetään tavalla tai toisella ICT-laitteita, järjestelmiä, sovelluksia ja tietoliikennepalveluita. Tämä lisää ylläpitotyötä, tukityötä, hankintaa ja sopimusvalvontaa, jotka kuuluvat Digihallinnon vastuulle. ICT-laitteiden saatavuus on parantunut pandemian vuosien jälkeen, mutta laitteiden hinnat ovat nousseet merkittävästi.

Kunnille osoitetaan lähivuosina uusia digitaalisuuteen liittyviä vaatimuksia sekä EU:n että kansallisen lainsäädännön puolelta esimerkiksi tiedonhallintaan, raportointiin, avoimeen tietoon, kansallisten tietovarastojen hyödyntämiseen, arkistointiin ja kuntalaisten palveluihin liittyen. Siirtymäajat lyhenevät koko ajan ja vaatimuksia tulee kaikkien kunnan toimialojen vastuualueille. Näiden lakisääteisten ja pakollisten hankkeiden toteuttaminen vie paljon työaikaa ja kunnan omat kehityshankkeet siirtyvät jatkossakin näiden alta eteenpäin ja pitkittyvät. Uusien vaatimusten toteuttamiseen tarvittavia resursseja on vaikeaa allokoida etukäteen ja ICT-alalla valitseva osaamispula haastaa kuntien lisäksi järjestelmien toimittajia. ICT-palveluiden ja työn hinta on tästä syystä noussut huomattavasti viime vuosina ja tulee nousemaan edelleen.

Samaan aikaan kyberturvallisuuden tilanne näyttää jäävän pysyvästi sellaiselle tasolle, että panostuksia tietoturvallisuuteen ei voida vähentää vaan niitä on pakko lisätä koko ajan.

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Sipoon kunta on ollut jo useita vuosia mukana valtakunnallisissa verkostoissa vaikuttamassa lainsäädäntötyöhön, kansalliseen kokonaisarkkitehtuuriin ja kansallisiin palveluihin. Työtä tulee jatkaa edelleen ja on varmistettava, että kunta pystyy hyödyntämään kaikkia palveluita, jotka saadaan käyttöön yhteiskehittämisen tuloksena.

Uusia teknologioita syntyy ja alalle tulee uusia toimijoita koko ajan. Tällä hetkellä myös kuntasektorin tarpeisiin tehdään uusia palveluita, jotka voivat olla joko edullisempia kuin nyt käytössä olevat tai sisältää paremman palvelukokonaisuuden samaan hintaan. Järjestelmien ja palveluiden vaihtaminen vaatii paljon resursseja ja erityisesti turvallisuuteen liittyvät selvitykset on tehtävä huolellisesti.

4.4.4 Henkilöstöpalvelut / Personaltjänster

Vastuualue:

Henkilöstöpalvelut -yksikkö vastaa kunnan työnantajavelvoitteiden hoitamisesta. Toiminta pitää sisällään palvelussuhdeasioiden hoitamisen ja vastuun ulkoistetun palkkahallinnon sopimuksenmukaisesta toiminnasta sekä työsuojelun ja työhyvinvoinnin johtamiseen liittyvät tehtävät. Henkilöstöpalvelut myös koordinoi ja varmistaa kunnan rekrytointiprosessien yhdenmukaisuuden.

Ansvarsområde:

Personaltjänster

Ansvarsperson:

Personalchef Jan Rosenström

Vastuuhenkilö:

Henkilöstöpäällikkö Jan Rosenström

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	217	289	289	289	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 2 862	- 3 227	- 3 227	- 3 227	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 645	- 2 938	- 2 938	- 2 938	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Henkilöstöpalveluiden toiminnan painopiste tulee vuonna 2025 olemaan osaamisen kehittämisessä sekä työnantajakuivan rakentamisessa esim. rekrytointiprosesseja edelleen kehittämällä. Jatkamme työterveyshuollon sisällön ja vaikuttavuuden kehittämistä yhdessä Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n kanssa. Tavoitteena on pitää sairauspoissaolot enin-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

tään vuoden 2024 tasolla. Vuonna 2025 toteutamme myös koko henkilöstölle suunnatun työhyvinvointikyselyn.

Vuosille 2022–2025 solmitut kunnalliset virka- ja työehtosopimukset päättyvät 30.4.2025. Uusien sopimusten täytäntöönpanotehtävien edellyttämään työmäärään varaudutaan aikatauluttamalla ja tarvittaessa siirtämällä muita kehittämishankkeita.

Henkilöstöpalveluiden henkilöstömäärä tulee olemaan noin 6 henkilötyövuotta eikä resurssiin esitetä muutoksia lähivuosien aikana. Vuonna 2025 ei tulla toteuttamaan kustannuksia merkittävästi lisääviä kehittämishankkeita.

4.5 Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik

Vastuualue:

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Varhaiskasvatusjohtaja

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomimål år 2025

Bindningsgrad verksamhetsbidrag

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 200	1 200	1 200	1 200	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 21 061	- 21 146	- 21 146	- 21 146	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 19 861	- 19 946	- 19 946	- 19 946	

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK/UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 200	1 200	1 200	1 200		1 206	1 212
Myyntituotot / Försäljningsintäkter							
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	1 200	1 200	1 200	1 200		1 206	1 212
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag							
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter							
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 21 061	- 21 146	- 21 146	- 21 146		- 21 674	- 22 216
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 11 022	- 11 096	- 11 096	- 11 096		- 11 373	- 11 657
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 2 052	- 2 268	- 2 268	- 2 268		- 2 325	- 2 383
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 222	- 222	- 222	- 222		- 227	- 233
Avustukset / Bidrag	- 3 880	- 3 852	- 3 852	- 3 852		- 3 948	- 4 047
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 885	- 3 708	- 3 708	- 3 708		- 3 801	- 3 896
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 19 861	- 19 946	- 19 946	- 19 946		- 20 468	- 21 004

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025

1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
Edistetään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta varhaiskasvatuksen toimintakulttuurissa. (hyte-tavoite)			Varhaiskasvatus
Mittari	Jokainen varhaiskasvatusyksikkö on valinnut oman yksikkönsä tavoitteet ja aikatauluttanut niiden toteuttamisen 1.6.2025 mennessä. (Kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä on hyödynnetty varhaiskasvatuksen toimialan yleistä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa yksikön omien tavoitteiden valitsemisessa ja toteuttamisessa.		

3. Laaditaan kestävän kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
Edistetään ekologisen, sosiaalisen, taloudellisen ja kulttuurisen kestävän kehityksen näkökulmia varhaiskasvatuksen toiminnassa.			Varhaiskasvatus
Mittari	Työryhmän toiminta on alkanut (kyllä/ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Perustetaan varhaiskasvatuksen kestävän kehityksen työryhmä, joka kartoittaa kestävän kehityksen suunnitelman sisältöä ja nykytilaa		

10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
Varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön määrää lisätään.			Varhaiskasvatus
Mittari	Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien tai sosionomien määrä on lisääntynyt 5 %. Vertailuajankohta 2.9., lähtöarvo: 54% kelpoisia	Lähtötila	Tavoitetila
		54	59
Toimenpide	Rekrytointia, markkinointia, henkilöstön koulutusta ja työhyvinvointia kehitetään suunnitelmallisesti.		

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare	728	824	776	779
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, kunnallinen, lapset	793	866	870	880
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, Sipoo, lapset	211	135	150	135
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, muut kunnat, lapset	25	21	20	21
Avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, kunnallinen, lapset	43	40	20	29
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä, lapset	71	72	70	63
Kotihoidontuki ja kuntalisä, lapset	230	226	210	200
Kustannukset euroa/lapsi, kunnallinen	12 029	14 101	14 991	15 046
Kustannukset/paikka/euroa, palveluseteli, Sipoossa ja muissa kunnissa	7 330	13 293	11 176	12 821
Väestön 1–6-vuotiaat 31.12. sisältäen esiopetusikäiset (Facta, kuntarekisteri)	1 376	1 379	1 400	1 360
Väestön esiopetusikäiset 31.12. (Facta, kuntarekisteri)	264	238	240	219

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöön odotetaan muutoksia vuosina 2025–2027, jotka vaikuttavat sekä palvelujen kysyntään että tarjontaan. Lasten määrän ennustaminen varhaiskasvatuksessa on haasteellista, ja erityisesti Sipoossa tilanne on ollut kaksijakoinen. Toisaalta yhä nuoremmat lapset aloittavat varhaiskasvatuksen, mikä lisää palvelujen tarvetta. Ja toisaalta syksyllä 2024 on havaittu lapsimäärien laskua, mikä on näkynyt jonossa olevien lasten määrän vähenemisenä. Tämä tuo epävarmuutta tulevien vuosien kysynnän ennakkointiin.

Palveluverkkosuunnittelun kannalta tärkein haaste on Nikkilän alueen kiinteistökapasiteetin riittävyys. Tulevana vuonna on löydettävä ratkaisuja Nikkilän kielikylpylasten pysyvään sijoittumiseen, jotta voidaan varmistaa lapsille ennakoitava oppimispolku sekä tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat tilat.

Varhaiskasvatuksen palvelujen hankintakustannukset ovat nousseet merkittävästi lyhytaikaisten keikkasijaisten käytön myötä, sillä henkilökunnan poisolojen määrä on lisääntynyt viime vuosina. Lisäksi on huomioitava, että lakisääteisen veloitteen mu-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

kaisesti sijainen on järjestettävä aina, kun henkilöstön ja lasten välinen suhdeluku sitä edellyttää. Yhteistyö Tempore-sijaisvälityksen kanssa on ollut onnistunutta, mutta jatkossa on kuitenkin tärkeää löytää keinoja sijaiskustannusten vähentämiseksi siten, että varhaiskasvatuksen laatu ei vaarannu

Varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne pysyy haastavana myös tulevina vuosina, sillä pätevien varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien rekrytointi avoimiin toimiin on yhä vaikeaa. Tämän vuoksi on palkattu määräaikainen työntekijä kahdeksi vuodeksi kehittämään työvoiman vetovoimaa ja pitovoimaa. Erityistä huomiota kiinnitetään rekrytointikampanjoihin, työnantajaimagon vahvistamiseen sekä työhyvinvoinnin edistämiseen. Onnistumista mitataan rekrytoitujen pätevien työntekijöiden määrällä, ja lisäksi seurataan henkilöstön pysyvyyttä ja työtyytyväisyyskyselyiden tuloksia

Riskianalyysi

Operatiivinen vakava riski: Haaste saada kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja avoimiin tehtäviin. Mikäli riskit toteutuvat, kunta ei pysty noudattamaan varhaiskasvatustlain velvoitteita.

Taloudellinen vakava riski: Jos varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen ennakointi ja hallinta epäonnistuvat, joudutaan toteuttamaan kalliita ja kiireellisiä toimenpiteitä, jotka rasittavat sekä kunnan taloutta että operatiivista toimintaa.

Taloudellinen ja toiminnallinen riski: Talousarviossa on noin 200 000–300 000 euron riski budjetissa pysymiseen. Sijaiskulut, henkilöstömenot sekä asiakasmaksutuottojen aleneminen voivat aiheuttaa haasteita budjetin riittävyydelle. Varhaiskasvatuksen toimialalla pyritään ennaltaehkäisemään riskien toteutumista käynnistämällä selvitys sijaiskulujen vähentämiseksi, tehostamalla henkilöstösuunnittelua sekä kehittämällä asiakasmaksujen seuranta ja ennakointia.

Riskianalys

4.6 Koulutus / Utbildning

Vastuualue:

Koulutuksen toimiala

Koulutuksen toimiala vastaa perusopetuksen ja toisen asteen lukiokoulutuksen, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, yhteisöllisen oppilashuollon ja koulukuljetusten järjestämisestä. Lisäksi koulutuksen toimiala huolehtii toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Koulutoimen tuottamien palveluiden keskeisenä tehtävänä on luoda ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia, tarjota mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen, itsensä kehittämiseen ja aktiiviseen kansalais-toimintaan demokraattisessa yhteiskunnassa. Samalla ne ovat yhteiskunnan keskeisimpiä syrjäytymistä ennalta ehkäiseviä palveluita. Näiden palveluiden tuottamiselle on asetettu kansainvälisiä, kansallisia ja kuntakohtaisia tavoitteita. Koulutuksen osalta näitä ovat EU-linjaukset, hallitusohjelma 2024 ja Sipoon kuntastrategia.

Vastuhenkilö:

Koulutusjohtaja

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomimål år 2025

Bindningsgrad verksamhetsbidrag

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 010	1 910	1 910	1 910	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 36 175	- 36 587	- 36 587	- 36 587	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 34 165	- 34 677	- 34 677	- 34 677	

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK/UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 010	1 910	1 910	1 910		1 920	1 929
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 200	1 200	1 200	1 200		1 206	1 212
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	510	510	510	510		513	515
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	300	200	200	200		201	202
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter							
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 36 175	- 36 587	- 36 587	- 36 587		- 37 502	- 38 439
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 20 612	- 20 019	- 20 019	- 20 019		- 20 520	- 21 033
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 5 209	- 5 501	- 5 501	- 5 401		- 5 639	- 5 780
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 1 068	- 844	- 844	- 944		- 865	- 886
Avustukset / Bidrag							
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 9 287	- 10 223	- 10 223	- 10 223		- 10 478	- 10 740
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 34 165	- 34 677	- 34 677	- 34 677		- 35 582	- 36 510

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025

1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.5 Kodin ja koulun yhteistyötä kehitetään suunnitelmallisesti (HYTE-tavoite)			Koulutus
Mittari	Vanhempainsopimus on laadittu ja otettu käyttöön kaikissa kouluissa.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.6 Koulunkäyntiin sitoutumisen vahvistaminen sekä opiskelutaitojen ja sosiaalisten taitojen suunnitelmallinen kehittyminen (HYTE-tavoite)			Koulutus
Mittari	Koulupoissaolot ovat vähentyneet syyslukukaudella 2025 verrattuna syyslukukauteen 2024.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

9. Lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäisessä neljänneksessä			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
9.1 Lukutaitoon ja sen kehittämiseen kohdennetaan suunnitelmallisia ja koko kunnan tasoisia pysyviä toimenpiteitä. (HYTE-tavoite)			Koulutus
Mittari	Lukutaitostrategia on laadittu ja otettu käyttöön vuosiluokilla 1-9.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025
-------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare	1 496,4	1 518,4	1 539	1 534
Peruskoulun alaisten oppilaiden määrä 20.9/ Andelen elever under grundskolan 20.9	2 625	2 610	2 699	2 558
Lukio-opiskelijoiden määrä, 20.9/ Andelen gymnasieelever 20.9.	388	379	405	384
Kustannus, lukio-opiskelija/ Kostnader per gymnasieelev	10 392	10 970	0	0
Kustannus, peruskoulun alainen oppilas/ Kostnader per elev under grundskolan	11 487	11 432	0	0
Peruskouluun valmistavan opetuksen oppilasmäärä/ Andelen elever i till grundskolan förberedande utbildning	29	22	20	18

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Koulutuksen toimialan tulosityksiköiden yhteinen perusopetus ja yhteinen toisen asteen koulutus keskeisenä tehtävänä on sekä tukea koko toimialan hallinnointia, käytännön toimintaa ja sen kehittämistä, johtaa tulosalueiden keskinäistä yhteistyötä ja vastata toimialan yleishallinnosta. Nämä tulosityksiköt tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti kunnan konsernipalveluiden sekä Varhaiskasvatuksen toimialan, Arki ja vapaa-aika -toimialan ja Yhdyskunta ja ympäristö -toimialan kanssa. Lisäksi tulosityksiköt yhteinen perusopetus ja yhteinen toisen asteen koulutus vastaavat kunnan ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Keudan, Careerian ja Praktikumin kanssa tehtävää yhteistyötä tarkastellaan voimakkaammin osaomistajuuden näkökulmasta. Kuntalaisia pyritään palvelemaan paremmin eri toimijoiden yhteisellä suunnittelulla.

Työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kunnalle tarjoaa mahdollisuuden kehittää oppivelvollisuusikäisille koulutuksen ulkopuolelle jääneille nuorille palveluja, jotka valmentavat nuoria koulutukseen ja työelämään.

Yhdyspintoja ylläpidetään, tarkastellaan ja kehitetään yhteistyössä Itä-Uudenmaanmuiden kuntien ja hyvinvointialueen kesken. Yhdyspintayhteistyön keskeisenä tavoitteena on taata kuntalaisille mahdollisimman joustavat hyvinvointipalvelut. Sillä myös varmistetaan osapuolten sekä toiminnalliset että taloudelliset velvollisuudet ja vastuut.

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Koulutuksen toimialan tuloslaskelman 2024 mukainen toimintakate on -34 165 000 € vuonna 2024. Toimintakate on tässä vaiheessa vuotta talousarvion mukainen.

Henkilöstökustannukset kasvavat vuonna 2024 n. 7 %. Koulutuksen toimialalla pyritään supistamaan henkilöstökulujen kasvu vuonna 2025 inflaatiotasolle n. 2%. Talouden sopeuttamistarpeiden vuoksi on tärkeää keskittyä ylläpitämään nykyinen palvelutaso ja siksi ei ole perusteltua käynnistää uusia toimintoja, ellei niihin ole selkeitä kunnan strategian toteutumiseen liittyviä perusteita.

Koulutuksen toimialalla pyritään kehittämään kokonaistalouden tarkempaa kuvausta, jossa tuntikehys, muut henkilöstökulut ja muut toimialan kulut tulisivat läpinäkyvimmiksi päätöksentekoa varten.

Ulkoisten kulujen tarkka seuranta ja henkilöstökulujen priorisointi siten, ettei palvelun taso laske, ovat keskeisiä välineitä talouden hallintaan. Toimialan lakisääteiset ja kasvavat mitoitukset sekä kuntastrategian korkeat tavoitteet eivät anna sijaa merkittäville säästötoimille. Toimialan kokonaistalouden pitämiseksi kehystavoitteessa vuosina 2025-2027 on löydettävä taloudellisia ratkaisuja kouluverkon kiinteistökuiluista.

Yleinen kustannusten nousu näkyy ostopalveluiden ja erityisesti koulukuljetuskustannusten nousuna. Kaikki taksikuljetukset kilpailutettiin kokonaisuudessaan keväällä 2023 ja uusien sopimusten kustannukset näkyivät täysimääräisinä vuonna 2024. Nykyiset sopimukset ovat voimassa vuoden 2025 loppuun. Jos kunta päättää tämän jälkeen käyttää optiota, sopimukset jatkuvat vielä 2025-2027.

FCG:n työstämän sivistysvaliokunnan palveluverkkoselvityksen jälkeen palveluverkkosuunnittelua on jatkettu kunnanhallituksen päätöksellä toimialakohtaisesti. Koulutuksen toimiala on aloittanut palveluverkkosuunnittelutyön kevään 2024 aikana ja sitä jatketaan toimialojen yhteisenä palveluverkkosuunnitteluna. Vuoden 2025 keväällä on tavoitteena esitellä koko kunnan palveluverkkosuunnittelun malli päätöksentekoon. Palveluverkkosuunnittelua johtaa kunnan johtoryhmä.

Koulutuksen toimialan hallinnossa on määräaika-

na suunnittelijana toiminut Sibbo gymnasiumin opintosihteeri. Tehtävä asettuu koulutuspalveluiden ja digihallinnon rajapintaan, ja on tärkeä linkki keskustelussa, jossa haetaan teknisesti ja pedagogisesti mahdollisimman toimivia ratkaisuja. Tehtävään kuuluu ulkoisten toimijoiden sopimusten valmistelua ja myös hallinnollisia päätöksiä. Tehtävää varten tulee toimialalle perustaa uusi suunnittelijan virka, jolle voidaan kohdentaa päätöksentekoa. Viran perustamisella ei ole merkittävää talousvaikutusta, sillä kouluosastojen tehtävät on tässä järjestelyssä uudelleen allokoitu ilman lisäkustannuksia.

Tilavuokrat ovat nousseet ja koulutuksen toimialan taloutta rasittaa vajaakäytöllä olevat tilat, joista maksetaan vuokraa. Hajanainen palveluverkko ja oppilasmäärän pieneneminen haja-asutusalueilla lisää oppilaskohtaista kustannusta. Oppilasmääräennusteet osassa ruotsinkielisiä kyläkouluja osoittavat huomattavaa oppilasmäärän vähentymistä lähivuosina.

Merkittäviä toimitiloihin liittyviä muutoksia ei ole odotettavissa vuonna 2025. Tavoitteena on varmistaa, että Gumbostrandin koulu pystyy jatkossakin käyttämään Gumbotaloa liikunnan opetukseen ja kouluruokailuun.

Lukkarin koulun kanssa samaan kiinteistöön muutti Lukkarin esiopetusryhmä elokuussa 2024. Miilin kiinteistöön rakennettiin kesän 2024 aikana väliseiniä oppimisrauhan turvaamiseksi. Niiden johdosta kiinteistön tiloja voidaan jakaa eri käyttäjäryhmien kesken joustavammin.

Oppilasmäärien arvioidaan pysyvän ennallaan koko kunnan tasolla. Sipoon kunnan väestön kehitys ei ole toteutunut odotetulla tavalla kaavoitustilanteesta johtuen. Oppilasmäärien ennustetaan laskevan etenkin kyläkouluissa. Oppilasmäärät laskevat Jokipuiston ja Lukkarin koulujen osalta johtuen Sipoonjoen yhtenäiskoulun täydentymisestä yhtenäiskouluksi vuosiluokka kerrallaan ja sitä varten vuonna 2020 tehtyjen oppilaaksiottoalueiden muutosten vuoksi. Alueiden välille muodostuu oppilasmäärien suhteen eroa riippuen siitä, muuttaako alueelle uusia asukkaita. Kasvua odotetaan lähinnä Nikkilän ja Söderkullan taajama-alueille.

Lukioiden opiskelijamäärät tulevat pysymään nykyisen suuruusina. Molemmat lukiot ovat sipoolaisille

haluttuja ja perusopetuksesta siirtyy tasainen opiskelijavirta omiin lukioihin.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädäntö uudistuu 1.8.2025 alkaen. Sen taloudellisia vaikutuksia on hankala ennakoida, sillä talousarviota laadittaessa lakiuudistusehdotuksen lausuntokierroksen myötä mahdollisesti muuttuvaa lakia ei ole julkaistu. Lakiuudistusehdotuksen perusteella haasteita toiminnan toteuttamiselle voi aiheutua pienissä kouluissa, sillä ehdotuksessa rajataan oppilaskohtaisia tukitoimia saavien oppilaiden enimmäismäärää yhdessä opetusryhmässä.

Valtakunnallista perusopetuksen opetussuunnitelmaa päivitetään vuosiluokkien 1-6 tuntikehyksen osalta 1.8.2025 alkaen. Tuntikehykseen lisätään 1 vuosiviikkotunti (vvh) äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä 1 vvh matematiikkaa vuosiluokille 1 tai 2. 1 vvh äidinkieltä ja kirjallisuutta lisätään vuosiluokille 3-6 siten, että yksi vuosiviikkotunti kohdentuu jollekin näistä vuosiluokista. Kokonaistuntimäärä lisääntyy 3 vvh. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tiedottanut kuntia, että muutoksen aiheuttamat pysyvät lisäkustannukset korvataan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaista kuntien peruspalveluiden valtionosuutta.

Lukiolain opiskelun tukeen liittyvä lainsäädäntö uudistuu 1.8.2025 alkaen. Sen taloudellisia vaikutuksia on hankala ennakoida, sillä talousarviota laadittaessa lakiuudistusehdotuksen lausuntokierroksen myötä mahdollisesti muuttuvaa lakia ei ole julkaistu. Sipoon lukioissa oleva erityisopetusresurssi on ehdotuksen perusteella riittävä, mutta on tärkeää huolehtia resurssin määrästä myös mahdollisissa taloudellisissa sopeuttamistoimissa.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä kehitetään ja lisätään edelleen. Esiopetuksen erityisopetus toteutetaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyöllä. Kuntakohtaiset linjaukset joustavan esi- ja alkuopetuksen toteuttamiseksi ohjaavat yhteistyötä edelleen.

IT- ja tietoturvatoympäristön muutos vaativat lisäinvestointeja. Koulujen yhteiset linjaukset opetuslaitteistossa ja -ohjelmissa ovat talouden hallinnan kannalta välttämättömiä. Koulutoimi ja digihallinto tekevät yhteistyötä optimaalisen tuloksen saavuttamiseksi.

Koulutuksen toimiala on saanut useita Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen myöntämiä hankerahoituksia, joiden käyttöaika ulottuu vuodelle 2025. Tällaisia ovat mm. Lukutaitostrategiahanke ja Yhteisöllinen opiskeluhoito -hanke. Lisäksi yhdessä kunnan liikuntapalveluiden kanssa on saatu Aluehallintovirastolta avustusta lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan toteuttamiseen, joka koulutuksen toimialan osalta kohdentuu yläkoulujen oppilaisiin.

Lukutaitostrategia-hankkeessa laadittava Sipoon kunnan lukutaitostrategia on yksi koulutuksen toimialan sitova tavoite vuodelle 2025. Toimialan tavoitteena on saada lukutaidon tärkeys ja siihen panostaminen myös osaksi uutta kunnan strategiaa, joka laaditaan seuraavalle valtuustokaudelle. Lukutaitostrategian toteutumista varten rekrytoidaan lukutaidon kehittäjäopettajia lukuvuodesta 2025-2026 alkaen. Näiden opettajien toiminnan painopisteenä on pedagoginen kehittäminen. Lukutaidon kehittäjäopettajat irrotetaan opetustyöstään päiväksi viikossa ja kehittäjäopettajia on yhteensä kolme. Oppilasmäärään perustuen kehittäjäopettajista yksi ja ruotsinkielinen ja kaksi suomenkielistä. Vuoden 2025 osalta kehittäjäopettajatoiminnasta aiheutuvat kustannukset ovat 20 000 €, joka voidaan toteuttaa toimialan talousarvion 2025 raamin puitteissa.

Toimialalle perustettiin vuonna 2024 kaksi vakituista kouluvalmentajan toimea. Vakanssit täytettiin elokuusta 2024 alkaen. Kouluvalmentajien työtä ohjaa käsikirja kouluvalmentajatoiminnalle, jonka laatimisessa Sipoo oli mukana. Kouluvalmentajatoiminnan tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja tukea oppilaiden kouluun kiinnittymistä vahvistamalla myönteistä toimintakulttuuria kouluissa. Kouluvalmentajat työskentelevät Nikkilän Sydämessä ja Miilillä. Nikkilän Sydämessä työskentelevän kouluemännän vakanssi muutettiin vuonna 2024 yhteisökasvattajan vakanssiksi. Tehtävään rekrytoitiin uusi henkilö, joka aloitti työskentelyn elokuussa 2024.

Perusopetuksen puolella on rekrytoitu lukuvuodelle 2024-2025 1,5 konsultoivaa resurssiopettajaa, joiden palkkakustannukset katetaan täysimääräisesti OKM:n hankerahoituksella. Konsultoivat resurssiopettajat työskentelevät lyhyen jakson (2-4 viikkoa) ajan opetusryhmän oman opettajan/omien

opettajien työparina erilaisissa haastavissa tilanteissa. Konsultaatiojakson tavoitteena on löytää ratkaisuja oppilaiden ja opetusryhmien oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeisiin. Tärkeänä tavoitteena on tukea opetushenkilöstön työhyvinvointia. Koulutuksen toimiala esittää, että vuoden 2025 talousarviossa huomioitaisiin toimintamallin vakiinnuttaminen. Toimintamalli voidaan rahoittaa toimialan talousarvion puitteissa, eikä se vaadi lisärahoitusta. Toiminnan rahoitukseen on mahdollista kohdentaa myös OKM:n hankerahoitusta, jota kunta saa vuosittain perustuen kunnan väestöön liittyviin indikaattoreihin.

Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut ovat Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Alueellinen opiskelu- huoltosuunnitelma ja sen yhdistäminen koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmiin edellyttää yhteisten rakenteiden luomista. Yhteistyömallien luominen kunnan ja hyvinvointialueen välille on kehitysvaiheessa. Mallien luominen on tärkeää lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja palvelujen jatkuvuuden varmistamiseksi.

Riskianalyysi

Kouluverkon kiinteistöjen kapasiteetti ylittää oppilasmäärän kehityksessä käytetyt arviot varsinkin ruotsinkielisten kyläkoulujen osalta. Koulukiinteistöjen määrää vähentämällä voidaan saavuttaa 100 000-200 000 euron säästö sisäisissä kuluissa vuosittain vuosina 2025-2027.

Tiettyihin ammattiryhmiin on erittäin haastavaa rekrytoida työntekijöitä, joilla on säädöksissä työtehtävään/virkaan määritelty kelpoisuus. Yleisen taloustilanteen mahdollinen heikkeneminen aiheuttaa talouden tasapainottamistarpeita, jolloin palveluiden määrää joudutaan vähentämään ja tai toiminnan laadun tasoa alentamaan.

Kunta-alalle on laadittu kolmivuotinen sopimus ajalle 1.5.2022–30.4.2025. Uuden sopimuksen myötä tulevia mahdollisia palkankorotuksia on etukäteen mahdotonta ennakoida. Mikäli palkankorotuksia tulee, tällä on suuri vaikutus koulutuksen toimi-

Riskanalys

alalle, jossa henkilöstömäärä on kunnan toimialoista suurin.

Henkilöstökulut muodostavat $\frac{3}{4}$ toimialan kuluista. Henkilöstökulujen kasvu luo paineita taloudellisissa tavoitteissa pysymiselle opetuksen laadusta tinkimättä.

Hyvinvointialueen taloudelliset haasteet ja rekrytointihaasteet voivat heikentää palveluiden saatavuutta, toimivuutta ja laatua.

Koulukuljetusten kustannukset saattavat muuttua, mikäli energian ja kuljetusalan hinnoissa tapahtuu jyrkkiä muutoksia. Liikennöitsijöiden sopimukseen on kirjattu hinnanmuutoksista sopimuskauden aikana seuraava ehto: "Hinta on kiinteänä voimassa 31.12.2024 saakka. Tämän jälkeen hintoja voidaan tarkistaa kerran kalenterivuodessa. Hinnanmuutosehdotus on toimitettava liikennöitsijän toimesta kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa."

4.7 Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid

Vastuualue:

Arjen ja vapaa-ajan toimiala edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa sekä järjestää asukkaiden palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Toimiala jakaantuu kolmeen vastuualueeseen:

- Hyvinvointipalvelut
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Työllisyys- ja elinkeinopalvelut.

Vastuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomimål år 2025

Bindningsgrad verksamhetsbidrag

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 372	4 815	4 815	4 815	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 14 605	- 17 957	- 17 693	- 17 693	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 10 233	- 13 142	- 12 878	- 12 878	

Toimintakate tulosalueittain

Verksamhetsbidrag per resultatenheter

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 6 132	- 7 035	- 7 028	- 7 028	
Hyvinvointipalvelut / Välfärdstjänster					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 1 384	- 1 441	- 1 386	- 1 386	
Työllisyys- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringslivstjänster					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 718	- 4 666	- 4 464	- 4 464	

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK/UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 372	4 815	4 815	4 815		4 839	4 864
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	418	458	458	458		460	462
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	325	364	364	364		366	368
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	318	279	279	279		280	282
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	3 311	3 714	3 714	3 714		3 733	3 751
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 14 605	- 17 957	- 17 693	- 17 693		- 18 406	- 18 866
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 5 445	- 5 691	- 5 691	- 5 691		- 5 833	- 5 979
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 2 237	- 4 372	- 4 308	- 4 308		- 4 481	- 4 593
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 1 999	- 2 019	- 2 019	- 2 019		- 2 070	- 2 122
Avustukset / Bidrag	- 1 982	- 2 270	- 2 070	- 2 070		- 2 327	- 2 385
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 2 942	- 3 605	- 3 605	- 3 605		- 3 695	- 3 787
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 10 233	- 13 142	- 12 878	- 12 878		- 13 567	- 14 003

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025

1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.7 8. ja 9. luokan oppilaista päivittäin koululounaan syövien osuus on vähintään sama kuin Itä-Uudellamaalla keskimäärin. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Kouluterveyskysely 2025: Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista.	Lähtötila	Tavoitetila
		- 8,2	0
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
1.8 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden parantaminen Nikkilän alueella palvelumuotoilun keinoilla. Palvelumuotoilu- ja vapaa-aikapalvelu- ja nuorisoyhteistyöprojekti toteutetaan palvelujen välisenä yhteistyönä ja palveluja kehitetään yhteistyökumppaneiden, sidosryhmien ja lasten ja nuorten kanssa. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Palvelumuotoilu- ja vapaa-aikapalvelu- ja nuorisoyhteistyöprojekti on tehty (kyllä/ ei)	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

13. Muut tunnistetut tavoitteet	
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025	Vastuutoimiala

13.1 Työllisyys- ja maahanmuuttaja- sekä elinkeinopalvelut määrittelevät ja kuvaavat yhteistyössä työvoimaviranomaisen, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen, Keudan ja Keuken kanssa TE24-uudistuksen myötä syntyneet yhdyspinnat ja niiden mukaiset uudet toimintatavat. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Yhdyspinnat ja toimintatavat on määritelty ja kuvattu	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025
Kustannus euroa/ asukas / Kostnader euro/ invånare		395		
Sipoon opiston opetustunnit	10 958	10 017	13 200	13 200
Sipoon opiston toimintakate, euroa/ asukas / Sibbo institutets verksamhetsbidrag euro/ invånare	34	36,5	36	48,5
Kirjaston kävijämäärät / bibliotekets besökarantal	160 343	203 938	230 000	230 000
Kirjaston lainausten määrä / asukas (asukasmäärä mukaan 1.1.2023) / Antalet lån/ invånare (enligt invånarantal 1.1.2023)	12	13,15	13	13,5
Kulttuuripalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Kulturtjänsternas verksamhetsbidrag, euro/ invånare	37	34,5	45	47,8
Taiteen perusopetuksen piirissä olevat lapset / Antalet barn i grundläggande konstundervisning	807	863	800	870
Liikuntapalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Idrottstjänsternas verksamhetsbidrag euro/ invånare	85	87	81	102
Liikunta-avustukset, euroa/ asukas / Idrottsbidrag, euro/ invånare	13	13	13	13
Nuorisopalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Ungdomstjänsternas verksamhetsbidrag, euro/ invånare	34	34,5	36	44
Kohtaamiskertojen määrä nuorisotyössä / Antalet bemötanden i ungdomstjänsterna	56 460	58 600	60 000	65 000
Kouluruokailuun osallistujat	606 300	618 708	586 936	588 064
Kouluruokailuun osallistujat keskimäärin/ päivä / Antalet deltagare i skollunchen i medeltal/ dag	3 225	3 291	3 122	3 128
Koululounaan kustannus, euroa / Skollunchens kostnader, euro	2,7	2,89	2,95	2,96
Päiväkotilounaan kustannus, euroa / Daghemlunchens kostnader, euro	2,85	2,89	2,95	2,96
Keittiöt, valmistus / Antalet kök tillverkning	3	2	2	2
Keittiöt, jakelu / Antalet kök, utkörning	23	24	25	24

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Arki ja vapaa-aika -toimiala Sipoossa sisältää työllisyys- ja elinkeinopalvelut, hyvinvointipalvelut sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut. Toimialan painopiste on kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallistumisen tukemisessa, elinvoiman edistämässä sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämisessä.

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Työllisyys- ja elinkeinopalveluissa keskeisiä muutoksia ovat TE24-uudistuksen vaikutukset, joka siirtää vastuun työllisyys- ja elinkeinopalveluista kunnille vuonna 2025. Tämä tuo uusia mahdollisuuksia syventää yhteistyötä Keravan ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Elinkeino-ohjelman ja matkailusuunnitelman kautta tuetaan paikallisten yritysten kilpailukykyä sekä kehitetään alueen matkailua yhteistyössä Itä-Uudenmaan ja Vantaan kanssa.

Hyvinvointipalveluissa keskitytään kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen, erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseen Sipoo-mallin avulla. Hyvinvointityötä kehitetään yhteistyössä kunnan eri palvelualueiden ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Kehittämissä huomioidaan väestön ikääntyminen. Uuden hyte-kertoimen myötä valtionosuudet perustuvat entistä enemmän kuntien tekemään hyvinvointia edistävään työhön.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa panostetaan harrastusmahdollisuuksien lisäämiseen ja kehitetään tilojen saavutettavuutta. Nuorisotalon muutto Wessmantaloon parantaa palveluiden tarjontaa, ja liikkuva nuorisotyö mahdollistaa nuorten tavoittamisen laajemmin. Kirjastopalveluita kehitetään Kirjaston 2030-projektin myötä, ja Sipoon opisto vastaa kunnan asukkaiden kasvaviin koulutus- ja harrastustarpeisiin. Söderkullan tekojääradan valmistuminen lisää etenkin eteläsipoolaisten mahdollisuuksia talviliikuntaan.

Riskianalyysi

Suurimmat toiminnalliset riskit Arki ja vapaa-ajan toimialalla liittyvät kasvavaan palveluiden kysyntään ja resurssipulaan erityisesti valtionrahoituksen pienentyessä. Tämä voi johtaa henkilöstövajaukseen ja palveluiden laadun ja saatavuuden heikkenemiseen.

Vuonna 2025 kuntien vastuulle siirtyvät työ- ja elinkeinopalvelut, mikä lisää kuntien kustannuksia. Vaarana on, että kustannukset kasvavat nopeammin kuin niiden perusteena olevat valtionosuudet. Kerava-Sipoon työllisyysalue vastaa jatkossa aikaisemmin valtion vastuulla olleista työvoimapalveluista. Niiden lisäksi kunnat järjestävät ennaltaehkäiseviä

Riskanalyys

ja työllisyyttä tukevia työllisyyspalveluita, joita kehitetään yhteistyössä työllisyysalueen, hyvinvointialueen, kunnan elinkeinon ja toisen aseteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Mikäli näihin palveluihin ei panosteta riittävästi, Sipoon lakisäänteiset työllisyysmenot kasvavat. TE24-uudistuksen onnistumaton toimeenpano voi aiheuttaa kuntalaisten työllisyyspalveluiden saatavuuden heikentymistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa kiinteistöjen riittämätön kunnossapito ja tilojen saavutettavuus ovat keskeisiä toiminnallisia riskejä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousvaikeudet ja sen myötä palveluihin tehtävät muutokset voivat aiheuttaa haasteita ennalta ehkäisevien hyvinvointipalveluiden koordinaatioon.

4.7.1 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster

Vastuualue:

Kirjastopalvelut
Kulttuuripalvelut
Liikuntapalvelut
Nuorisopalvelut
Vapaa sivistystyö

Ansvarsområde:

Bibliotekstjänster
Kulturtjänster
Idrottstjänster
Ungdomstjänster
Fria bildningstjänster

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	758	746	746	746	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	-6 890	-7 781	-7 775	-7 775	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	-6 132	-7 035	-7 028	-7 028	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Kulttuuri ja vapaa-aikapalveluihin kuuluvat Sipoon opisto sekä kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Yksikön toiminnan kautta kuntalainen voi kehittää itseään, lisätä osaamistaan, edistää hyvinvointiaan ja kokea yhteenkuuluvuutta. Kulttuuri ja vapaa-aikapalvelut palvelevat kaikenikäisiä kuntalaisia ja tukevat ja edistävät kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elinikäistä

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

oppimista. Toiminnalla on merkittävä vaikutus yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kunnan asukasmäärän kasvaessa palvelujen kysyntä kasvaa, ja ennaltaehkäisevän toiminnan merkitys korostuu.

Harrastamismahdollisuuksien lisääminen ja monipuolistaminen on kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen yhteinen ja keskeinen tavoite. Tavoitetta toteutetaan erityisesti lasten- ja nuorten harrastustoiminnan tukemisella. Hobari toiminnan valtionrahoitus pienenee 2025 kun taas kunnan omarahoitusosuus kasvaa, mikä kasvattaa opiston toimintakuluja.

Asiakkaiden osallisuutta kirjastojen palvelusuunniteluun parannetaan Kirjaston 2030-palvelumuotoiluprojektin yhteydessä, jossa kuullaan laajasti asiakkaiden toiveita ja kehitysehdotuksia.

Nuorisotalon muutto Wessmantaloon parantaa nuorisopalveluiden mahdollisuuksia kehittää nuorisopalveluiden toimintaa ja tavoittaa suurempaa nuorisojoukkoa. Wessmantalossa on mahdollista järjestää ohjattua toimintaa samanaikaisesti, tarjoten tiloja myös kolmannelle sektorille ja Suomen harrastamisen malli Hobaritoiminnalle. Monipuolisempi tila mahdollistaa erilaisten työpajojen, koulutusten, luentojen ja tapahtumien tehokkaamman järjestämisen. Lisäksi monipuoliset tilat, kuten erilliset lepo- ja pelihuoneet sekä hiljainen tila opiskelulle, houkuttelevat laajempaa käyttäjäkuntaa.

Liikuvan nuorisotyön asuntoauton avulla nuorisopalvelut voi tarjota palveluja laajemmalla alueella Sipoossa.

Sipoo-malli, kokonaisvaltainen ja pysyvä ratkaisu lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Tu-loksena on kattava ja pysyvä Sipoo-malli, joka koostuu erilaisista lasten ja nuorten hyvinvointia lisäävistä hankkeista ja ohjelmista. Lasten ja nuorten kanssa työskentelevät ja päättäjät tekevät suunnittelutyön, ja malli otetaan käyttöön viimeistään vuonna 2025.

Liikuntapalvelut / Idrottstjänster

Kunnan vastuulla on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla, mm. järjestämällä liikuntapalveluja, sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tuke-
malla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoi-
minta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikunta-
paikkoja. Liikuntapalvelut tekee aktiivista yhteistyö-
tä varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kanssa sekä
yhteiskunta ja ympäristö -toimialan kanssa.

Lasten ja nuorten liikuntaneuvonta on käynnistynyt yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä koulutuspalveluiden kanssa valtion hankeapurahalla. Lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan tuloksia arvioidaan sekä mahdollisuuksien mukaan vakinais-
tetaan osaksi kunnan toimintaa. Aikuisten liikunta-
neuvonta on toiminut kunnassa vuodesta 2020 al-
kaen.

Liikuntapalveluiden ylläpidettävien liikuntapaikko-
jen määrä kasvaa vuoden 2025 aikana, sillä Söder-
kullan alueelle rakennetaan tekojää, joka lisää liikun-
tapalveluiden henkilöstö- sekä ylläpitokustannuksia.

Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -
toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palve-
luja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimin-
taa.

Kunnan tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuot-
tavien viranomaisten sekä nuorten, heidän per-
heidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja
muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävä on parantaa sipoolais-
ten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuut-
ta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten
kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuoriso-
palveluiden toimintaa kehitetään entistä asiakasläh-
töisemmäksi asiakasryhmät huomioiden.

Sähköisten palveluiden kehittäminen ja niiden tuuksi saaminen nuorille vaati jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Tavoitteena on nuorten osallisuuden vahvistaminen kaikessa toiminnassa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ehkäistä 18–29-vuotiaiden nuorten syrjäytymistä kohtaamalla ja ohjaamalla heitä yksilöllisten tarpeiden mukaisten palveluiden piiriin. Sipoossa etsivä nuorisotyö joutuu usein olemaan myös tuo jatkopalvelu, koska mm. mielenterveys- ja päihdehuoltopalveluja sekä asumisen ohjaukseen liittyviä palveluja on heikosti saatavilla. Etsivä nuorisotyö tiivistää edelleen yhteistyötä eri kumppaneiden kanssa sekä kunnan sisällä että ulkopuolisten tahojen kanssa, jotta nuoret saisivat tarvitsemansa palvelut.

Erytisnuorisotyössä tuetaan nuorta erilaisissa ongelmatilanteissa ja ehkäistään suurempien ongelmien syntymistä. Erytisnuorisotyön pääkohderyhmä on 12–17-vuotiaat nuoret. Erytisnuorisotyöntekijän työtehtäviin kuuluvat muun muassa yksilö- ja ryhmätoiminnan ohjausta, päihde- ja seksuaalikasvatus, elämänhallintataitojen vahvistamista ja liikkuvaa nuorisotyötä.

Vapaa Sivistystyö / Fria Bildningsarbetet

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista.

Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Vapaan sivistystyön toimintaperiaatteeseen kuuluu, että sillä ei ole tutkintotavoitteita eikä sen sisältöjä säädellä lain-säädännössä. Sipoon opiston toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta ja vastaa alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Opinto-ohjelma tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi sekä lähiopetuksena että etäopetuksena.

Sivistysvaliokunta yhtenäisti kurssimaksujen periaat-

teita keväällä 2024 ja samalla kurssimaksuja korotettiin. Korotukset tulevat kasvattamaan kurssimaksutuloja noin 30 000€ vuodessa. Samalla tulee vapaan sivistyksen muu rahoitus vähenemään, minkä takia toimintatuotot tulevat kokonaisuudessaan laskemaan.

Sisäiset vuokrat muodostavat suuren osan Sipoon opiston talousarviosta. Taloustilanteen kohentamiseksi pyritään nostamaan tilojen käyttöastetta ja kasvattamaan kurssien osallistujamääriä.

Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista. Kulttuuripalveluiden toiminnan painopisteet ovat Kulttuurisuunnitelman mukaisesti kaksikelisyys, luonto ja rakennettu ympäristö, monipuolinen kulttuuritarjonta ja niiden hyvä saavutettavuus ja viestintä sekä yhteistyö ja yhteisöllisyys.

Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä paikallisten yhdistysten ja muiden yhteistyötahojen kanssa em. painopisteisiin liittyviä tilaisuuksia ja toimintaa. Topeliussali mahdollistaa monipuolisen kulttuuritarjonnan. Wessman-talon salin kulttuuritarjonta keskittyy lasten ja nuorten kulttuuriin. Tanssin taiteen perusopetus on saanut Miilistä asianmukaiset tilat. Söderkullan kartanon makasiini toimii kotiseutumuseon näyttelytilana. Artborgin sisätilaremontin myötä taideopetuksen tarjonta on saatu monipuolistettua. Pesula-galleria tarjoaa erityisesti paikallisille kuvataiteilijoille mahdollisuuden esitellä teoksiaan. Sikala-rakennukseen on sijoitettu musiikkiteknologian ja pop & jazz opetusta.

Kunta järjestää taiteen perusopetusta yhteistyössä opetusta antavien oppilaitosten kanssa. Koska kiinnostus ja halu taiteen harrastamiseen ja tavoitteellisen oppimiseen on suurempi kuin annettava opetuksen määrä, oppilaspaikkoja lisätään.

Tiedottamista eri taideopetus- ja taideharrastamisvaihtoehdoista kehitetään. Yhteistyössä Porvoon kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa toteutettavan Skapa-hankkeen myötä sipoolaisilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua taideopetukseen kotiseudullaan, vahvistaa identiteettiään omalla

kielellään, omilla ehdoillaan ja kohtuullisin kustannuksin. Sipoossa Skapa-hanketta toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden kanssa.

Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster

Kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Sipoon kirjastopalvelut toimivat kahdessa toimipisteessä, Pääkirjasto Nikkilässä ja Söderkullan kirjasto. Lisäksi kouluilla ja päiväkodeilla kiertää kirjastoauto ja kotipalvelu tavoittaa henkilöt, jotka ovat estyneet tulemasta kirjastoon. Myös lasten- ja nuortenkirjastotyöntekijät jalkautuvat kouluihin tarjoamaan kirjavinkkausta ja aineistoa.

Sipoon kirjastopalvelut ovat kaikille ja tilojen saavutettavuutta pyritään jatkuvasti ylläpitämään ja kehittämään. Kirjastossa tehdään aktiivista lukutaitotyötä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kanssa. Kirjastopalvelut kehittää tulevana budjettikautena myös nuorten vapaa-ajantoimintaa ja palvelukonseptia.

4-7.2 Hyvinvointipalvelut / Välfärdstjänster

Vastuualue:

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
Ruokapalvelu
Yhteiset asiakaspalvelut

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	3 329	3 814	3 814	3 814	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 4 713	- 5 255	- 5 200	- 5 200	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 1 384	- 1 441	- 1 386	- 1 386	

**Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina
2025 – 2027**

**Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren
2025 – 2027**

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

(612/2021) 6 §:n mukaisista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuista sekä lain ehkäisevän päihdetyön (523/2015) 5 §:n mukaisista kunnan ehkäisevän päihdetyön vastuista. Lisäksi palvelualue vastaa Planet Youth -toiminnasta, veteraanien tukemisesta, varattomien hautaamisesta, vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä veteraaniasioiden neuvottelukunnan toiminnasta ja ympäristöterveydenhuollosta.

Palvelualueen toiminnassa painottuu rakenteiden luominen ja systemaattisuuden lisääminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtamisessa ja yhteistyössä koko kunnan tasolla. Toiminnassa huomioidaan v. 2023 käyttöön otettu hytekerroin, jonka mukaisesti osa valtionosuuksista määräytyy kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella. Erityinen painopiste on lasten ja nuorten hyvinvointi. Lasten ja nuorten hyvinvointi on heikentynyt laaja-alaisesti viimeisten vuosien aikana. Tähän kehityskulkuun pyritään vaikuttamaan.

Ruokapalvelut

Koulujen ja päiväkotien ruokailijamäärät pysyvät tasaisina. Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa jatkossakin elintarvikkeiden, sähkön ja polttoaineiden saatavuuteen ja hintaan ja hintakehitys on vaikeasti ennustettavissa. Ruokapalveluissa tehdään toiminnan prosessien kehittämistyötä aktiivisesti ja pyritään löytämään tuotannonohjausjärjestelmästä maksimaalinen hyöty operatiiviseen työhön.

Yhteiset asiakaspalvelut

Yhteiset asiakaspalvelut vastaa Sipoon infopisteiden palveluista. Palvelupisteet sijaitsevat kirjastojen yhteydessä. Palveluiden tavoitteena on taata kuntalaisille joustavat mahdollisuudet asioiden hoitamiseen kunnan kanssa. Palveluita kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteella. Yhteiset asiakaspalvelut toimii myös HSL-asiamiehenä Sipoossa. HSL:n taholta on vuodelle 2025 suunnitteilla useampi iso muutos, mm. lippu-uudistus, jotka vaikuttavat myös asiakaspalveluumme. Päätös tarkemmasta aikataulusta HSL tekee syksyn 2024 aikana.

4-7.3 Työ- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringslivstjänster

Vastuualue:

Elinkeinopalvelut (matkailupalvelut)
Työllisyyspalvelut (maahanmuuttopalvelut)

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	285	255	255	255	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 3 003	- 4 921	- 4 719	- 4 719	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 718	- 4 666	- 4 464	- 4 464	

**Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina
2025 – 2027**

**Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren
2025 – 2027**

TE24-uudistus siirtää työllisyys- ja elinkeinopalveluiden vastuun valtiolta kunnille ja lisää Sipoon kunnan yhteistyötä Keravan kanssa. Elinkeinopalvelut kehittävät yhteistyötä Itä-Uudenmaan ja Vantaan kanssa yritysten ja matkailun edistämiseksi.

Elinkeinopalvelut / Näringslivstjänster

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää kunnan elinvoimaa. Elinkeinopalvelut luo yrityksille edellytyksiä menestystä Sipoossa. Suotuisat toimintaolosuhteet luovat perustan yritysten kilpailukyvyille, työllisyydelle, kuntalaisille tarjottaville palveluille ja hyvinvoinnille.

Elinkeinopalvelut tekee tiivistä yhteistyötä paikallisten yrittäjien, yhdyskunta ja ympäristö toimialan, Keuken ja Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keudan kanssa. TE24-uudistus on luonut uudet mahdollisuudet kehittää yhteistyötä Keravan elinkeinopalveluiden kanssa Sipoon kunnan uudistetun elinkeino-ohjelman ja matkailusuunnitelman pohjalta.

Elinkeinopalvelut on aktiivisesti mukana sekä Kuuma-kuntien että Uudenmaan liiton elinkeinoyhteistyössä. Matkailua kehitetään yhteistyössä Itä-Uudenmaan kuntien kanssa. Sipoon korpeen suuntautuvaa matkailua kehitetään yhteistyössä Vantaan

kaupungin ja HSL:n kanssa.

Kunta edistää yritysten ja kuntien välistä yhteistyötä tehtävään perustetussa yritystiimissä, jossa ratkaistaan yritysten esiin nostamia parannusehdotuksia ja toiveita. Elinkeinopalvelut osallistuu aktiivisesti yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön, jonka tavoitteena on löytää yritykselle sopiva lokaatio Sipoon alueelta.

Yrityksille tarjotaan elinkeinon harjoittamista parantavia palveluita. Sipoossa aloittavien ja jo toimivien yritysten palvelut ostetaan keski-Uudenmaan kehittämissyhtiö Keukelta. Elinkeinopalvelut tukee ja edistää alueellisten yhteistyöverkostojen ja yritysesysteemien syntymistä. Elinkeinopalvelut edistää yritysten verkostoitumista ja tiedollisia valmiuksia järjestämällä tapaamisia ja koulutuksia.

Elinkeinopalveluiden edustajat vierailevat yrityksissä yhdessä kunnan työllisyyspalveluiden ja Keuken edustajien kanssa. Tavoitteena on antaa yrityksille räätälöityjä neuvontaa ja apua.

Työllisyyspalvelut / Sysselsättningstjänster

Työllisyyspalvelut vastaa Sipoon kunnan työllisyyspalveluiden järjestämisestä, joita ovat mm. nuorten työpajatoiminta, ohjaamotoiminta sekä työvalmennustoiminta.

1.1.2025 alkaen astuu voimaan työllisyys- ja elinkeinopalveluita koskeva uudistus, joka siirtää työllisyys- ja elinkeinoviranomaiset valtiolta (työllisyys- ja elinkeinotoimistot, TE-toimistot) kuntiin. Sipoo ja Kerava ovat sopineet yhteisen työllisyysalueen muodostamisesta 1.1.2025 alkaen ja Sipoo on luovuttanut järjestämisvastuunsa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Keravalle. Työvoimaviranomaisen toiminnan käynnistyminen Keravan ja Sipoon työllisyysalueella vaikuttaa Sipoon kunnan työllisyyspalveluiden toimintaan uusien yhdyspintojen rakemisen ja toimintatapojen muodostamisen kautta. Työvoimaviranomainen laskuttaa Sipoon kuntaa yhteistoimintasopimuksen laskutusperiaatteiden mukaisesti.

TE-uudistuksen yhteydessä uudistuvat lisäksi myös työttömyysturvakustannusten korvausten maksu. Työttömyysturvan kuntaosuudet laajenevat, aikaisuvat ja kasvavat portaittain.

Maahanmuuttopalvelut / Invandrantjänster

Sipoon kunnan maahanmuuttajapalvelut vastaavat maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämisestä ja kokonaiskoordinaatiosta. Kotoutumisen edistämisen lain uudistuminen 1.1.2025 kasvattaa kuntien vastuuta maahanmuuton koordinaatiosta sekä palveluvastuulle tulevien asiakkaiden määriä. Lisäksi monikielinen yhteiskuntaorientaatio siirtyy kuntien vastuulle.

Työllisyys ja maahanmuuttaja- sekä elinkeinopalveluiden yhteinen toiminnallinen tavoite vuodelle 2025

Työllisyys- ja maahanmuuttaja- sekä elinkeinopalvelut määrittelevät ja kuvaavat yhteistyössä työvoimaviranomaisen, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen, Keudan ja Keuken kanssa TE24-uudistuksen myötä syntyneet yhdyspinnat ja niiden mukaiset uudet toimintatavat.

Mittari: Yhdyspinnat ja toimintatavat on määritelty ja kuvattu.

4.8 Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö

Vastuualue:

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan tehtävänä on tarjota kuntalaisille viihtyisää, turvallista ja toimivaa elinympäristöä suunnittelemalla, toteuttamalla, ylläpitämällä ja vaalimalla sipoolaista yhdyskuntaa ja rakennettua sekä rakentamatonta ympäristöä.

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuhenkilö:

Yhdyskuntajohtaja

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2025 Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomimål år 2025 Bindingsgrad verksamhetsbidrag

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	12 558	12 914	12 799	12 799	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 24 656	- 24 738	- 24 553	- 24 553	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 12 098	- 11 824	- 11 754	- 11 754	

Toimintakate tulosalueittain

Verksamhetsbidrag per resultatenheter

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK/UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Kaavoitus / Planläggning					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 4 744	- 4 334	- 4 334	- 4 334	
Mittaus- ja kiinteistö / Mätning och fastighet					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 176	- 1	- 1	- 1	
Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stödtjänster					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 823	- 820	- 820	- 820	
Rakennusvalvonta / Byggnadstillsyn					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 384	- 495	- 495	- 495	
Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Tillstånd för byggande i glesbygden					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 89	- 71	- 71	- 71	
Ympäristövalvonta / Miljöövervakning					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 602	- 602	- 602	- 602	
Katu- ja viheralueet / Gator och grönområden					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 379	- 2 379	- 2 349	- 2 349	
Toimitilat / Lokalitetsförvaltning					
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 901	- 2 947	- 3 080	- 3 080	

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK/UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	12 558	12 914	12 799	12 799		12 979	13 043
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	60	205	60	60		206	207
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	640	625	625	625		628	631
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	34	20	20	20		20	20
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	11 824	12 064	12 094	12 094		12 124	12 185
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 24 656	- 24 738	- 24 553	- 24 553		- 25 356	- 25 990
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 7 533	- 7 851	- 7 851	- 7 851		- 8 047	- 8 249
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 9 082	- 8 420	- 8 196	- 8 196		- 8 630	- 8 846
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 3 052	- 3 230	- 3 230	- 3 230		- 3 311	- 3 394
Avustukset / Bidrag	- 80	- 80	- 80	- 80		- 82	- 84
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 4 908	- 5 157	- 5 196	- 5 196		- 5 286	- 5 418
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 12 098	- 11 824	- 11 754	- 11 754		- 12 378	- 12 947

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2025

3. Vi utvecklar en bredare helhetssyn på hållbar utveckling och en färdplan för ett hållbarare Sibbo.

Strategisk åtgärd för åren 2022–2025		Ansvarig sektor	
3.1 Laaditaan kestäväen kehityksen tiekartta YK:n kestäväen kehityksen tavoitteistoon nojaten (HYTE-tavoite)		Samhälle och miljö	
Mätare	Kestäväen kehityksen tiekartta valmistuu vuoden 2025 aikana	Utgångsläge	Målbild
		0	

4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapainoinen käyttötalous ilman tulonveronkorotuksia

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
4.1 Kaikkien kaavahankkeiden yhteydessä laaditaan kunnallistekniikan yleissuunnitelma ja arvioidaan kaavahankeen kaavatalous.			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Kaikkien kaavahankkeiden yhteydessä laaditaan kunnallistekniikan yleissuunnitelma ja arvioidaan kaavahankeen kaavatalous	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
4.3 Sipoon vesi -liikelaitoksen tavoitteet			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Vuosikate kattaa poistot ja kunnan päättämät pääomakustannukset päätetyillä taksankorotuksilla sekä kasvun tuomien lisätulojen avulla pitkällä aikavälillä vesihuoltolain mukaisesti.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Toimenpide	Toiminta toteutuu budjetoitujen lukujen mukaisesti		

5. Vuotuinen keskimääräinen väestökasvutavoite noin 500 henkilöä. Asunrakentamisesta puolet toteutetaan pientaloina

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
4.2 Kasvatetaan monipuolista kaavavarantoa (pientalovarantoa painottaen) mahdollistamaan osaltaan kunnan väestönkasvutavoite ja pientaloasunnontuotannon lisääminen			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Yhteensä vähintään 30 000 uutta asumisen kaavavarantoa hyväksytty, josta vähintään 15 500 k-m2 on pientalovarantoa	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
5.1 Käsittelykelpoisen rakennuslupahakemuksen käsittelyaika on alle 2 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Käsittelyaika on alle 2 kk	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
5.2 Käsittelykelpoisen suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on alle 4 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Käsittelyaika on alle 4 kk	Lähtötila	Tavoitetila
		0	

6. Sipoon yritysten ja erityisesti palveluyritysten määrää on kasvatettu ja monipuolistettu maanomistuksen, kaavoituksen ja markkinoinnin avulla

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
6.1 Yritysten sijoittumisen edellytyksiä parannetaan ja yritystonttivarantoa kasvatetaan yleiskaavan ja kaavoitusohjelman avulla.			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Yksi työpaikka-alueen asemakaava valmistuu	Lähtötila	Tavoitetila
		0	

7. Päätös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	
7.1 Kerava-Nikkilä -radan yleissuunnitelmatasoinen suunnittelu käynnistetty yhdessä väyläviraston ja Keravan kaupungin kanssa (HYTE-tavoite).		Yhdyskunta ja ympäristö	
Mittari	Junaradan yleissuunnitelmatasoinen suunnittelu käynnistetty yhdessä Väyläviraston ja Keravan kaupungin kanssa	Lähtötila	Tavoitetila
		0	

8. Päätös kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	
8.1 Toteutussuunnittelu yhdessä ELY-keskuksen kanssa käynnissä ja hankkeen määrärahat kirjattu investointisuunnitelmaan (HYTE-tavoite).		Yhdyskunta ja ympäristö	
Mittari	Toteutussuunnittelu yhdessä ELY-keskuksen kanssa käynnissä ja hankkeen määrärahat kirjattu investointisuunnitelmaan	Lähtötila	Tavoitetila
		0	

Toiminnan tunnusluvut
Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare		465		
Vuokrattavat asuinhuoneistot, kpl	40	49	44	47
Rakennusluvut, kpl/ Bygglov	167	141	125	100
Toimenpideluvat, kpl / Lov för åtgärder	51	42	40	15
Poikkeamiset ja suunnittelutarveratkaisut, kpl	76	60	65	40
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelpoisuudesta, kk	7,5	8,2	4	4
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä laskien, kk	10,6	13	7	7
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelpoisuudesta, kk	0,4	0,4	0,4	1,5
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä, kk	3,7	3,4	3	4
Käyttöön otetut tai valmistuneet asunnot (uudisrakennukset), kpl	121	546	200	100
Asuinrakentamiseen myönnetty luvat (uudisrakennukset), kpl	62	62	50	50
Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä (uudisrakennukset), kpl	312	139	150	120
Osastojen käytössä olevat toimitilat, htm ² / Utrymmen som sektorerna använder, htm ²	88 000	75 000	82 000	76 000
Ei käytössä olevat toimitilat, htm ² / Utrymmen som inte är i bruk, htm ²	15 000	17 000	8 000	10 000
Ympäristövalvonta, luvat ja päätökset, kpl	36	30	35	30
Ympäristövalvonta, haittailmoitukset, kpl	89	90	100	90
Ympäristövalvonta, lausunnot, kpl	35	47	30	40
Kunnan kunnossapitämät kadut, km	86	88	91	100
Kunnan kunnossapitämät erilliset jalankulun ja pyöräilyn väylät, km*		64	64	66
Kunnossapidettävät linja-autopysäkit*		46	46	50
Katuvalaistuspisteet, kpl	4 500	4 700	4 900	5 045
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha	77	79	83	85
Vuokratut muut kiinteistöt, kpl	17	21	21	21

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta ja investoinneista, kaavoituksesta, infrastruktuurista, toimitiloista, kiinteistöistä sekä rakentamisen & ympäristön viranomaistoiminnasta. Kuntakonserniin kuuluva Sipoon Vesi on osa toi-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

mialan henkilöstöorganisaatiota.

Sipoon asukasmäärä ennustetaan kasvavan. Kestävän kasvun mahdollistaminen ja tukeminen sekä kunnan elinvoiman vahvistaminen ovat keskeisiä toimialan toiminnan tavoitteita samalla kun pidetään huolta sipoolaisten elinympäristöstä.

Sipoo haluaa olla yritysten silmissä houkutteleva sijoittumiskohde. Yritystonttien tarjonnan vahvistaminen sekä yritysten tarpeiden entistä parempi huomiointi yhdyskuntasuunnittelussa ovat toimialan työn ytimessä talousarviokauden aikana. Hyvin suunnitelluilla ja toteutetuilla investoinneilla mahdollistetaan kunnan kehittyminen, riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta ja varmistetaan olemassa olevan infraomaisuuden ja rakennuskannan ajantasaisuus, turvallisuus ja soveltuvuus käyttöön. Käynnissä oleva palveluverkkotyö edesauttaa yhdyskunnan ja ympäristön toimialan toiminnan suunnittelua.

Uusien kaava-alueiden suunnittelua ohjaa suurelta osin kaavatalous. Kunta kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamaa maata ja priorisoi kaavataloudeltaan kannattavimpia kaavoja. Kaavoitusohjelman kaavahankkeiden ennakkovaikutusten arviointia kehitetään edelleen.

Hankintojen kehittäminen on yksi talousarviokauden painopisteistä yhdyskunnan ja ympäristön toimialalla. Kustannustehokkaasti toteutetut ja mahdollisimman hyvin tarpeeseen vastaavat hankinnat ovat tärkeitä paitsi talouden kestävyuden myös toiminnan laadun kannalta. Hankinnat ovat toimialan työn ytimessä, sillä mm. infran ja rakennusten suunnittelu, erityisosaamista vaativat asiantuntijapalvelut ja valtaosa rakentamisesta toteutetaan ostopalveluna. Yleisen kustannustason ja rakentamiskustannusten noustessa hankinnat on kyettävä suunnittelemaan ja toteuttamaan siten, että nousevat kustannukset eivät käy kuntataloudelle kestävämmiksi. Toimiala arvioi tarpeen päivittää koko kuntaa kattavat hankintaohjeet yhteistyössä konsernipalveluiden kanssa.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Tarvitavat muutokset rakennusjärjestykseen, taksoihin ja toimintasäntöihin tehdään viimeistään vuoden 2025 alkupuolella. Maankäytön suunnittelua ja rakentamista ohjaavan lainsäädännön uudistuminen

edellyttää muutoksi niin kaavoituksessa, infran suunnittelussa kuin rakentamisen valvonnassakin. Haastavaksi kokonaisuuden tekee uudistuksen tiukka aikataulu ja voimaan astuvan lainsäädännön ja sen tulkintojen epämääräisyys.

Kunnan kasvu ja kuntatalouden paineet korostavat henkilöstön hyvinvoinnista huolehtimisen tärkeyttä. Henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöistä huolehtiminen on tärkeää myös teknisten alojen asiantuntijoiden pahenevan osaajapulnan vuoksi.

Kärkihankkeita jotka vaikuttavat toimialaan aikavälillä 2025 - 2027 ovat Kerava-Nikkilä - henkilöjunaliikenteen edistäminen ja NG8 Nikkilän kartanon asemakaavan rakentamisen aloittaminen. Hankkeiden myötä Nikkilän ja Talman alueiden kehittyminen kuntastrategian mukaisesti mahdollistuvat. Oletettavasti hankkeiden toteutuminen aiheuttaa lisää vetovoimaisuutta koko Sipoon kuntaan.

Riskianalyysi

Toimialan tunnistamat pääriskit liittyvät kolmeen pääaiheeseen.

Toimialan toimintaa ohjaava lainsäädäntö on laajasti päivittymässä. Rakentamislaki on astumassa voimaan 1.1.2025, alueidenkäytön lainsäädäntö on uudistumassa ja Kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon säädösten uudistus on käynnistymässä.

Hyvinvointialueen kanssa käydään neuvotteluja rakennusten jatkokäytöstä. Neuvottelut ovat edelleen käynnissä. Mahdollisia muutoksia pyritään ennakoidaan laatimalla vaihtoehtotarkasteluja.

Yleiskustannusten nousu vaikuttaa toimialan käytötalouteen ja investointeihin. Talouden seuranta kehitetään edelleen jatkuvasti. Kehittämisen prosessin johdosta on mahdollista, että hankintaohjeiden päivitysprosessi käynnistetään toimialan aloitteesta vuonna 2025.

Kunnan vahvuudet tulee riskeistä huolimatta edelleen tunnistaa. Kunnan vahvuudet toimialan näkökulmasta liittyvät sijaintiin ja onnistuneisiin kehityshankkeisiin. Kunnan hallinnoimat ja omistamat rakennukset ovat yleisellä tasolla hyväkuntoiset ja

Riskianalyysi

yritysalueet on viimeisen kymmenen vuoden aikana kehittyneet suotuisasti. Toimiala vahvistaa edelleen vahvuuksia; yritystonttien kaavoittamiseen ja myyntiprosessiin panostetaan edelleen ja rakennettua ympäristöä kehitetään kestävästi ja pitkäjänteisesti.

4.8.1 Kaavoitus / Planläggning

Vastuualue:

Kaavoitus

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Kaavoituspäällikkö

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	9	40	40	40	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 4 753	- 4 374	- 4 374	- 4 374	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 4 744	- 4 334	- 4 334	- 4 334	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Sipoon kunnan kaavoitusyksikkö vastaa kunnan asema- ja yleiskaavoituksesta ja koko kunnan liikennesuunnittelusta. Kaavoitusyksikkö vastaa myös kaavoitukseen liittyvistä lausunnoista ja osallistuu seudulliseen kehitystyöhön.

Vuonna 2025 on tarkoitus saada koko kunnan kattava yleiskaava valmiiksi. Vastaavasti on tarkoitus panostaa yritystonttien kaavoittamiseen, muunmuassa Stormossanin ja E5 Hangelbyn työpaikka-alueita edistetään aktiivisesti. Yritysyhteistyön aktiivisuudesta riippuen arvioidaan mahdollisuuksia edistää Boxin työpaikka-alueen asemakaavoituksen käynnistämistä.

2025 voimaan tuleva rakentamislain muutos ja digitalisaation eteneminen lakisääteisesti tulee vaikuttamaan kustannuksia lisäävästi varsinkin lain voimaantulon ensimmäisinä vuosina. Kaavoituksessa jo siirtymäajalla 2025–2027 uudet hankkeet tulee pystyä aloittamaan tietomallilla ja muutosta on alettu Sipoossa jo valmistelemaan. Tässä tietomallipohjaisessa kaavoituksen aloittamisessa on erittäin tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä vastaavan kokoisten verkkoikuntien, erityisesti KUUMA-kuntien kanssa. Uusien suunnittelutyökalujen käyttö edellyttää koulutusta ja perehdytystä paitsi kaavoituksessa, myös muissa toimialan yksiköissä.

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

4.8.2 Mittaus- ja kiinteistöt / Mätning och fastighet

Vastualue:
Mittaus ja kiinteistö

Ansvarsområde:

Vastuhenkilö:
Tonttipäällikkö

Ansvarsperson:

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	755	871	871	871	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 931	- 872	- 872	- 872	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 176	- 1	- 1	- 1	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Mittaus ja kiinteistöt -yksikön tehtäviin kuuluu maanomaisuuden hallintaan sekä maan hankintaan ja luovuttamiseen liittyvät tehtävät. Yksikkö huolehtii maanhankinnasta kunnan maapoliittisia tarpeita ajatellen ja luovuttaa pääosin valmiita asemakaavatontteja liike-, teollisuus- ja asumistarkoituksiin. Yksikössä hallinnoidaan myös kiinteistöjaotukseen, käyttöoikeuksiin ja omistusoikeuksiin liittyvät kiinteistöt tekniset asiat. Yksikössä tuotetaan ja ylläpidetään kunnan paikkatietoaineistoa koko kuntaorganisaation sisäiseen käyttöön ja julkaistavaksi myös mm. ulkoisessa karttapalvelussa. Merkittävimpiä yksikössä ylläpidettäviä aineistokokonaisuuksia ovat kantakarttaan, kaavoitukseen, rakennusvalvontaan ja infrastruktuuriin liittyvät paikkatietoaineistot. Yksikössä tehdään edellä mainittujen paikkatietoaineistojen ylläpitämisen lisäksi maastossa tehtäviä mittauksia organisaation sisäisille ja ulkopuolisille sidosryhmille.

Rakentamista ja maankäyttöä ohjaavan lainsäädännön uudistuminen aiheuttaa työtä ja muutostarpeita myös mittaus- ja kiinteistöyksikölle. Lainsäädännön reunaehtojen muuttuessa toimintatapoja ja toiminnan periaatteita on tarpeen päivittää. Samalla moniin paikkatietosidonnaisiin tietojärjestelmiin kohdistuu kehitystarpeita. Muun muassa tietomallipohjaisuuteen siirtyminen maankäytön suunnittelussa edellyttää mittavan muutosprojektin läpivi-

tiä. Yksikkö kehittää paikkatietopohjaisia ja maankäytön suunnittelun työkaluja yhdessä digihallinnon ja muiden tulosityksiköiden kanssa.

Talousarviokauden aikana uudistetaan kunnan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset. Linjaukset luovat raamin kunnassa harjoitettavalle maapolitiikalle sekä kunnan asumisen ratkaisuille. Pitkäjänteinen ja strateginen maa- ja asuntopoliittikka on kunnan kestävä kasvun perusedellytys. Kunnan asukaskasvu luo painetta myös strategiseen maanhankintaan. Vaikka maanhankintaa on viime vuosina tehostettu ja maita kyetty hankkimaan strategisesti tärkeitä alueilta, on kunnan omistamien maa-alueiden osuus edelleen verrattain alhainen. Suunnitelmalliseen ja tehokkaaseen maanhankintaan on tarpeellista panostaa jatkossakin.

Syksyllä 2024 päivittyvät yritysten sijoittumisen periaatteet antavat entistä paremman alustan yritysten houkuttelemiseksi Sipooseen. Yhdessä päivittyvän yleiskaavan kanssa periaatteet luovat reunaehdot yksikön päivittäiselle työlle, jolla pyritään varmistamaan Sipoon houkuttelevuus yritysten sijoittumispaikkana. Samalla kuntaan pyritään hankkimaan yrityksiä, jotka vahvistavat kunnan vetovoimaa parhaiten - kyse on siis määrä lisäksi myös laadusta. Viime vuosien hankkeet yhdessä merkittävien kansallisten ja kansainvälisten yritysten, viimeksi Stormossan alueelle hanketta suunnittelevan Fortumin, kanssa kertovat onnistumisista, mutta kovassa kilpailussa pärjääminen edellyttää toiminnan jatkokehittämistä. Laaja ja monipuolinen yritystonttitarjonta muodostaa toiminnan peruskiven.

Lähivuodet näyttävät pientalotonttien tarjonnan osalta edeltäjiään valoisammilta, kun 2023-2024 hyväksytyjen asemakaavojen rakentaminen on päässyt vauhtiin. Kerrostalotonttien suhteen varanto on jo valmiiksi varsin hyvällä tasolla. Samalla rakentamisen suhdanteen odotetaan elpyvän viime vuosien suhdannekuopasta. Entistä laajempaa ja monipuolisempaa tonttitarjontaa varten myös tontinmyyntiin ja markkinointiin panostetaan. Tontinmyynnin merkitys tasapainoisen kuntatalouden kannalta kasvaa entisestään. Kaavataloudeltaan edullisten alueiden toteutus mahdollistaa sen, että tontinmyynnistä kertyviä varoja voidaan ohjata niin uusia kuin nykyisiäkin asukkaita tukeviin palveluihin.

4.8.3 Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stöd

Vastuualue:
Kehittäminen ja tuki

Ansvarsområde:

Vastuuhenkilö:
Kasvun ja kehityksen päällikkö

Ansvarsperson:

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	958	976	976	976	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 782	- 1 797	- 1 797	- 1 797	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 823	- 820	- 820	- 820	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Tulosityksikkö huolehtii yhdyskunnan ja ympäristön toimialan kehittämisen ja strategiatyön koordinoimisesta ja tukipalveluista sekä kunnan strategisesta suunnittelusta. Yksikkö vastaa investointien esi- ja yleissuunnitelmista sekä väestöennusteiden laatimisesta ja kaavatalouslaskemista kaavoituksen yhteydessä. Lisäksi hanke- ja kehittämistyö sekä aktiivinen vuoropuhelu ja tiedottaminen asukasrajapinnassa ovat keskeisiä yksikön tehtäviä.

Yksikön tukipalvelut käsittävät erilaisia laskutuksen ja hallinnoinnin yleisiä tehtäviä, jotka palvelevat koko kuntaorganisaatiota sekä kaikkia toimialan yksiköitä. Lisäksi yksikkö hallinnoi kunnan omistuksessa olevia henkilökunta-asuntoja, ja vastaa lyhytaikaisesta tilanvuokrauksesta. Kehittäminen ja tuki -yksikön tarjoamien erilaisten tukipalveluiden rooli tulee korostumaan kunnan kasvun ja kehityksen myötä. Yksikön roolina on toimia toimialan työtä ja toimintoja yhteen kokoavalla tavalla sekä vahvistaa yhteistyötä eri kunnan toimialojen kesken. Tavoitteena on kokonaisuuden optimointi osaoptimoinnin sijaan.

Yksikkö vastaa toimialan hankekokonaisuuden johtamisesta ja investointitalouden hallinnasta. Kunnan asukaskasvun myötä erilaisten yhdyskuntakehityksen hankkeiden paletti on laaja ja sen hallinta tärkeää kunnan strategisten tavoitteiden saavuttamisen ja kestävä talouden kannalta. Toimialan strategiset kärkihankkeet, Nikkilän kartanon keskuksen toteutus

ja henkilöjunaliikenteen käynnistäminen Kerava–Nikkilä-radalla on projektoitu ja niiden edistämiseen panostetaan merkittävästi tulevina vuosina. Kärkihankkeet jakautuvat useisiin alaprojekteihin, joita hallitaan toimialan eri yksiköissä.

Investointiprojektien ja niiden talouden hallinnan työkalujen kehitystyötä jatketaan. Tavoitteena on hankkeiden talouden parempi seuranta ja läpinäkyvyys. Osana kokonaisuutta rakennetaan ns. projektipäällikön työpöytä, joka mahdollistaa reaaliaikaisen talouden ja projektin edistymän seurannan kustakin projektista vastaavalle projektipäällikölle. Samalla koostettua tietoa saadaan jalostettua entistä selkeämpään muotoon johtoa ja myös luottamushenkilöitä varten. Yksikkö kehittää työkalua yhdessä digihallinnon kanssa. Myös väestösuunnitteen laadinnan mallia ja siihen liittyviä työkaluja kehitetään talousarviovuoden aikana.

Merkittävä osa toimialan toiminnasta on järjestetty ostopalvelujen kautta. Muun muassa suunnittelu ja rakentaminen toteutetaan pääosin ostopalveluna, kuten myös merkittävä osa kunnan siivouspalveluista. Suunnitelmallisesti ja huolellisesti toteutetut hankinnat sekä hankintojen kehittäminen ovatkin keskeisessä roolissa, kun toimintaa kehitetään.

Kestävän kehityksen kokonaisuutta edistetään muun muassa syksyllä 2024 hyväksyttävän kunnan ilmastosuunnitelman toimenpiteiden myötä. Samalla kestävä kehitys nähdään läpileikkaavana teemana, jossa korostuvat myös taloudellisen ja sosiaalisen kestävyuden kysymykset. Kestävää kehitystä koordinoidaan yksikön toimesta, mutta itse työ jakautuu koko kuntaorganisaatioon ja esimerkiksi kunnan kiinteistöihin toteutettavilla energiatehokkuusinvestoinneilla on tässä merkittävä rooli. Kestävyys ja siihen sitoutuvat teemat muodostavat yhden toimialan strategisista keihäänkärjistä.

Hankeviestinnän ja asukasvuorovaikutuksen periaatteita uudistetaan talousarviovuoden aikana. Samaten palvelurakentamisen muutoshallintaan panostetaan laatimalla suunnittelua tukeva käsikirja. Tällä varmistetaan parhaiten käyttäjien tarpeita palveleva rakentaminen. Lyhytaikaisen tilavuokrauksen periaatteiden uudistamisen myötä tilojen omatoimisen käytön mahdollisuuksia vahvistetaan.

Arjen ja vapaa-ajan toimialalta yhdyskunnan ja ym-

päristön toimialalle siirtyvien tehtävien hoitoon perustetaan uusi toimi, joka korvaa osaltaan arjen ja vapaa-ajan toimialalta poistuvaa tehtävää.

4.8.4 Rakennusvalvonta / Byggnadstillsynen

Vastuualue:
Rakennusvalvonta

Ansvarsområde:
Byggnadstillsynen

Vastuuhenkilö:
Rakennusvalvontapäällikkö

Ansvarsperson:
Byggnadstillsynschefen

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	520	465	465	465	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 904	- 960	- 960	- 960	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 384	- 495	- 495	- 495	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Rakennusvalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Rakennusvalvonnan tehtävänä on tuottaa terveellistä ja turvallista rakentamista ja hyvää kuntakuvaa sekä viihtyisää elinympäristöä. Rakennusvalvonnan päätehtäviin kuuluvat rakentamista koskeva ohjaus, neuvonta ja lupakäsittely sekä rakentamisaikainen valvonta - näiden lisäksi myös jatkuva rakennetun ympäristön valvonta. Rakennusvalvonnan toiminta on asiakaslähtöistä ja myönteistä. Rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavat mm. maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus, Ympäristöministeriön asetukset, Sipoon kunnan rakennusjärjestys sekä eristeiset kaavat ja niiden määräykset.

1.1.2025 astuu voimaan uusi Rakentamislaki, mikä tulee muokkaamaan rakennusvalvonnan lupaprosesseja ja toimintaa merkittävästi. Rakennusjärjestys, toimintasääntö ja taksa uudistetaan rakentamislain pohjalta. Rakennusvalvonnan kotisivut, lomakkeet ja erilaiset ohjeistukset päivitetään. Tietomallimuotoinen lupaprosessi lähtee kehittymään vähitellen. Lakiuudistuksella tavoitellaan byrokratian keventämistä: mm. lupamuotoja karsiutuu, luvanvaraisuuden kynnys nousee, poikkeaminen asumisen suuntaan helpottuu asemakaava-alueella jne. Sääntelyn

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

väheneminen ennakoi jälkivalvonnan lisääntymistä. Lupapäätöksen lainvoimaisuusaika myös pitenee kaikkien päätösten osalta (tiedoksianto aika 7 pv + muutoksenhaku aika 30 pv), mikä tarkoittaa todennäköisesti lisääntyvää hakumääriä aloittamisoikeuksia. Lakiin on jäänyt tulkinnanvaraisuutta - ja vasta hallinto-oikeuden päätökset osoittavat lainmukaisen linjan.

Varsinaisten viranomaistehtävien hoitamisen ohella Sipoon rakennusvalvonta kehittää edelleen toimintaansa jatkuvana prosessina kohti nopeampaa, laadukkaampaa ja asiakaslähtoisempää lupa- ja valvontaprosessia. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) käyttöönotosta syntyy lisäksi velvoitteita kunnille.

Rakennusrekisterin laadunparannusprojekti etenee kokeneen projektityöntekijän voimin. Rekisterin oikeellisuus tehostaa rakennusvalvonnan työtä ja tarjoaa asiakkaille luotettavan pohjan rakentamisen nykytilanteesta ja tulevaisuuden mahdollisuuksista. Täydentyvä rakennusrekisteri myös kasvattaa pysyvästi kunnan vuosittaisia kiinteistöverotuloja kerta- luonteisen työn seurauksena.

Paperisen käyttöarkistoaineiston (keskeneräiset rakennushankkeet ajankohtaan 31.12.2016 saakka, jolloin lupakäsittely muuttui kokonaan sähköiseksi) digitointi ja integrointi Lupapisteeseen tulee mahdollistamaan paperittomana myös rakentamisaikaisen valvontaosion. Päätearkiston sähköistäminen toteutetaan käyttöarkiston digitoinnista saatua kokemusta hyödyntäen. Aineistojen sähköistäminen vähentää merkittävästi fyysistä arkistotilaa. Kattava sähköinen arkisto tehostaa edelleen rakennusvalvonnan yhteistyömahdollisuuksia, lupakäsittelyä sekä asiakaspalvelua.

Yhteistyön kehittämistä sekä ulkoisten että sisäisten sidosryhmien kanssa jatketaan. Kehitystyö ja yhteistyö korostuvat entisestään Rakentamislain voimaantulon myötä.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2025

Rakennusvalvonnan toiminnasta syntyvät tuotot muodostuvat pääosin väestönkasvusta ja sen mahdollistavasta lisääntyvästä rakentamisesta. Pientalo-

jen osalta rakentamisen määrän ennustetaan pysyvän ennallaan asemakaavakaavavarannon ja myyntiin tulevien omakotitonttien ansiosta vuoden 2025 aikana; voimakkaampaa kasvua hillitsee rakentamisessa vuoden 2023 aikana syntynyt ja edelleen jatkuva poikkeuksellinen aika. Merkittävät vaihtelut rakennusvalvonnan tuottoihin syntyvät neliöperusteisen taksan kautta kuitenkin kerrostalohankkeista sekä yritysten toimitilojen ja tuotantorakennusten hankkeista. Em. toimitilojen ja tuotantorakennusten hakemusten määrää on vaikea ennustaa, minkä vuoksi tuottoarvio on edelleen varovainen. Myös laajemmin kunnan kaavavarannolla sekä varannon myyntiin avaamisella on oma vaikutuksensa rakennusvalvonnan tuottojen ajalliseen syntyymiseen.

Rakennusvalvonnan menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista. Sitova tavoite, koskien lupakäsittelyn kestoa, sekä uuteen lakiin kirjattu enimmäiskäsittelyaika asettavat omat vaatimuksensa riittäväälle henkilömäärälle. Osaavan henkilöstön palkkaaminen rakennusvalvontaan on ollut haasteellista - Sipoon rakennusvalvonnan henkilöstö muodostaa kuitenkin tehokkaan ja asiansa osaavan yksikön; nykyisen henkilöstön pysymiseen tulee panostaa.

4.8.5 Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Lov för byggande i glesbygden

Vastuualue:

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Lupavalmistelupäällikkö

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	54	54	54	54	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 143	- 125	- 125	- 125	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 89	- 71	- 71	- 71	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025–2027

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat –yksikkö irroi-

tettiin omaksi yksikökseen Rakennusvalvontayksiköstä keväällä 2023. Yksikön keskeisimpänä tehtävänä on käsitellä haja-asutusalueen suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksia. Sisäänjätettyjen hakemusten suuri määrä sekä henkilövaihdokset ovat vaikuttaneet lupakäsittelyn ruuhkautumiseen. Tavoitteena on, että hakemusjono on saatu mahdollisimman lyhyeksi loppuvuoden 2024 aikana. Lupa-hakemusten käsittelyssä on kuitenkin huomioitava, että osa rakennushankkeista on vaikutuksiltaan merkittäviä ja laajempia, jonka vuoksi ne edellyttävät erilaisten taustaselvitysten teettämistä lupavalmistelun yhteydessä. Selvitysten teettäminen ja asiantuntijalausuntojen saaminen vievät aikaa ja pidentävät siten lupahakemuksen käsittelyä.

Kertynyttä suunnittelutarve- ja poikkeamishakemusten jonoa on purettu hankkimalla valmistelutyötä kuntaorganisaation ulkopuolelta ostopalveluna. Hakemusjonoa seurataan ja konsulttipalvelun käytölle on kilpailutettu puitesopimus. Viime vuosina rakentamispaine Sipoon haja-asutusalueilla on ollut merkittävää. Saapuvien lupahakemusten määrää on kuitenkin vaikea etukäteen arvioida. Tuleva lainuudistus saattaa lisätä haja-asutusalueen lupahakemusten määrää.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2025

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön toiminnasta syntyvät tuotot muodostuvat lupakäsittelystä saatavista tuloista. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista. Menoja on syntynyt viime vuosien aikana myös lupahakemusten valmistelutyöstä, jota on ostettu kuntaorganisaation ulkopuolelta yksityisiltä konsulttitoimistoilta. Tulevan lakiuudistuksen vaikutukset asemakaava-alueiden ulkopuolisen rakentamisen lupakäsittelyyn eivät ole vielä arvioitavissa.

4.8.6 Ympäristövalvonta / Miljöövervakning

Vastuualue:
Ympäristövalvonta

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuhenkilö:

Ympäristövalvontapäällikkö

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	50	45	45	45	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 652	- 647	- 647	- 647	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 602	- 602	- 602	- 602	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Ympäristövalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena ympäristönsuojeluviranomaisena. Lisäksi yksikölle on annettu hoidettavaksi leirintäalueviranomaisen tehtävät. Ympäristövalvonnan tulee ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan kautta huolehtia siitä, että ympäristönsuojelusta annettua lainsäädäntöä ja määräyksiä noudatetaan. Ympäristövalvonnan toimintaa ohjaavat mm. ympäristönsuojelulaki, maa-ainelaki, vesilaki, jätelaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, vesihuoltolaki, luonnonsuojelulaki, merenkulun ympäristönsuojelulaki, ulkoilulaki, ns. naapuruussuhdelaki, rakennuslaki ja edellä mainittujen lakien nojalla annetut lukuisat asetukset sekä kunnan antamat määräykset, kuten ympäristönsuojelumääräykset, jätehuoltomääräykset, määräykset kaavoissa ja rakennusjärjestys. Yksikön määrärahaan sisältyy myös alueellisesti hoidetun maaseutuhallinnon tehtäviä varten varattu määräraha.

Ympäristövalvonta pyrkii resurssiensa puitteissa edelleen suunnitelmakaudella 2025-2027 sujuvoittamaan työprosesseja sisäisillä ohjeistuksilla sekä tehostamaan lupa- ja valvontaprosesseja. Tehokas ja sujuva toiminta edellyttää edellä mainittujen lisäksi huolellisesti sekä optimaalisesti suunnitellun ja toteutetun tiedonhallinnan järjestämisen. Tiedonhallinnan kehittämiseen tulee myös panostaa tulevana suunnitelmakaudella, keskeisiä ovat paperisen aineiston digitointi ja sähköisen asiointijärjestelmän ajantasaisuus. Sähköinen asiointi yhdessä toistaiseksi vielä paperisena ylläpidettävä arkisto aiheuttavat lisätyötä, koska kaikki sähköisenä tuleva aineisto on tulostettava kunnassa arkistointia varten sekä manuaalisesti arkistoitava käsin. Yksikkö pyrkii omalta osaltaan edistämään siirtymistä sähköiseen arkistointiin.

Muutokset lainsäädännössä tuo lähes aina tullessaan

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

uusia lisätehtäviä viranomaiselle ja hyvin usein muutokset aiheuttavat tarvetta tehtävien uudelleenpriorisointiin sekä voivat toisinaan luoda painetta toiminnan uudelleenorganisointiin. Merenkulun ympäristönsuojelulain uudistuksen myötä huvivenesatamien jätehuollon rekisteröinti on laajentunut koskemaan yhä pienempiä huvivenesatamia. Viranomaisen on selvittänyt ja laihoihin tuloksiin lähestynyt uudistusta koskevia pieniä huvivenesatamia. Tavoitteena kuitenkin edelleen on, että vuoden 2025 mennessä kaikki pienet huvivenesatamat ovat rekisteröityneet.

Jälkivalvonnan osalta yksiköllä on tavoitteena suorittaa viranomaisen erikseen hyväksyttävän valvontasuunnitelman mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset sekä muita tarkastuksia priorisoinnin mukaisesti ja resurssiensa puitteissa. Tavoitteena on myös aloittaa hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliset tarkastukset suunnitelmakaudella 2025–2027, mikäli resurssit sen mahdollistavat. Lisäksi yksikkö jatkaa hevostallien tarkastusprojektia koko suunnitelmakauden 2025–2027.

Ympäristönsuojelun edistämiseksi yksikön pitkään käynnissä ollut työ pienvesistöjen ja Sipoonjoen osalta jatkuu sekä yksikön omasta toimesta ja yhteistyössä kunnan muiden yksiköiden kanssa että kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lisäksi yksikkö pyrkii lisäämään ja tiivistämään yhteistyötä kunnan muiden toimialojen ja yksiköiden kanssa ympäristönsuojelun edistämiseksi sen eri osa-alueilla. Viranomaisen selvillä olovelvollisuus kunnan ympäristön tilasta toteutetaan mm. osallistumalla alueelliseen ilmanlaadunseurantaan ja bioindikaattoritutkimukseen, kansalliseen leväseurantaan kahden järven osalta, tarkastamalla tai tutustumalla velvoitetarkkailun piirissä olevien toimintojen seurantatuloksiin sekä tarvittaessa näytteenotoin ja viranomaisen teettämään selvitykseen.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2025

Pitkään täyttämättä olleet virat ovat täytetty vuoden 2023 aikana mutta vuosina 2024–2025 on ollut ja on tiedossa joitakin väliaikaisia henkilöstömuutoksia. Toiminta pyritään kuitenkin vakauttamaan suunnitelma kauden 2025–2027 alkupuolella. Huomionarvoista on, että uusien työntekijöiden perehdyttämiseen kuluu merkittävästi resursseja. Jatkossa tuleekin

panostaa erityisesti henkilöstön pysymiseen. Palkkakustannusennukset nousee vuonna 2025 indeksikorotuksen verran.

Kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma vuodelta 2009 edellyttää päivittämistä, koska se on suurelta osin vanhentunut mm. johtuen kunnan kasvusta, alueilta saadun tiedon karttumisesta sekä olemassa olevien toimintojen sijoittelun muutoksista ja riskitoimintojen lisäyksistä. Työ on aloitettu vuonna 2024 ja jatkuu koko vuoden 2025. ELY-keskus on myöntänyt päivitystyölle 50 % rahoituksen. Työ teetetään pääosin ostopalveluna asiaan perehtyneeltä asiantuntijalta.

4.8.7 Katu- ja viheralueet / Gator och grönområde

Vastuualue:
Katu- ja viheralueet

Ansvarsområde:

Vastuuhenkilö:
Kuntatekniikan päällikkö

Ansvarsperson:

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	273	273	303	303	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 2 651	- 2 652	- 2 652	- 2 652	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 379	- 2 379	- 2 349	- 2 349	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

Katu- ja viheralueet-yksikön työt koostuvat asiakaspalvelusta, kunnan hallinnoimien katujen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapitotöistä, viranomaispäätöksistä ja yhteistyöstä eri sidosryhmien kanssa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuonna 2025-2027

Katu- ja yleisten alueiden suunnitelmien laatimisen lähtökohtana on kadun esi- ja yleissuunnittelu sekä kaavatalouden kehitys. Suunnittelun tavoitteena on luoda, toimiva, turvallinen, kestävä ja viihtyisä asuinympäristö. Vuorovaikutus, kuntalaisten toiveiden ja näkemysten kuunteleminen on tärkeässä osassa suunnitteluprosessia. Ympäristön viihtyvyys ja siis-

teys lisää osaltaan hyvinvointia.

Katu- ja viheralueet-yksikkö on viime vuosina edistänyt omaisuudenhallintaprosessia, jossa on huomioitu eri osa-alueet ja toiminnot. Omaisuudenhallintaprosesseja jatketaan päivittämällä tietoja muun muassa liikennemerkeistä, kaduista, kuntainfrasta, katuvalaistuksesta, sekä viheralueista. Tiedot tallennetaan sähköisiin järjestelmiin ja rekistereihin. Rekisteröidyn omaisuudenhallinnan kautta pystytään suunnittelemaan tulevia peruskorjaustarpeita ennakoitusti ja suunnitelmallisesti.

Katu- ja viheralueet- yksikkö on kehittänyt viime vuosina sähköistä asiointia helpottaakseen kunta-laisten yhteydenottoa sekä työn sujuvuutta. Kehitystyötä jatketaan talousarviokauden aikana.

Katuvalaistuksessa jatketaan energiatehokkuuden parantamista muun muassa valaisimien vaihtamisella led-valaisimiin. Katualueiden nopeusrajoituksia sekä väistämisvelvollisuuksia tullaan tarkastelemaan ja vaadittavat päivitykset tullaan toteuttamaan talousarviokauden aikana.

Rakennetun ympäristön määrän lisääntyminen edellyttää luonnon monimuotoisuuden huomioimista puistosuunnittelussa ja metsänhoidossa.

Katu- ja viheralueet-yksikön vastuulle kuuluu myös merellisiä kohteita. Yksikkö huolehtii muun muassa Sipoon vesillä olevista merimerkeistä, tiettyjen satamien rakenteista ja toiminnoista.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2025

Sipoon kunnan kasvu ja uusien alueiden rakentaminen vaativat katu- ja viheralueet yksiköltä oikea-aikaista suunnittelua ja rakentamista. Tulevien vuosien suunnittelukohteita ovat muun muassa Nikkilän kartanon keskus ja Talmankaaren asemakaava-alueet.

Kuntastrategian mukainen Sipoon kehittyminen ja asuinalueiden laajeneminen asettavat paineita Katu- ja viheralueet-yksikön kunnossapidon resurssien järjestelyyn. Yksikössä arvioidaan parhaita keinoja järjestää palvelut ja tehtävät laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Kuntastrategian mukaisen kestävä kehityksen, kiertotalousajattelun ja energiaratkaisujen myötä on Katu- ja viheralueet- yksikön kunnossapitoluostoa päivitettävä vastaamaan nykyisiä suosituksia. Talousarviokauden aikana tulee varautua muun muas-

sa nykyisen kuorma-auton uusimiseen. Yksikön henkilöstövakanssit on täytetty. On mahdollista, että ostopalvelut tulevat kasvamaan talousarviokauden aikana.

4.8.8 Toimitilat / Lokalitetsförvaltning

Vastuualue:

Tulosityksikkö suunnittelee, rakennuttaa, kunnossapitää ja vuokraa toimitiloja kunnan omien yksiköiden tarpeisiin sekä turvaa rakennuskannan arvon säilymistä ennakoivalla ja kestäväällä kiinteistönpidolla.

Ansvarsområde:

Ansvarsperson:

Vastuuhenkilö:

Tilapalvelupäällikkö

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000€	TA / BG 2024	VK / UF 2025	KJ / KD 2025	TAE/BGF 2025	TA / BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	9 939	10 045	10 045	10 045	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 12 839	- 12 992	- 13 125	- 13 125	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 901	- 2 947	- 3 080	- 3 080	

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2025 – 2027

Toimitilat yksikössä jatketaan pitkäjänteisesti sekä suunnitelmallisesti oman toiminnan tehostamista. Suunnitteluttamisessa ja rakennuttamisessa jokainen investointikohde nähdään toimintaa uudistavana kehittämistoimenpiteenä. Operatiivisen toiminnan tavoitteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen: palvelujen tehostaminen, kiinteistökannan tehostaminen sekä omaisuuden hallinnan optimointi.

Palvelujen tehostaminen jatkuu toimitilojen operatiivisen työn suunnitelmallisuuden lisäämisellä sekä hankintojen optimoinnilla. Operatiivisen työn suunnitelmallisuus näkyy huollon-, ja siivouksen toiminoissa, työ on pitkäjänteistä, jossa automaation määrä lisääntyy asteittain. Vuoden 2025 aikana erityisesti tehostetaan siivouksen ja kiinteistön ylläpidon ulkopuolisia hankintoja sekä tarkastellaan kameravalvonnan järjestämistä kunnan kiinteistöissä.

Omaisuuden hallinnan optimointi käsittää kiinteistöjen käytön tehostumisen kautta turhiksi jäävien kiinteistöjen myynnin ja vuokraamisen, joka hallinnoi-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2025 – 2027

daan kiinteistöstrategian ja erikseen hyväksytyjen toimenpiteiden mukaisesti. Suunnittelukaudella 2025–2027 omaisuuden hallintaa liittyvät toimenpiteen toimitilojen osalta liittyvät pääsääntöisesti yllä mainittuihin muutoksiin ja niistä vapautuneisiin tiloihin. Vapautuneiden tilojen käyttötavat tullaan selvittämään, joita ovat esimerkiksi myynti, uudelleen käyttö tai purku.

Vuoden 2025 lopussa päättyvät kuntien ja hyvinvointialueiden varsinaiset määräaikaisten sopimukset, jos optiovuotta sopimukseen ei oteta käyttöön. Tämä tarkoittaa neuvottelujen käymistä nyt vuokrilla olevien tilojen jatkosta sekä kunnalle palautuvien tilojen jatkokäytön suunnittelua.

Jatkokäytön selvittäminen tulee eteen Nikkilän keskustan vanhan paloaseman sekä Itäisen Jokipuiston vanhan sikalan osalta.

Henkilömäärään ei odoteta muutoksia vuonna 2025, mutta odotettavissa on joukko eläköitymisiä, joiden seurauksena tulee eteen uusien henkilöiden rekrytoinnit. Uutena nimikkeenä on suunnitteilla saneerausinsinöörin toimi.

Investointien toteuttaminen:

Toimitilojen investointikohteet perustuvat talousarvion investointisuunnitelmaan. Investointisuunnitelman kohteen määritetään hallintokuntien yhteistyönä perustuen kunnan kasvuun ja käytön tarpeisiin sekä niiden keskinäiseen priorisointiin. Keskeisenä työkaluna on 10-vuoden investointiohjelma.

Investointisuunnitelmassa määritetään kaikki laajennus- ja uudelleeninvestoinnit, joilla kasvatetaan palveluiden kapasiteettia tai rakennetaan uusi rakennus korvaamaan nykyistä kapasiteettia. Myös merkittävimmät peruskorjausinvestointihankkeet määritellään investointisuunnitelmassa. Sen sijaan rakennusten ylläpitämiseksi tehtävät pienet investointihankkeet (investointi suurempi kuin aktivointiraja 10 000 euroa) määrittää tekninen valiokunta investointiohjelmassa esitettyjen periaatteiden ja määrärahan puitteissa.

Uusinvestointikohteiden (laajennus- ja uudelleeninvestoinnit) osalta keskeisin hanke on Miilin sivistyskeskuksen liikuntahallin suunnittelun valmistuminen ja rakentamisen alkaminen. Samalla alkaa myös

Söderkullaskolan suunnittelu.

Peruskorjausinvestoinneissa teknisen valiokunnan päätöksellä kohdennettaviin hankekokonaisuuksiin on oma määrärahasa niin rakennuskannan peruskorjauksiin kuin myös energiahankkeiden toteuttamiseen. Määrärahojen avulla on tarkoitus suunnittelukautena pitää rakennusten kunto hyvällä tasolla.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2025:

Tilamuutokset, niin valmistuvat tai vuokrattavat uudet toimitilat ja vastaavasti purettavat, pois myytävät tai ulosvuokrattavat tilat, ovat toimitilojen talouteen eniten vaikuttava tekijä. Isompien tyhjien rakennusten purkuun ei ole valmistauduttu vuonna 2025.

Vuoden 2022 lopulla on kunnanhallituksessa hyväksytty Sipoon kunnan energiaohjelma 2023-2025, jonka tavoitteena on 5% energiansäästö ohjelman aikana. Toimenpidelistauksessa on lämpötilarajojen säätäminen, tyhjien rakennusten säästötoimet, aurinkovoiman lisääminen sekä erityiset investointiluontoiset toimet, kuten lämmitysratkaisujen muutokset rakennuksissa. Näillä toimenpiteillä saadaan energiamäärää pienennettyä, mutta epävarmuus energian hinnasta on olemassa tämä työ jatkuu vuoden 2025 nykyisillä tavoitteilla.

Sisäiset vuokrissa on tehty maltillinen elinkustannusindeksien mukainen korjaus ja vuoden 2024 aikana tehty rakennusten teknisten arvojen ja jälleenhankinta-arvojen päivitys on tarkoitus viedä sisäisiin vuokriin vuosien 2025 ja 2026 aikana.

Siivoustoiminnassa on tavoitteena kilpailuttaa ulkopuolelta hankitut usean toimijan tekemät siivouspalvelut yhden toimijan tehtäväksi. Näin arvellaan saatavan kustannussäästöä ulkopuolisen toimijan toimintojen tehostuessa, samalla tarkastellaan myös ulkoistetun palvelutuotannon ja oman siivoustoiminnan rajapinta.

4.9 Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous / Driftsekonomin för uppgifter med specifik finansiering

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtävälueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta.

Seuraavassa on esitetty Toimitilapalveluiden ja Ruokapalvelujen tehtävälueet erillisinä. Yksiköt sisältyvät myös ao. toimialojen talousarvioesityksiin. Liikelaitoksena toimivan Sipoon Veden talousarvio on esitetty kokonaan erillään kunnan talousarviosta, koska liikelaitoksen johtokunta päättää itsenäisesti omasta talousarviostaan.

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000 €	Kunta yhteensä / Kommunen sammanlagt TP/ BS 2023	Kohderahoitteiset yhteensä / Uppgift med specifik finansie- ring TA/BG 2024	Budjettirahoitteiset tehtävät / Budgetfi- nansierade uppg. TA/BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	12 423	13 268	13 856
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	68	136	215
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	7		
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	12 348	13 132	13 641
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	35		
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 14 511	- 16 239	- 16 861
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 3 860	- 4 338	- 4 332
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 3 732	- 3 494	- 3 466
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 3 730	- 3 952	- 4 246
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 189	- 4 454	- 4 817
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 081	- 2 971	- 3 005

Toimitilapalvelut

Lokalitetsförvaltning

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000 €	Yhteensä / Sammanlagt TP/ BS 2023	Yhteensä / Sammanlagt TA/BG 2024	Yhteensä / Sammanlagt. TA/BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	9 220	9 939	10 045
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1		
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	9 219	9 939	10 045
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 11 414	- 12 839	- 13 125
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 2 870	- 3 139	- 3 083
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 3 342	- 3 038	- 2 981
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 2 387	- 2 580	- 2 727
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 2 814	- 4 083	- 4 335
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 187	- 2 901	- 3 080

Ruokapalvelut
Kostservice

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000 €	Yhteensä / Sammanlagt TP/ BS 2023	Yhteensä / Sammanlagt TA/BG 2024	Yhteensä / Sammanlagt. TA/BG 2025
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	3 203	3 329	3 811
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	67	136	215
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	7		
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	3 129	3 193	3 596
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	35		
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 3 097	- 3 400	- 3 735
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 989	- 1 199	- 1 249
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 390	- 457	- 485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 1 343	- 1 372	- 1 519
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 374	- 371	- 483
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	106	- 71	75

4.10 Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto / Driftsekonomin enligt organ, sammanfattning

sis.+ ulk.erät / Int.+exter.kostn. 1 000 €	TA/BG 2024	VK/UF 2025	KJ/KD 2025	TAE/BGP 2025	TA/BU 2025	TS/BGP 2026	TS/BGP 2027
Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter							
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 120	- 119	- 119	- 119		- 122	- 125
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 120	- 119	- 119	- 119		- 122	- 125
Tilintarkastuslautakunta / Revisionsnämnden							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter							
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 50	- 56	- 56	- 56		- 57	- 58
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 50	- 56	- 56	- 56		- 57	- 58
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	13 867	15 406	15 406	15 406		15 457	15 508
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 243	- 1 437	- 1 437	- 1 437		- 1 473	- 1 510
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	12 623	13 969	13 969	13 969		13 983	13 997
Konsernipalvelut / Koncerntjänster							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	411	544	544	544		547	549
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 9 669	- 10 209	- 10 151	- 10 151		- 10 464	- 10 726
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 258	- 9 665	- 9 607	- 9 607		- 9 918	- 10 177
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 200	1 200	1 200	1 200		1 206	1 212
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 21 061	- 21 146	- 21 146	- 21 146		- 21 674	- 22 216
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 19 861	- 19 946	- 19 946	- 19 946		- 20 468	- 21 004
Koulutus / Utbildning							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 010	1 910	1 910	1 910		1 920	1 929
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 36 175	- 36 587	- 36 587	- 36 587		- 37 502	- 38 439
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 34 165	- 34 677	- 34 677	- 34 677		- 35 582	- 36 510
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 372	4 815	4 815	4 815		4 839	4 864
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 14 605	- 17 957	- 17 693	- 17 693		- 18 406	- 18 866
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 10 233	- 13 142	- 12 878	- 12 878		- 13 567	- 14 003
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö							
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	12 558	12 914	12 799	12 799		12 979	13 043
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 24 656	- 24 738	- 24 553	- 24 553		- 25 356	- 25 990
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 12 098	- 11 824	- 11 754	- 11 754		- 12 378	- 12 947

Sipoon vesi / Sibbo vatten	TA/BG 2024	VK/UF 2025	KJ/KD 2025	TAE/BGP 2025	TA/BU 2025	TS/BGP 2026	TS/BGP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	5 410	6 075	6 075	6 075		6 133	6 191
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 3 153	- 3 206	- 3 206	- 3 206		- 3 252	- 3 300
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	2 257	2 869	2 869	2 869		2 881	2 892

Yhteensä / Sammanlagt 1 000 €	TA/BG 2024	VK/UF 2025	KJ/KD 2025	TAE/BGP 2025	TA/BU 2025	TS/BGP 2026	TS/BGP 2027
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	39 827	42 864	42 749	42 749		43 080	43 296
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 110 732	- 115 455	- 114 948	- 114 948		- 118 307	- 121 231
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 70 905	- 72 591	- 72 199	- 72 199		- 75 228	- 77 935

4.11 Sisäiset erät / Interna utgifter

Sisäiset tuotot

Interna intäkter

1 000 €	TA / BG 2024	TA / BG 2025
Sipoon kunta / Sibbo kommun		
Sis.vuokratuot.ylläpitoveloit. / Int. Hyror uppehälle	8 011	7 987
Sis.vuokratuotot, maanvuokrave / Int. Hyror mark	215	260
Sisäiset vuokrat, pääomaveloit / Int. Hyror, kapital	8 647	10 081
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	110	110
Sis. ruokapalvelutuotot / Kostservice	3 193	3 596
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Sisäiset vuokrat, pääomaveloit / Int. Hyror, kapital	8 647	10 081
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Sis. ruokapalvelutuotot / Kostservice	3 193	3 596
Ruokapalvelut / Kostservice		
Sis. ruokapalvelutuotot / Kostservice	3 193	3 596
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Sis.vuokratuot.ylläpitoveloit. / Int. Hyror uppehälle	8 011	7 987
Sis.vuokratuotot, maanvuokrave / Int. Hyror mark	215	260
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	110	110

Sisäiset kulut
Interna kostnader

1 000 €	TA / BG 2024	TA / BG 2025
Sipoon kunta / Sibbo kommun		
Sis. ruokapalveluveloitukset / Kostservice	- 3 193	- 3 596
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 8 011	- 7 987
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 8 647	- 10 081
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 215	- 260
Sis. veloituks.muut toimintaku / Int. Hyror, övriga	- 110	- 110
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 31	- 75
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 1	- 1
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark		
Konsernipalvelut / Koncerttjänster		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 256	- 233
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 38	- 38
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 1	- 1
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik		
Sis. ruokapalveluveloitukset / Kostservice	- 1 354	- 1 556
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 2 301	- 1 990
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 1 545	- 1 675
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 39	- 43
Koulutus / Utbildning		
Sis. ruokapalveluveloitukset / Kostservice	- 1 839	- 2 039
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 3 440	- 3 522
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 5 617	- 6 443
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 140	- 168
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 1 332	- 1 453
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 1 413	- 1 883
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 34	- 47
Ruokapalvelut / Kostservice		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 163	- 163
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 167	- 290
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 4	- 8
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 651	- 705
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 33	- 41
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 1	- 1
Sis. veloituks.muut toimintaku / Int. Hyror, övriga	- 110	- 110

5 Sipoon Vesi - liikelaitos / Affärsverket Sibbo Vatten

Vastuhenkilö:
Liikelaitosjohtaja

Ansvarsperson:
Affärsverksdirektör

Tuloslaskelma

Resultaträkning

	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Liikevaihto / Omsättning	5 084	5 210	5 775	5 833	5 891
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	5 051	5 210	5 775	5 833	5 891
Liiketoiminnan muut tuotot / Övriga intäkter av affärsverksamhet	293	200	300	300	300
Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	- 1 978	- 2 270	- 2 306	- 2 352	- 2 399
Ostot tilikauden aikana / Inköp under räkenskapsperioden	- 1 008	- 1 140	- 1 162	- 1 185	- 1 209
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 970	- 1 130	- 1 144	- 1 167	- 1 190
Henkilöstökulut/ Personalkostnader	- 604	- 733	- 750	- 750	- 750
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	- 498	- 602	- 617	- 617	- 617
Henkilösivukulut/ Lönebikostnader	- 107	- 131	- 134	- 134	- 134
Eläkekulut / Pensionskostnader	- 85	- 107	- 110	- 110	- 110
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	- 21	- 23	- 24	- 24	- 24
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 1 198	- 1 200	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Suunnitelman mukaiset poisto / Avskrivningar enligt plan	- 1 198	- 1 200	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Liiketoiminnan muut kulut / Övriga kostnader för affärsverksamhet	- 152	- 150	- 150	- 150	- 150
Liikelylijäämä (-alijäämä) / Rörelseöverskott (-underskott)	1 444	1 057	1 669	1 681	1 692
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 732	- 982	- 982	- 982	- 982
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	4	3	3	3	3
Korkokulut / Räntekostnader		- 250	- 250	- 250	- 250
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	- 735	- 735	- 735	- 735	- 735
Ylijäämä(alijä)enn.satunn.eriä / Överskott (underskott) före extraordinära poster	712	75	686	698	709
Tilikauden ylijäämä(alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	712	75	686	698	709

Olennaiset muutokset toiminnassa

Sipoon Vesi toimii kuntalain tarkoittamana kunnan omistamana liikelaitoksena. Sipoon Vesi vastaa kunnan vesihuoltolaitokselle kuuluvista tehtävistä. Sipoon Vesi varmistaa ja turvaa sipoolaisille korkealaatuiset vesihuollon peruspalvelut. Sipoon Vesi toimii kunnan strategian ja sen toteuttamishjelmien mu-

kaisesti. Sipoon Vedellä on oma johtokunta ja se toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena.

Sipoon Veden toimintaympäristöön saattaa tulla muutoksia vuoden 2025 aikana, riippuen siitä, kuinka neuvottelut Östersundomin alueen vesihuolto-omaisuuden ja liiketoiminnan myynnistä edistyvät sekä Helsingin kaupungin että Helsingin seudun ympäristöpalveluiden kanssa. Mikäli kauppa syntyy, liikevaihto pienenee asiakkaiden siirtymisen myötä noin reilulla 335 000 eurolla. Toisaalta myös menot pienenevät, joskin vähemmän – arviolta noin 150 000 euroa. Koska Östersundomin alueen vesihuoltojärjestelyä ei tällä hetkellä tiedetä talousarviovuoden 2025 tai taloussuunnitelmakausien 2026–2027 osalta, on tämä talousarvio kirjoitettu ja taloudelliset laskelmat laadittu nykytilanteen mukaisesti.

Muulla Sipoon Veden toiminta-alueella myytävän veden määrän arvioidaan kasvavan läpi koko talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien. Sipoon Veden liittymäärien arvioidaan myös kasvavan vuosittain. Yleinen taloustilanne näyttäisi hidastuttavan asuntomarkkinoita, joka vaikuttaa uusien liittyjien määrään negatiivisesti. Talven 2022–2023 korkeiden sähköhintojen myötä veden ominaiskulutus kääntyi selvään laskuun asiakkaiden minimooidessa lämpimän veden kulutustaan. Tämä kehitys ei ole toistaiseksi palautunut vuotta 2022 edeltävälle tasolle.

Talouden tasapainon palauttamiseksi vuonna 2024 korotettiin sekä veden että jäteveden perus- ja käyttömaksuja kahdeksan prosenttia. Vastaavan suuruisen prosentuaalinen korotus tehdään myös 1.1.2025 alkaen.

Talousarviovuonna 2025 sekä taloussuunnitelma vuosina 2026–2027 jatketaan ennakoivaa ja systemaattista ylläpitotoimintaa. Tulevien vuosien aikana panostetaan edelleen viemäriverkostojen kuntotutkimuksiin sekä jätevesiviemärien vuotovesien vähentämiseen. Alueellista yhteistyötä jatketaan lähialueen vesihuoltolaitosten ja yhteistyökumppanien kanssa. Etenkin varautumiseen liittyvää yhteistyötä jatketaan naapurilaitosten sekä tukkuyhtiöiden kanssa.

Talousarvio- ja -suunnitelmavuosien aikana tullaan panostamaan erityisesti varautumiseen ja turvallisuuden liittyviin asioihin. Tarkoituksena on entisestään kehittää kokonaisvaltaisesti varautumisen ja turvallisuuden tasoa läpi koko toiminnan.

Olennaiset muutokset taloudessa

Liikevaihto

Sipoon Vesi korotti vuoden 2024 aikana sekä jäteveden että talousveden käyttö- ja perusmaksuja 8 prosenttia. 1.1.2025 käyttö- ja perusmaksuja korotetaan edelleen toiset 8 prosenttia. Taksankorotusten myötä kerätyillä maksuilla on tarkoitus kyetä kattamaan kaikki vesihuoltolaitoksen kustannukset kuten vesihuoltolaki edellyttää. Vuoden 2025 liikevaihdon ennustetaan kasvavan noin 610 000 euroa vuoden 2024 arvioidusta toteutuvasta liikevaihdosta. Vuosina 2026–2027 liikevaihdon ennustetaan kasvavan reaalisesti noin 60 000 euroa vuosittain. Vuosien 2025–2027 liikevaihdon kasvu muodostuu lisääntyvän asutuksen tuottamasta lisäliikevaihdosta sekä tehdyistä ja tulevista taksankorotuksista. Liikevaihdon arvioidaan olevan noin 5,8 miljoonaa euroa ja kokonaistuotot noin 6,1 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Kulut

Yhteistyökumppaneista Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä (Kuvesi) korotti vedenmyynnin hintaa 10,3 % vuonna 2024. Talousarviovuonna 2025 veden ostohinta säilyy vuoden 2024 tasossa. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (KUVES) korotti vuoden 2023 aikana jätevedestä perittävää maksua noin 20 % johtuen Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laskutuksesta. Vuoden 2024 osalta hinta pysyi lähes entisellään. Talousarviovuonna 2025 jäteveden käsittelyn ja johtamisen kustannusten arvioidaan säilyvän lähes vuoden 2024 tasossa.

Kustannusten arvioidaan säilyvän talousarviovuoden aikana vuoden 2024 tasossa. Hintojen nousu on maltillistunut ja suurimmat varautumiseen liittyvät materiaalihankinnat on toteutettu vuoden 2023 ja 2024 aikana. Sähkön hinnan nousu aiheuttaa omalta osaltaan aavistuksen painetta kulurakenteeseen.

Lisäksi korkea investointitaso näyttää jatkuvan myös pitkälle tulevaisuuteen. Suurimmat investointikokonaisuudet ovat sekä Nikkilän kartanon että Taasjärven itäpuolen toteuttaminen. Saneerausinvestointeihin on sisällytetty turvallisuuden ja

varautumisen nostoon tähtäviä määrärahoja. Vuoden 2025 investointitaso on noin 5,9 miljoonaa euroa, mikäli kaikki suunnitellut asemakaava-alueet toteutuvat kunnan investointiohjelman mukaisesti.

Poistot ja arvonalenemiset sekä rahoitustuotot ja -kulut

Suunnitelmapoistojen ennustetaan säilyvän koko taloussuunnitelmakauden ajan noin 1 200 000 eurossa vuosittain. Suunnitelmapoistojen ennustetaan pienenevän aavistuksen suunnitelmakauden jälkeen, vaikka investoinnit ovat taloussuunnitelmakauden aikana tavanomaista korkeammat. Vuoden 2025 poistotasoa nostaa viemärikapasiteetin nostamiseen tarvittavat siirtoviemäri-investoinnit Nikkilän ja Keravan välillä. Rahoitustuottojen ja kulujen osalta korvaus peruspääomasta säilyy samalla tasolla kuin aikaisemmin. Talousarviovuosina ei ole arvonalenemisiä tiedossa.

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Vuoden 2025 osalta ennustetaan noin 690 000 euron tilikauden ylijäämää. Vuonna 2026 ennustetaan, että tulos on noin 700 000 euroa ylijäämäinen ja vuonna 2027 noin 710 000 euroa ylijäämäinen.

Olellaiset muutokset henkilöstössä

Henkilöstössä on ammattimiespuolella edelleen vajausta, joka on näkynyt toimintaan nähden liian alhaisina henkilöstökuluina. Mikäli loppuvuoden 2024 aikana ei onnistuta rekrytoinnissa vesihuolto-asentajan osalta, hakua jatketaan vuoden 2025 aikana. Kaikkiaan vakansseja Sipoon Vedellä on 11. Henkilöstön koulutuksessa käytetään lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja. Vuoden 2025 aikana ei merkittäviä henkilöstömuutoksia ole näköpiirissä. Varautumiskoulutusta henkilöstölle tullaan lisäämään vuoden 2025 aikana.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Sipoon Veden riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska

siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Toiminnallisiin riskeihin on varauduttu mm. naapurilaitoksien kanssa yhteisesti sovituille käytännöillä, joita ovat avun ja laitteiden sekä kaluston lainaaminen erityistilanteissa. Näihin on saatavana apua myös esim. pelastuslaitokselta.

Toiminnallisena ja taloudellisen riskinä voidaan pitää myös rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä jätevesipumppaamoille varavirransyöttöpistokkeita, kehittämällä pumppaamojen kaukovalvontaa ja systemaattisilla viemäriverkoston kuvauksilla ja verkoston kunnon seurannalla sekä saneerauksilla.

Taloudellinen riski ovat vesihuoltoverkostojen yllättävät korjaukset sekä vesijohto-/viemärivuodot ja tulvimiset. Yllättävät putkikirkot tulevat merkittävästi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset. Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia. Aikaisemmin on selvitetty pumppaamoiden automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmän nykytila sekä laadittu etenemistapa järjestelmän kehittämiseksi. Tämän jälkeen valmistui myös Sipoon Veden varautumissuunnitelma, jossa kartoitettiin vesihuoltolaitoksen häiriötilannetoimintaa ja tehtiin toimintakorotit siitä, kuinka eri häiriötilanteissa tulee toimia. Vuonna 2017 hankittiin töidenhallintajärjestelmä, jonka avulla huoltotoiminnasta saadaan entistä suunnitelmallisempaa ja järjestelmällisempää. Tämän jälkeen hankittiin verkkotietojärjestelmä, jonka avulla omaisuudenhallintaan saadaan merkittävä parannus aikaan. Verkkotietojärjestelmän avulla esim. saneerausinvestointien kohdentaminen tehostuu. Edelleen vuosien 2021–2022 aikana Sipoon Vesi on tunnistanut toimintaan sisältyvät vaarat, riskit sekä valinnut toimenpiteet riskien vähentämiseksi WSP (Water Safety Plan) ja SSP (Sanitation Safety Plan) riskienhallintatyökaluilla. Työkalujen avulla vesihuoltolaitos voi luoda seurantaohjelman riskienhallinnan tehokkuuden monitoroimiseksi sekä oman toimenpideohjelmansa riskienhallinnan parantamiseksi. Vuoden 2025 aikana toteutetaan laitoksen turvallisuusinventaarior, jonka avulla Sipoon Veden kriittisten kohteiden turvallisuutta tullaan parantamaan.

Lisäksi henkilöstön vesihuollon koulutukset esim. vesityökorttikoulutus, vähentävät riskitilanteita. Kriisi-tilanneharjoituksia ja -koulutuksia järjestetään säännöllisesti yhteistyössä Keski-Uudenmaan Vesi vesilaitoskuntayhtymän, naapurikuntien vesihuoltolaitosten, pelastuslaitoksen, puolustusvoimien ja viranomaisten kanssa.

Tavoitteet

Sipoon Veden vuoden 2025 vuositavoitteet perustuvat kunnan vuositavoitteiden, toimien ja toteutusohjelmien esityksiin. Alla on esitetty valtuuston asettamat sitovat tavoitteet Sipoon Vedelle:

- Toteuttaa ja tukee kunnan strategiaa ja sen valtuustokauden tavoitteita yhdessä kunnan muun organisaation kanssa
- Vuosikate kattaa poistot ja kunnan päättämät pääomakustannukset päätetyillä taksankorotuksilla sekä kasvun tuomien lisätulojen avulla pitkällä aikavälillä vesihuoltolain mukaisesti
- Laatii investointiohjelman ja -suunnitelman yhteensopivaksi kunnan investointien kanssa

Lisäksi Sipoon Veden johtokunta asettaa Sipoon Vedelle tavoitteeksi:

- Sipoon asiakkaiden tiedottamisen kehittäminen yhteistyössä kunnan ja kumppanien kanssa

Raportoi talouden toteutumisesta ja toteumaennusteesta johtokunnan kokousten yhteydessä

Toiminnan tunnusluvut
Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Vesihuollon hintatasoa kuvaavat tunnusluvut						
Talousveden käyttömaksu (€/m3) sis. alv		1,67	1,67	1,97	1,97	1,97
Jäteveden käyttömaksu (€/m3) sis. alv		2,38	2,38	2,81	2,81	2,81
Vesihuoltomaksujen vertailuhinta (€/m3) sis. alv		6,4	6,4	6,96	6,96	6,96
Vesihuollon kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut						
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut (%)		196,7	182,5	189,5	188,6	187,7
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon (%)		13,7	13,6	12,1	12	11,9
Investoinnit/poistot		2,1	3,5	4,9	4,9	2,6
Investointien tulorahoitus (%)		75,3	35,9	32,1	32,3	62,1
Vesihuollon laatua kuvaavat tunnusluvut						
Terveysperustaiset laatuvaatimukset täyttävä veden laatu (%)		100	100	100	100	100
Putkirikkojen määrä (kpl/km/vuosi)		0,001	0,007	0,005	0,005	0,005
Hinnanalennukseen oikeuttavien virheiden määrä (kpl)		0	0	0	0	0
Vesihuollon tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut						
Laskuttamattoman talousveden osuus (%)		15,4	9	9	9	9
Laskuttamattoman jäteveden osuus (%)		25,8	22	20	20	19

Investoinnit 2025

Investeringar 2025

	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Investointitulot / Intäkter			
Investointimenot / Kostnader	- 5 870	- 5 885	- 3 075
Netto	- 5 870	- 5 885	- 3 075

	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Laajennus investoinnit, uudet kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden			
Yhteensä / Sammanlagt	- 4 320	- 4 385	- 1 575
Laajennus investoinnit, olemassa olevat alueet / Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande palner			
Yhteensä / Sammanlagt	- 50		
Haja-asutusalueet / Glesbygden			
Yhteensä / Sammanlagt	- 500	- 500	- 500
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar			
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 000	- 1 000	- 1 000

Kaava-alueiden laajennusinvestoinnit ovat uusia alueita, joita kaavoitetaan ja joille toteutetaan vesihuolto, kadut, viheralueet ja muu infra. Näillä alueilla ei ole aikaisemmin ollut asemakaavaa. Samaan investointijakeeseen kuuluvat olemassa olevat kaava-alueet, jotka on kaavoitettu jo aiemmin ja joissa kaavaa nyt uusitaan. Kun esim. puistometsät kaavoitetaan asuinalueiksi, muistuttaa toteutus uusien alueiden toteutusta. Mikäli alueilla on toteutettuna kadut, viheralueet, vesihuolto ja muu infra, tarkoittaa tämä nykyisen kaavan tehostamista ja lisärakentamista verrattain pienin infrainvestoinnein.

Runkoverkoston laajennusinvestoinneilla lisätään joko viemäriin tai vesijohdon kapasiteettia tai turvataan ja parannetaan toimintavarmuutta. Nämä investoinnit sisältyvät olemassa olevien alueiden laajennusinvestointeihin.

Peruskorjausinvestointi on korjaustoimenpide, jolla palautetaan olemassa oleva omaisuus enintään alkuperäiseen kuntoon ja joka perustuu kuntotutkimusten perusteella tehtyyn priorisointiin investointijärjestykseksi.

Harvaan asutut alueet ovat vesihuollon kehittämissuunnitelmaan pohjautuvia investointeja, joilla laajennetaan asemakaava-alueiden ulkopuolella olevaa vesihuoltoverkostoa kyliin. Samalla määrärahalta vesihuoltolaitos laajentaa verkostoaan erillisten hakemusten ja johtokunnan päätösten perusteella vesihuollon kehittämissuunnitelman toteuttamishjelman ulkopuolelle jääneille alueille. Nämä alu-

eet ovat tyypillisesti hyvin pieniä, mutta kustannus-tehokkaita.

Muissa investoinneissa käsitelty investointitarpeet, jotka syntyvät kolmannen osapuolen vaatimuksesta (esim. ELY-keskus) tai jotka tehdään paikallisen synergiaedun hyödyntämiseksi taikka toiminnan kehittämiseksi.

Investointisuunnitelman hankkeet on laadittu yhteensopivaksi kunnan investointiohjelman kanssa. Jaksolla 2025–2027 kokonaisinvestoinnit ovat vuosittain noin 3,1–5,9 milj. euroa.

Vuonna 2025 talousarvion mukaiset vesihuollon investoinnit ovat yhteensä noin 5,87 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarviossa merkittävimmät bruttoinvestoinnit kohdistuvat Nikkilän kartanon ja Taasjärven itäpuolen alueisiin sekä perusparannuksiin.

Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet

Nikkilässä vuosina 2025–2027 investointisuunnitelmassa ajankohtaisia hankkeita ovat Metsärinteen kaava-alueen (N65) toteutus ja Laaksosuontien itäpuolen kaava-alueen (N48) suunnittelun käynnistäminen. Vuonna 2025 varaudutaan Nikkilän Kartanon keskuksen (NG8) yhdyskuntatekniikan jatko-suunnitteluun ja toteutuksen aloittamiseen. Taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027 toteutettavat ratkaisut NG8 Nikkilän kartanon keskuksen alueella ovat keskeisiä toimenpiteitä Sipoon kasvun, MAL-sopimuksen noudattamisen ja Kerava-Nikkilähenkilöjunaliikenteen käynnistämisen osalta.

Söderkullassa varaudutaan vuosina 2025–2027 Taasjärven itäpuolen (T6) kaava-alueella kunnallistekniikan toteuttamiseen ja Söderkullan kartanon (S20) kaava-alueen toteutukseen ja viimeistelyyn. Taasjärvi IV (T9) viimeistelyihin varaudutaan myös vuonna 2025. Söderkullan keskustan kaavoitus ja suunnittelu jatkuu taloussuunnitelmakaudella.

Talmassa varaudutaan vuosina 2025–2027 TM1 Puu-Talman asemakaava-alueen infran toteuttamiseen. TM6 Talmankaaren asemakaava-alueella jatketaan taloussuunnitelmakaudella infran edellyttämää suunnittelua, tämä mahdollistaa toteutuksen aloittamisen vuodesta 2028. TM2 Talman keskustan

Utvidningsinvesteringar, nya planeområden

asemakaava-alueen toteutuksen aloitus on kytkök-sissä KeNi-radon toteutukseen ja asemakaava-alueen kynnysinvestoinnit käynnistetään, kun KeNi-radon investointipäätös on tehty.

Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet

Viemärikapasiteetin lisäys Massby – Mellunmäki

Varataan suunnittelua varten pieni määräraha, mikäli neuvottelut Östersundomin alueen osalta etenisivät siten, että suunnittelu on järkevä aloittaa.

Haja-asutusalueet

Sipoon Vesi jatkaa harvaan asuttujen alueiden vesihuollon sekä pienten jakelujohtojen laajennus-ten rakentamista kunnan vesihuollon kehittämisuunnitelman ja johtokunnan erillisten päätösten mukaisesti. Nikkilä – Söderkulla välin kevyenliikenteenväylän hankkeeseen varataan pieni määräraha mahdollisten synergiaetujen hyödyntämiseksi.

Peruskorjausinvestoinnit

Vesijohtoverkon sekä jätevesiverkoston ja -pumppaamojen saneerauksia Sipoon Vesi jatkaa kuntotutkimusten tulosten perusteella. Vesijohtosaneerauksissa keskitytään niihin osuuksiin, joissa on todettu putken kunnosta johtuvia putkirikkoja.

Sipoon Vesi vastaa Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laajennusinvestoinneista ja peruskorjausinvestoinneista 1,5 %:n omistusosuutta vastaavalla osuudella.

Lisäksi saneerausinvestointimäärärahalla on tarkoitus toteuttaa varautumiseen ja turvallisuuteen liittyviä investointeja.

Utvidgningsinvesteringar, Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande palner

Glesbygden

Saneringsinvesteringar

Rahoituslaskelmaosa
Finansieringskalkyldelen

	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
TULORAHOITUS / INTERNT TILLFÖRDA MEDEL					
Liikelyijäämä / Rörelseöverskott	1 444	1 057	1 669	1 681	1 692
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	1 198	1 200	1 200	1 200	1 200
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-732	-982	-982	-982	-982
	1 910	1 275	1 886	1 898	1 909
INVESTOINNIT / INVESTERINGAR					
Käyttöomaisuusinvestoinnit / Investeringar i anläggningstillgångar	-2 537	-4 160	-5 870	-5 885	-3 075
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringssandelar för investeringsutgifter	0	0	0		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto / Internt tillförda medel och investeringar, netto	-627	-2 885	-3 984	-3 987	-1 166
Rahoitustoiminta netto / Finansieringsverksamhet netto	627	0	0	0	0
Kassavirta / Kassaflöde	0	-2 885	-3 984	-3 987	-1 166

6 Tuloslaskelmaosa / Resultaträkningsdelen

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkokuluihin ja muihin rahoituskuluihin sekä pitkävaikutteisiin omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin sekä tarvittaviin uusinvestointeihin.

Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot. Tämä tarkoittaa, että sisäiset erät, ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan menoihin ja tuloihin.

Tuloslaskelmassa esitetään myös valtuustoon nähdessä sitovat määrärahat ja tuloarviot toimintakateen jälkeisistä eristä, jotka ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja korkokulut sekä rahoitustuotot ja rahoituskulut. Talousarvion tuloslaskelmaan sisällytetään myös suunnitelmat tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

Vuosikate kuvaa kunnan rahoitustulosta ja se osoittaa muun muassa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden laskennalliset poistot.

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot ja lisätään satunnaiset tulot, saadaan tilikauden budjetoitujen menojen ja tulojen erotus, eli tilikauden tulos, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä.

6.1 Tuloslaskelma, kunta ilman Sipoon Vesi -liikelaitosta

Ulkoiset erät ja sisäiset erät / Interna och externa 1 000 €	TP/BS 2023	TA/BG 2024	VK/UF 2025	KJ/KD 2025	TAE/BGF 2025	TA/BG 2025	TS/EP 2026	TS/EP 2027
Toimintatuotot/Verksamhetsintäkter	33 271	34 417	36 789	36 674	36 674		36 947	37 105
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 592	1 679	1 863	1 718	1 718		1 872	1 882
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	2 675	2 699	2 699	2 699		2 713	2 726
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 704	863	775	775	775		779	783
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	27 158	29 201	31 452	31 482	31 482		31 583	31 715
Pysyvien vast. myynti / Varav försäljningsintäkter	3 977	5 200	5 350	5 350	5 350		5 350	5 351
Muut toimintatuotot sisäiset / Övriga verksamhetsintäkter, interna	19 111	20 175	22 034	22 034	22 034		22 145	22 255
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	163	110	110	110	110		111	111
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7							
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 100 466	- 107 580	- 112 249	- 111 742	- 111 742		- 115 055	- 117 931
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-45 222	-48 096	-48 527	-48 468	-48 468		-49 740	-50 983
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-23 327	-24 608	-27 023	-26 735	-26 635		-27 698	-28 391
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-6 431	-6 823	-6 916	-6 916	-7 016		-7 089	-7 266
Avustukset / Bidrag	-5 814	-5 989	-6 232	-6 032	-6 032		-6 388	-6 548
Muut toimintakulut, ulkoiset / Övriga verksamhetskostnader, externa	-3 681	-5 082	-5 113	-5 151	-5 151		-5 241	-5 372
Muut toimintakulut, sisäiset / Övriga verksamhetskostnader, interna	-15 991	-16 982	-18 439	-18 439	-18 439		-18 900	-19 372
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	-67 187	-73 162	-75 459	-75 067	-75 067		-78 108	-80 826
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	61 185	62 790	62 790	62 790		65 470	68 515
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	22 566	22 521	22 521	22 521		23 021	23 521
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 284	- 1 133	- 275	- 923	- 923		- 1 346	- 1 811
Korkotuotot / Ränteintäkter	1	25		50	50			
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	883	1 137	875	875	875		875	875
Korkokulut / Räntekostnader	-1 157	-2 040	-1 119	-1 817	-1 817		-2 194	-2 660
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-11	-255	-31	-31	-31		-27	-27
Vuosikate / Årsbidrag	17 015	9 457	9 577	9 320	9 320		9 037	9 398
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-8 792	-9 350	-9 500	-9 300	-9 300		-9 850	-10 200
Satunnaiset erät / Extraordinära poster								
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	3 305	107	77	20	20		- 813	- 802
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivnings-differens	-1 117	1 200	1 200	1 200	1 200		1 200	1 200
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver	3 050							
Tilikauden yli-/alijäämä /Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 238	1 307	1 277	1 220	1 220		387	398

Toimintakate vastuualueittain, ulkoiset

Toimintakate vastuualueittain / Verksamhetsbidrag per resultatenheter, ulk./ext. 1 000 €	TP/BS 2023	TA/BG 2024	TA/BG 2025	Muutos/Ändring, t eur 2024/2025	Muutos/Ändring, % 2024/2025
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	2 121	4 009	3 964	- 44	-1,11 %
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	- 7 352	- 9 050	- 9 335	- 285	3,14 %
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	- 13 872	- 14 623	- 14 681	- 59	0,40 %
Koulutus / Utbildning	- 21 353	- 23 129	- 22 505	624	-2,70 %
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	- 9 536	- 10 648	- 13 091	- 2 442	22,94 %
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	- 17 366	- 19 746	- 19 254	492	-2,49 %

Toimintatuotot

Verksamhetsintäkter

Ulkoiset tuotot / Externa intäkter 1 000 €	TP/BS 2023	TA/BG 2024	TA/BG 2025	TS/BGP 2026	TS/BGP 2027
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	3 863	5 220	5 325	5 325	5 325
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	665	324	544	547	549
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	1 271	1 200	1 200	1 206	1 212
Koulutus / Utbildning	2 234	2 010	1 910	1 920	1 929
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	1 115	1 179	1 220	1 226	1 232
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	4 648	3 986	4 441	4 579	4 602

Toimintakulut

Verksamhetskostnader

Ulkoiset kulut / Externa kostnader 1 000 €	TP/BS 2023	TA/BG 2024	TA/BG 2025	TS/BGP 2026	TS/BGP 2027
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	- 1 742	- 1 211	- 1 361	- 1 395	- 1 430
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	- 8 017	- 9 374	- 9 879	- 10 186	- 10 440
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	- 15 143	- 15 823	- 15 881	- 16 278	- 16 685
Koulutus / Utbildning	- 23 587	- 25 139	- 24 415	- 25 025	- 25 651
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	- 10 651	- 11 827	- 14 310	- 14 938	- 15 312
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	- 22 021	- 23 732	- 23 696	- 24 478	- 25 090

6.2 Tuloslaskelma Sipoon kunta ja Sipoon Vesi

Ulkoiset erät ja sisäiset erät / Interna och externa 1 000 €	TP/BS 2023	TA/BG 2024	VK/UF 2025	KJ/KD 2025	TAE/BGF 2025	TA/BG 2025	TS/BGP 2026	TS/BGP 2027
Toimintatuotot/Verksamhetsintäkter	38 648	39 827	42 864	42 749	42 749		43 080	43 296
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	6 666	6 889	7 638	7 493	7 493		7 705	7 773
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	2 675	2 699	2 699	2 699		2 713	2 726
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 704	863	775	775	775		779	783
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	27 462	29 401	31 752	31 782	31 782		31 883	32 015
Pysyvien vast. myynti / Varav försäljningsintäkter	3 977	5 200	5 350	5 350	5 350		5 350	5 351
Muut toimintatuotot sisäiset / Övriga verksamhetsintäkter, interna	19 111	20 175	22 034	22 034	22 034		22 145	22 255
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7							
Toimintakulut/Verksamhetskostnader	- 103 201	- 110 732	- 115 455	- 114 948	- 114 948		- 118 307	- 121 231
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 45 826	- 48 829	- 49 277	- 49 219	- 49 219		- 50 490	- 51 734
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 24 297	- 25 738	- 28 167	- 27 880	- 27 780		- 28 865	- 29 581
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 7 440	- 7 963	- 8 078	- 8 078	- 8 178		- 8 274	- 8 475
Avustukset / Bidrag	- 5 814	- 5 989	- 6 232	- 6 032	- 6 032		- 6 388	- 6 548
Muut toimintakulut, ulkoiset / Övriga verksamhetskostnader, externa	- 3 833	- 5 232	- 5 263	- 5 301	- 5 301		- 5 390	- 5 522
Muut toimintakulut, sisäiset / Övriga verksamhetskostnader, interna	- 15 991	- 16 982	- 18 439	- 18 439	- 18 439		- 18 900	- 19 372
Toimintakate/Verksamhetsbidrag	- 64 546	- 70 905	- 72 591	- 72 199	- 72 199		- 75 228	- 77 935
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	61 185	62 790	62 790	62 790		65 470	68 515
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	22 566	22 521	22 521	22 521		23 021	23 521
Rahoitustuotot ja -kulut / Finanssiella intäkter och kostnader	- 1 015	- 2 115	- 1 257	- 1 905	- 1 905		- 2 328	- 2 794
Korkotuotot / Ränteintäkter	1	25		50	50			
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	887	1 140	878	878	878		878	878
Korkokulut / Räntekostnader	- 1 157	- 2 290	- 1 369	- 2 067	- 2 067		- 2 444	- 2 910
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	- 747	- 990	- 766	- 766	- 766		- 762	- 762
Vuosikate / Årsbidrag	18 925	10 732	11 463	11 207	11 207		10 935	11 307
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	- 9 989	- 10 550	- 10 700	- 10 500	- 10 500		- 11 050	- 11 400
Satunnaiset erät / Extraordinära poster								
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	4 017	182	763	707	707		- 115	- 93
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	- 1 117	1 200	1 200	1 200	1 200		1 200	1 200
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver	3 050							
Tilikauden yli-/alijäämä /Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 951	1 382	1 963	1 907	1 907		1 085	1 107

6.3 Sipoon Veden vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen

Sipoon kunta ja Sipoon vesi, ulkoiset 1 000 €	Talousarvio / Budget 2025		Eliminoinnit / Elimineringar		
	Sipoon kunta/ Sibbo kommun	Sipoon Vesi/ Sibbo Vatten	Sipoon kunta/ Sibbo kommun	Sipoon Vesi/ Sibbo Vatten	Tuloslaskelmaosa yhteensä / Resultaträkningsdel tillsammans
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter					
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 863	5 775		-145	7 493
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 699				2 699
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	775				775
Muut tuotot / Övriga verksamhetsintäkter	9 448	300	-319		9 429
Toimintatuotot yhteensä / Verksamhetsintäkter totalt	14 785	6 075	-319	-145	20 396
Toimintakulut / Verksamhetskostnader					
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-48 468	-750			-49 219
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-23 364	-1 144	299		-24 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-6 916	-1 162	70		-8 008
Avustukset / Bidrag	-6 032	0			-6 032
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	-5 073	-150		95	-5 128
Toimintakulut yhteensä / Verksamhetskostnader totalt	-89 853	-3 206	369	95	-92 595
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	-75 067	2 869	50	-50	-72 199
Verotulot / Skatteintäkter	62 790				62 790
Valtionosuudet / Statsandelar	22 521				22 521
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-923	-982	-485	485	-1 905
Korkotuotot / Ränteintäkter	50		250		300
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	875	3	-735		143
Korkokulut / Räntekostnader	-1 817	-250		-250	-2 317
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-31	-735		735	-31
Vuosikate / Årsbidrag	9 320	1 886	-435	435	11 207
Suunnitelmanmukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-9 300	-1 200			-10 500
Satunnaiset tuotot ja kulut / Extraordinära intäkter och kostnader	0	0			0
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	20	686	0	0	707
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) / Ökning (-) el. minskning (+) av avskrivningsdifferens	1 200	0	0	0	1 200
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) / Ökning (-) el. minskning (+) av reserver	0	0			
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	1 220	686	0	0	1 907

7 Investointiosa / Investeringsdelen

Vastuuhenkilöt ja määritelmät:

Aineettomat hyödykkeet tehtävän mukainen vastuualueen/tulosityksikön päällikkö
Maa- ja vesialueet tonttipäällikkö
Rakennukset tilapalvelupäällikkö
Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto tehtävän mukainen vastuualueen/tulosityksikön päällikkö

Investointiosaan sisältyvät määrärahat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöomaisuusosakkeiden ja osuuksien hankintamenoihin. Investointien aktivointiraja on 10 000 euroa.

Määrärahat sitovat teknistä valiokuntaa bruttoinvestointien eli kiinteistö- ja infra-investointien osalta. Vesihuollon investoinneista päättää Sipoon Vedden johtokunta.

Teknisellä valiokunnalla on oikeus muuttaa investointityypin sisäistä määrärahanjakoa rakennuskohdeiden kesken. Teknisellä valiokunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Peruskorjaushankkeiden osalta on osoitettu määrärahat "Valiokunnan kohdentamat hankkeet", "Energiatehokkuushankkeet" ja "Katujen peruskorjaus", jossa kohteiden lopullisen valinnan tekee tekninen valiokunta hankkeiden vaikuttavuus- ja kiireysarvioinnin pohjalta.

Määräraha kiinteistöjen ensikertaista kalustamista varten sisältyy laajennus- ja uudelleenrakennushankkeen kokonaismäärärahaan ja on eritelty omaksi kokonaisuudekseen hyväksytyin hankesuunnitelman jälkeen. Asianomaiset käyttäjäyksiköt vastaavat kuitenkin näistä määrärahoista sekä päättävät ko. hankinnoista.

Kunnan omistamien sote-kiinteistöosakeyhtiöiden investoinneista vastaavat ko. yhtiöiden hallitukset. Mikäli investoinnit tilataan kunnalta, näkyvät samansuuruiset tulot ja menot kunnan käyttötaloudessa.

7.1 Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar till infra och byggnader

Vuosien 2025–2027 bruttoinvestointien yhteen- veto

Taulukossa on esitetty investointien bruttomäärä-
rahat Sipoon kunnan osalta ja eriteltynä investoin-
nit rakennuksiin, infraan ja liikuntapaikkarakentami-
seen.

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Bruttoinvestoinnit yhteensä Infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar sammanlagt till infra och byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 9 082	- 10 333	- 16 540	- 15 960	- 18 160	- 17 395
Laajennus investoinnit, kaava-alueet / Utvidgning- sinvesteringar, planeområden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 4 170	- 2 169	- 5 475	- 8 440	- 7 670	- 5 260
Laajennus investoinnit, rakennukset / Utvidgning- sinvesteringar, byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 289	- 342	- 1 590	- 200	- 200	
Uudelleeninvestoinnit / Återinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 558	- 18	- 3 285	- 3 850	- 7 050	- 7 700
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 3 783	- 7 068	- 3 690	- 3 030	- 2 840	- 3 435
Muut investoinnit / Övriga investeringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 282	- 735	- 2 500	- 440	- 400	- 1 000

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Rakennukset	-3 493	-4 876	-6 605	-5 700	-8 750	-9 650
Infrainvestoinnit	-5 085	-3 636	-8 905	-9 480	-9 090	-7 635
Liikuntatoimen investoinnit	-299	-299	-1 030	-780	-120	-110
Yhteensä	-8 877	-10 499	-16 540	-15 960	-17 960	-17 395

Taulukossa on esitetty investointien bruttomäärä-
rahat Sipoon kunnan osalta ja eriteltynä investoin-
nit rakennuksiin, infraan ja liikuntapaikkarakentami-
seen.

Investointien suunnittelussa on lähtökohtana, että
kaava-alueiden toteuttaminen mahdollistuu, elin-
keinoelämää tukevien hankkeiden edellytykset ovat
olemassa ja välttämättömät investoinnit rakennuk-
siin, infraan ja liikuntatoimiin toteutetaan. Kas-
vustrategian tukemiseksi kaava-alueiden infraan ja
tonttutuotannon edellytyksiin panostetaan edelleen
voimakkaasti. Peruskorjausinvestointien määrä on

ollut edeltävät vuodet korkealla tasolla. Tällä taloussuunnitelmakaudelle peruskorjausinvestointien taso laskee.

Investointisuunnitelman hankkeet ovat priorisoitu mm. tonttutuotannon, kaavatalouden, hankkeiden vaikuttavuuden ja rakennetun ympäristön viihtyisyyden parantamisen perusteella. Jaksolla 2025–2027 kokonaisinvestoinnit ovat vuosittain noin 16–18 milj. euroa.

Vuonna 2025 talousarvion mukaiset kunnan bruttoinvestoinnit infrastruktuuriin ja rakennuksiin ovat yhteensä noin 16,00 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarviossa merkittävimmät bruttoinvestoinnit kohdistuvat infran laajennusinvestointeihin, jotka ovat yhteensä noin 8,5 milj. euroa ja toimitilojen uudelleeninvestointeihin noin 3,9 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakaudella tehtävistä investoinneista noin 59 % kohdistuu infraan, noin 36 % palvelurakentamiseen ja noin 5 % liikuntapaikkarakentamiseen.

Vuonna 2026 taloussuunnitelman mukaiset kunnan bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin ovat noin 18 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 noin 17,4 miljoonaa euroa. Investointien kokonaismäärä pysyy edelleen merkittävästi korkeimpien huippuvuosien 2018–2020 investointitason alapuolella. Em. vuosina investoinnit olivat 22,2–26,9 miljoonaa euroa vuodessa. Investointien jakauma muuttuu taloussuunnitelmakauden edetessä selvästi enemmän infrapainotteiseksi asemakaava-alueiden ja niiden edellyttämän infran toteuttamisen myötä.

Nikkilässä vuosina 2025–2027 investointisuunnitelmassa ajankohtaisia hankkeita ovat Metsärinteen kaava-alueen (N65) toteutus ja Laaksosuontien itäpuolen kaava-alueen (N48) suunnittelun käynnistäminen. Vuonna 2025 varaudutaan Nikkilän Kartanon keskuksen (NG8) yhdyskuntatekniikan jatko-suunnitteluun ja toteutuksen aloittamiseen. Taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027 toteutettavat ratkaisut NG8 Nikkilän kartanon keskuksen alueella ovat keskeisiä toimenpiteitä Sipoon kasvun, MAL-sopimuksen noudattamisen ja Kerava-Nikkilähenkilöjuna liikenteen käynnistämisen osalta.

Lukkarin koulun kuntotutkimukset ja PTS-suunnitelma valmistuu vuoden 2024 aikana ja mahdollisen peruskorjauksen hankesuunnitelma on

suunniteltu tehtäväksi vuoden 2025 aikana. Näiden toimenpiteiden ja koulujen palveluverkkotyön myötä tarkennetaan kuvaa rakennuksen tulevasta tarpeesta ja sen edellyttämistä, mahdollisista rakennustöistä ja korjaustoimenpiteistä.

Söderkullassa varaudutaan vuosina 2025–2027 Taasjärven itäpuolen (T6) kaava-alueella kunnallistekniikan toteuttamiseen ja Söderkullan kartanon (S20) kaava-alueen toteutukseen ja viimeistelyyn. Taasjärvi IV (T9) viimeistelyihin varaudutaan myös vuonna 2025. Söderkullan keskustan kaavoitus ja suunnittelu jatkuu taloussuunnitelmakaudella.

Miilin alueen palvelurakentamisen (Miilin liikuntahalli ja Söderkulla skola) suunnittelu ja toteuttaminen on ohjelmoitu niin, että liikuntahallin rakentaminen alkaa vuonna 2025 ja halli on käytössä vuonna 2027. Miilin liikuntahallin toteuttamisella vastataan myös velvoitteeseen rakentaa alueen loput väestösuojatilat. Söderkulla skolan uudisrakennuksen rakennussuunnitteluun on varauduttu vuosina 2024–2025 ja taloussuunnitelmakauden aikana rakentamisen aloittamiseen.

Talmassa varaudutaan vuosina 2025–2027 TM1 Puu-Talman asemakaava-alueen infran toteuttamiseen. TM6 Talmankaaren asemakaava-alueella jatketaan taloussuunnitelmakaudella infran edellyttämää suunnittelua, tämä mahdollistaa toteutuksen aloittamisen vuodesta 2028. TM2 Talman keskustan asemakaava-alueen toteutuksen aloitus on kytköksissä KeNi-radon toteutukseen ja asemakaava-alueen kynnysinvestoinnit käynnistetään, kun KeNi-radon investointipäätös on tehty.

Hankkeiden kaavatalous

Kunnan investoinnit suunnitellaan pitkäjänteisesti kokonaisuutena, joka tukee kunnan kasvustrategiaa. Kunnan investointeja tarkastellaan talousarvio-kauden (1–3 vuoden investointisuunnitelman) ja pitkän tähtäimen (10 vuoden investointiohjelman) suunnitelman kautta.

Pääperiaatteena on, että jokainen investointikohde nähdään kokonaisuuden näkökulmasta olennaisena, toimintaa uudistavana kehittämistoimenpiteenä. Suunnittelutyön tavoitteena on, että jokainen investointi, riippumatta siitä onko se yhdyskuntarakennetta eli infraa tai kiinteistöä koskeva, tulee to-

teuttaa siten, että viihtyvyys, turvallisuus, toiminnallisuus ja monikäyttöisyys ovat tasapainossa investointikustannusten sekä kaavatalouden kanssa.

Investointiohjelma laaditaan monialaisessa yhteistyössä kunnan eri toimialojen asiantuntijoiden kesken ja siinä arvioidaan 10 vuoden investoinnit investointilajeittain kohdennettuina eri käyttäjille. Rakennuksia koskevat laajennusinvestoinnit perustuvat kunnan väestösuunnitteessa arvioituun asukasmäärän lisääntymiseen, palveluverkkoselvityksiin, hyväksytyihin hankesuunnitelmiin ja aikaisempien talousarvioiden esityksiin.

Kaavatalouden näkökulmasta laajennusinvestoinnit nähdään yhtenä kokonaisuutena sekä infran että toimitilojen uudisrakentamisen osalta. Uusia aluekokonaisuuksia rakennettaessa kaavoitusvaiheessa laaditaan kustannusarvioita kunnallisteknisistä ratkaisuksista esi- ja yleissuunnitelmien pohjalta. Tavoitteena on, että kaikki infran ja uusien toimitilojen laajennusinvestoinnit sekä raakamaan osto periaatteellisesti katetaan uusilta alueilta saaduilla tontinmyyntituloilla. Vesihuollon tulee kattaa kaikki omat menonsa mukaan lukien investoinnit.

Kaavataloudellista kannattavuutta uusien alueiden osalta lasketaan vertaamalla muodostuvia kustannuksia infran rakentamiselle suhteessa alueelta saataviin tontinmyyntituloihin ja maankäyttömaksuihin. Tavoitteena on, että alueelta saatavat tontinmyyntitulot ja maankäyttömaksut ovat isommat kuin maanhankintamaksut ja infran toteuttamisen kustannukset. Alueen kaavatalouden ollessa kunnossa tontinmyyntituloilla katetaan kaikki uusien asukkaiden tarvitsemat infrainvestoinnit ja alueiden toteuttaminen ei aiheuta lisärasitusta kunnan taloudelle. Uusien alueiden toteuttaminen mahdollistaa kunnan väestönkasvun kuntien välisen nettomuuton myötä ja osaltaan myös palveluverkon säilymisen keskeisiltä osiltaan nykyisen kaltaisena. Uusilla asiantuntijatyökaluilla pyritään tarkemmin arvioimaan uusien alueiden toteuttamisen tuomat taloudelliset hyödyt ja mm. investointien lainakorkojen vaikutuksia kuntatalouteen. Kehitystyötä jatketaan tulevilla taloussuunnitelmakaudella. Taloussuunnitelmakaudella jatkokehitetään edelleen kaavatalouden arvioinnin menetelmiä.

Uusien asemakaavahankkeiden arvioidut menot ja tulot:

Kaava-alue	Toteuttamisen kustannukset	Tulot	Erotus
NG8 Nikkilän kartanon keskus	25 765 000 €	32 640 000 €	6 875 000 €
N48 Laaksosuontien itäpuoli	1 830 000 €	3 050 000 €	1 220 000 €
N65 Metsärinne	2 472 000 €	2 900 000 €	428 000 €
S20 Söderkullan kartano	1 130 000 €	2 880 000 €	1 750 000 €
T6 Taasjärven itäpuoli	3 750 000 €	1 800 000 €	-1 950 000
TM1 Puu-Talma	1 550 000 €	2 335 000 €	785 000 €
TM6 Talmankaari	12 250 000 €	12 700 000 €	450 000 €

Kaavataloudessa tulee myös tarkastella yhtenäisinä, mutta useista osa-alueista koostuvina kokonaisuuksina muun muassa Taasjärven aluetta, Talman aluetta ja Nikkilän kartanon aluetta, jotka kaikki sisältävät liikenteellisiä kynnysinvestointeja. Näin mm. Taasjärven itäpuolen katuyhteyden, Nikkilän kartanon radan alituksen sekä Talman kynnysinvestointien kustannukset suhteutetaan koko vaikutusalueen hankkeiden kannattavuuteen. Mikäli hankkokokonaisuuden kannattavuus on kunnossa, kynnysinvestoinnit voidaan toteuttaa kuntataloutta rasittamatta koko tarkastelualueen tontinmyynnin tuloilla.

Hankkeiden kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä yleissuunnittelusta toteutussuunnitteluun. Mitä pidemmälle alueen kunnallistekniikan ja muun infran toteuttamista on suunniteltu, sitä tarkempi on kustannusten osalta arvio alueen kaavataloudesta. Alustava arvio perustuu kunnan omaan arvioon kustannuksista ja tontinmyyntituloista. Esi- ja yleissuunnitelmat perustuvat konsultin suunnittelemaan ja laskemaan kustannusarvioon.

Tontinmyynnin osalta kaavatalouden arvioimisessa käytetään hyödyksi tontinmyynnin toteumatietoja muilta vastaavilta alueilta Sipoossa sekä muita selvityksiä eri alueiden tontinmyyntihinnoista. Asukasmäärän arvio kaava-alueiden osalta perustuu samaan palvelukysyntälaskuriin, jolla laaditaan kunnan väestösuunnite.

Yleisesti uusien alueiden kaavataloutta voidaan parantaa suunnittelemalla hankkeet hyvin, toteuttamalla kaava-alueiden infra kustannustehokkaammin, lisäämällä myytyjen tonttien määrää tai nostamalla tonttien myyntihintaa. Hyvällä suunnit-

telulla, tonttien myyntihinnan parantamisella ja tehokkaalla kilpailutuksella on mahdollista parantaa alueen kaavataloutta.

Vastuut

Aineettomat hyödykkeet	Tehtävän mukainen tulosityksikön päällikkö
Maa- ja vesialueet	tonttipäällikkö
Rakennukset	tilapalvelupäällikkö
Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto	tehtävän mukainen vastuualueen päällikkö
Osakkeet ja osuudet	tehtävän mukainen vastuualueen päällikkö

Määrärahat sitovat teknistä valiokuntaa bruttoinvestointien eli kiinteistö- ja infrainvestointien osalta. Teknisellä valiokunnalla on oikeus muuttaa investointityypin sisäistä määrärahanjakoa rakennuskohdeiden kesken. Teknisellä valiokunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Peruskorjaushankkeiden osalta on osoitettu määrärahat ”Valiokunnan kohdentamat hankkeet”, ”Energiatehokkuushankkeet” ja ”Katujen peruskorjaus”- hankkeisiin, joissa kohteiden lopullisen valinnan tekee tekninen valiokunta hankkeiden vaikutavuus- ja kiireysarvioinnin pohjalta. Investointien aktivointiraja on 10 000 euroa.

Määräraha kiinteistöjen ensikertaista kalustamista varten sisältyy laajennus- ja uudelleeninvestointihankkeen kokonaismäärärahaan ja on eritelty omaksi kokonaisuudekseen hyväksytyssä hanke-suunnitelmassa. Asianomaiset käyttäjäyksiköt vastaavat kuitenkin näistä määrärahoista sekä päättävät ko. hankinnoista.

Vesihuollon investoinneista päättää Sipoon Veden johtokunta.

Kunnan omistamien kiinteistöosakeyhtiöiden investoinneista vastaavat ko. yhtiöiden hallitukset. Mikäli investoinnit tilataan kunnalta, näkyvät samansuuruiset tulot ja menot kunnan käyttötaloudessa.

Kaikki esitetyt investointikustannukset ovat esitetty alv 0 %.

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan bruttoinvestoinnit

Käsitteet ja investointien rahoittaminen

Laajennusinvestointi:

- i) infran laajentaminen, joka mahdollistaa lisääntyvän asutuksen;
- ii) uudisrakentaminen, joka lisää kunnan rakennusten palvelukapasiteettia ja kiinteistöjen pinta-alaa;
- iii) väyläinvestoinnit.

Uudelleeninvestointi:

uuden rakennuksen rakentaminen, joka korvaa aikaisempia rakennuksia ja niissä annettavaa palvelua.

Peruskorjausinvestointi:

korjaustoimenpide, jolla palautetaan olemassa oleva omaisuus alkuperäiseen kuntoon tai lähemmäksi sitä.

Yleiset investoinnit:

erityiskohteiden rakentaminen, joita tarkastellaan omana kokonaisuutenaan mm. ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä toteutettavat hankkeet.

Uudelleeninvestoinnit, peruskorjausinvestoinnit ja yleiset investoinnit rahoitetaan verotuloilla. Sen sijaan laajennusinvestoinnit on tarkoitus rahoittaa periaatteellisesti tontinmyynnistä saatavilla tuloilla, jolloin kasvun ei tulisi aiheuta lisäkustannuksia nykyisille kunnan asukkaille. Tämä edellyttää kokonaisvaltaista yhdyskuntakehitysprosessia, jota johdetaan kokonaisuutena siten, että kaavatalous ja toimiva sekä toivottu yhdyskuntarakenne saadaan aikaiseksi. Kokonaisuudessaan investoinnit mahdollistavat kunnan kehittymisen. Laajennusinvestoinnit tuottavat kunnalle tontinmyyntituloja, jotka ovat olleet n. 5 milj. € vuositasolla.

Investointien suunnittelu

Palvelurakentamisen investoinnit ja infrainvestoinnit tehdään aina ennustetun tarpeen tyydyttämiseksi. Tavoitteena on taloudellisen ja toiminnallisen palvelutason parantuminen ja kunnan strategian toteuttaminen. Toimivan päätöksentekoprosessin ja hyvän lopputuloksen saavuttamisen edellytyksenä ovat vaihtoehtoiset ratkaisut ja niiden vaikutusten arviointi sekä toiminnan että talouden kannalta.

Investoinnin suunnittelu ja toteuttaminen ennen

tarpeen realisoitumista edellyttää, että vaihtoehtojen muodostaminen, vaikutusten määrittäminen ja toteutettavan vaihtoehdon valinta tehdään hyvissä ajoin. Käytännössä tämä tarkoittaa sekä infra- että palveluinvestointien osalta vähintään viittä vuotta ennen uuden rakennuksen tai kaava-alueen käyttöönottoa. Näin hanke- ja yleissuunnittelulle, toteutussuunnittelulle, kilpailuttamisella ja toteuttamiselle jää riittävästi aikaa.

Investointikohteet sisällytetään kunnan 10 vuoden investointiohjelmaan. Merkittävimpien investointien osalta vaihtoehdot tutkitaan erillisin vaihtoehtoselvityksin ja muista investoinneista tehdään ko. selvitykset hankkeen vaatimalla tasolla täydentämään investointiohjelmaa.

Vuosien 2025–2027 investointisuunnitelma on laadittu yhdyskunnan ja ympäristön toimialan johdolla yhteistyössä varhaiskasvatuksen, opetuksen ja arjen ja vapaa-ajan sekä asemakaavoituksen että Sipoon Veden johdon kanssa talousraamin valmistelun yhteydessä.

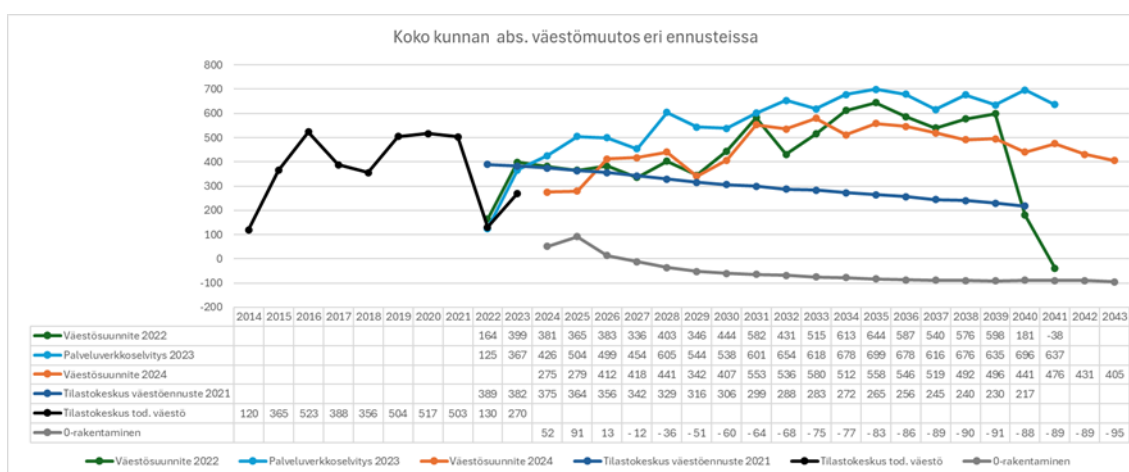
- Infra-investoinnit laaditaan tiiviissä yhteistyössä katu- ja viheralueet -yksikön, Sipoon Veden ja kaavoituksen kesken. Keskeinen tavoite on kunnan kannalta kestävä kaavatalous, jossa tontinmyyntitulot kattavat kaikki laajennusinvestoinnit.
- Palveluiden laajennusinvestointien tarpeista käyttäjät laativat yhteistyössä teknisen toimialan kanssa tarve- ja vaihtoehtomäärittelyt ennen niiden hyväksymistä investointiohjelmaan ja suunnitelmaan. Uudet hankkeet aloitetaan sivistyspalvelujen hyväksytyyn palveluverkkosuunnitelman ja erillisten päätösten mukaisesti.
- Peruskorjausinvestointien osalta toimitilat priorisoivat korjaustoimenpiteet talousarvion periaatteiden mukaisesti ja yhteistyössä käyttäjien kanssa. Tekninen valiokunta päättää valtuuston myöntämien varojen perusteella toteutettavat hankkeet. Erityiset peruskorjausinvestoinnit, joilla tehostetaan toimintatapaa tai jotka ovat muuten suuria, esitetään talousarviossa omina hankkeinaan.
- Investointiohjelmassa hankkeet priorisoidaan ja sijoitetaan osaksi 10 vuoden investointiohjelmaa. Investointisuunnitelma (talousarviovuosi ja kaksi seuraavaa vuotta) kootaan investointiohjelman perusteella.

Tekniselle valiokunnalle valmistellaan kunnan in-

vestointisuunnitelma käsiteltäväksi. Valiokunta käsittelee investointisuunnitelmaluonnoksen ja pyytää siitä lausunnot valiokunnilta ja jaostoilta.

Lausuntokierroksen jälkeen tekniselle valiokunnalle valmisteltavassa, päivitetystä investointisuunnitelmassa huomioidaan toimielinten lausunnoissaan esittämät asiat tai huomautukset, ja tekninen valiokunta käsittelee sen uudelleen ja lähettää osaksi talousarviota kunnanhallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Investointien suunnittelun pohjana käytetään myös kunnan väestösuunnitetta. Yhdyskuntasuunnittelun ja alueiden kehityksen kokonaisvaltaista tarkastelua on tehty väestösuunnitetyön aikana keväällä 2024. Väestösuunnitteessa on huomioitu mm. kunnan rakentamisennuste. Työtä ja sen tuloksia esiteltiin laaja-alaisesti eri toimialoille ja luottamuselimille kevään ja kesän 2024 aikana.

Sipoon kunnan väestö on vuodesta 2014 kasvanut 3 676 asukkaalla vuoden 2023 loppuun mennessä (n. 19,3 % lisää asukkaita kymmenessä vuodessa), keskimäärin 367 asukasta vuodessa. Suurimpina kasvuvuosina Sipoon väkiluku on kasvanut n. 2,5 %, eli yli 500 asukasta vuodessa.

Tulevaisuudessa eri väestösuunnitteissa ja ennusteissa Sipoon väestön arvioidaan kasvavan n. 300–500 asukkaalla vuodessa. Kasvun kiihtyminen rakentamisen suvantovaiheen jälkeen edellyttää korkotason laskua ja asuntomarkkinoiden kiihtymistä. Lapsimäärän arvioidaan positiivisen nettomuuton myötä maltillisesti kasvavan, joskin Talmassa uusien

asemakaavahankkeiden myötä kasvava lapsimäärä tulee edellyttämään uusia investointeja 2030-luvulla.

Määrärahojen sitovuus

Investointiryhmät; laajennusinvestoinnit infraan ja rakennuksiin, uudelleeninvestoinnit, peruskorjausinvestoinnit ja muut investoinnit ovat hankeryhmien kokonaismäärärahan osalta teknistä valiokuntaa sitovat. Teknisellä valiokunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmän sisäistä määrärahanjakoa rakennuskohteiden kesken niin, että alkuperäinen hankeryhmän määräraha säilyy samana. Teknisellä valiokunnalla ei ole oikeutta päättää uusista rakennuskohteista.

Peruskorjaushankkeiden osalta on osoitettu määrärahat "Valiokunnan kohdentamat hankkeet", "Energiatehokkuushankkeet" ja "Katuja peruskorjaus", joissa kohteiden lopullisen valinnan tekee tekninen valiokunta hankkeiden vaikuttavuus- ja kiireysarvioinnin pohjalta.

Määräraha kiinteistöjen ensikertaista kalustamista varten sisältyy laajennus- ja uudelleenrakennushankkeen kokonaismäärärahaan ja on eritelty omaksi kokonaisuudekseen hyväksytyssä hankesuunnitelmassa. Asianomaiset käyttäjäyksiköt vastaavat kuitenkin näistä määrärahoista sekä päättävät ko. hankinnoista.

Kunnan omistamien kiinteistöosakeyhtiöiden investoinneista vastaavat ko. yhtiöiden hallitukset. Mikäli investoinnit tilataan kunnalta, näkyvät samansuuriset tulot ja menot kunnan käyttötaloudessa. Vesihuollon investoinneista päättää Sipoon Veden johtokunta.

Investointisuunnitelma 2025–2027

Investointisuunnitelma on talousarvion kolmen vuoden investointiosa, jossa ensimmäinen vuosi on sitova. Investointisuunnitelmaan tulevat hankkeet on priorisoitu tarpeiden ja edellä kuvattujen vaihtoehtojen osalta eri hallintokuntien kesken.

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Bruttoinvestoinnit yhteensä Infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar sammanlagt till infra och byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 9 082	- 10 333	- 16 540	- 15 960	- 18 160	- 17 395
Laajennus investoinnit, kaava-alueet / Utvidgning- sinvesteringar, planeområden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 4 170	- 2 169	- 5 475	- 8 440	- 7 670	- 5 260
Laajennus investoinnit, rakennukset / Utvidgning- sinvesteringar, byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 289	- 342	- 1 590	- 200	- 200	
Uudelleeninvestoinnit / Återinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 558	- 18	- 3 285	- 3 850	- 7 050	- 7 700
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 3 783	- 7 068	- 3 690	- 3 030	- 2 840	- 3 435
Muut investoinnit / Övriga investeringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 282	- 735	- 2 500	- 440	- 400	- 1 000

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Rakennukset	-3 493	-4 876	-6 605	-5 700	-8 750	-9 650
Infrainvestoinnit	-5 085	-3 636	-8 905	-9 480	-9 090	-7 635
Liikuntatoimen investoinnit	-299	-299	-1 030	-780	-120	-110
Yhteensä	-8 877	-10 499	-16 540	-15 960	-17 960	-17 395

Investointisuunnitelman lähtökohtana on kuntastrategia ja sen mukaisten Sipoon kunnan kasvutavoitteiden toteuttaminen, kaavavaranto, tonttien kysynnän markkinatilanne ja uusien kaavojen aika-tila.

Suurille investointikohteille laaditaan hanke- tai yleissuunnitelma, jonka tulisi perustua vertailtuun ja valittuun vaihtoehtoon. Vaihtoehtoselvitys voi olla erillinen tai liittyä muuhun kokonaissuunnitelmaan kuten esim. kaavoitusohjelmaan tai palveluverkkoselvitykseen. Hanke- ja tai yleissuunnitelman yhteydessä tehdään tarkempi tarvearvio, määritellään hankkeen toteutuskehys ja kustannusarvio. Näin hankesuunnitelman hyväksyminen voi toimia investointipäätöksenä.

Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen hanketta jatketaan päätöksen mukaisesti toteutussuunnitella. Toteutussuunnitelmien jälkeen rakennusurakka kilpailutetaan, ja kilpailutuksen tulosten perusteella tehdään toteutus päätös. Investointihankkeet päättyvät luovutukseen ja käyttöönnottoon.

Vuosina 2025–2027 painottuvat infran laajennusinvestoinnit. Infran laajennusinvestointien esitetään

olevan vuonna 2025 8,5 milj. euroa, vuonna 2026 noin 7,67 milj. euroa ja vuonna 2027 noin 5,26 milj. euroa.

Vuoden 2025 merkittävimmät hankkeet ovat Taasjärven itäpuolen toteuttaminen, Metsärinteen kaava-alueen toteutukseen varautuminen ja NG8 Nikkilän kartanon keskuksen kokoojakadun ja kokoojakadun radan alitus. Fortumin kanssa laadittu asemakaavoituksen aloittamissopimus Stormossan alueella voi markkinoista riippuen käynnistyä. Hankkeen toteutuskustannukset allokoituvat pääosin yhteistyökumppanille.

Taloussuunnitelmavuosissa 2026–2027 näkyy merkittävimpana investointina NG8 Nikkilän kartanon keskuksen asuinalueen toteuttaminen. Suunniteltavia ja toteutettavia merkittäviä infrahankkeita taloussuunnitelmajaksolla ovat myös Metsärinteen kaava-alueen toteutus ja Taasjärven itäpuolen asemakaava-alueet.

Palvelurakentamisen laajennusinvestoinnit ovat vähentyneet isojen sivistyskeskushankkeiden myötä, mutta taloussuunnitelmakaudella aloitetaan uudelleeninvestoinneista Miilin liikuntahallin ja Söderkulla skolan toteuttaminen. Lukkarin koulu kiinteistön mahdollisen peruskorjauksen hankesuunnittelu tulee talousarviokaudella myös ajan-kohtaiseksi.

Laajennusinvestoinnit, infra

Laajennusinvestoinnit, kaava-alueet

Utvidgningsinvesteringar, infra

Utvidgningsinvesteringar, planeområden

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Investointitulot / Intäkter	290					
Investointimenot / Kostnader	- 3 493	- 2 161	- 5 465	- 8 440	- 7 670	- 5 260
Netto	- 3 203	- 2 161	- 5 465	- 8 440	- 7 670	- 5 260

Yllä olevassa taulukossa on esitetty laajennusinvestoinnit kaava-alueille kokonaisuudessaan ja alla olevassa taulukossa hankkeet toteutusvaiheiden mukaan investointisuunnitelmakaudella.

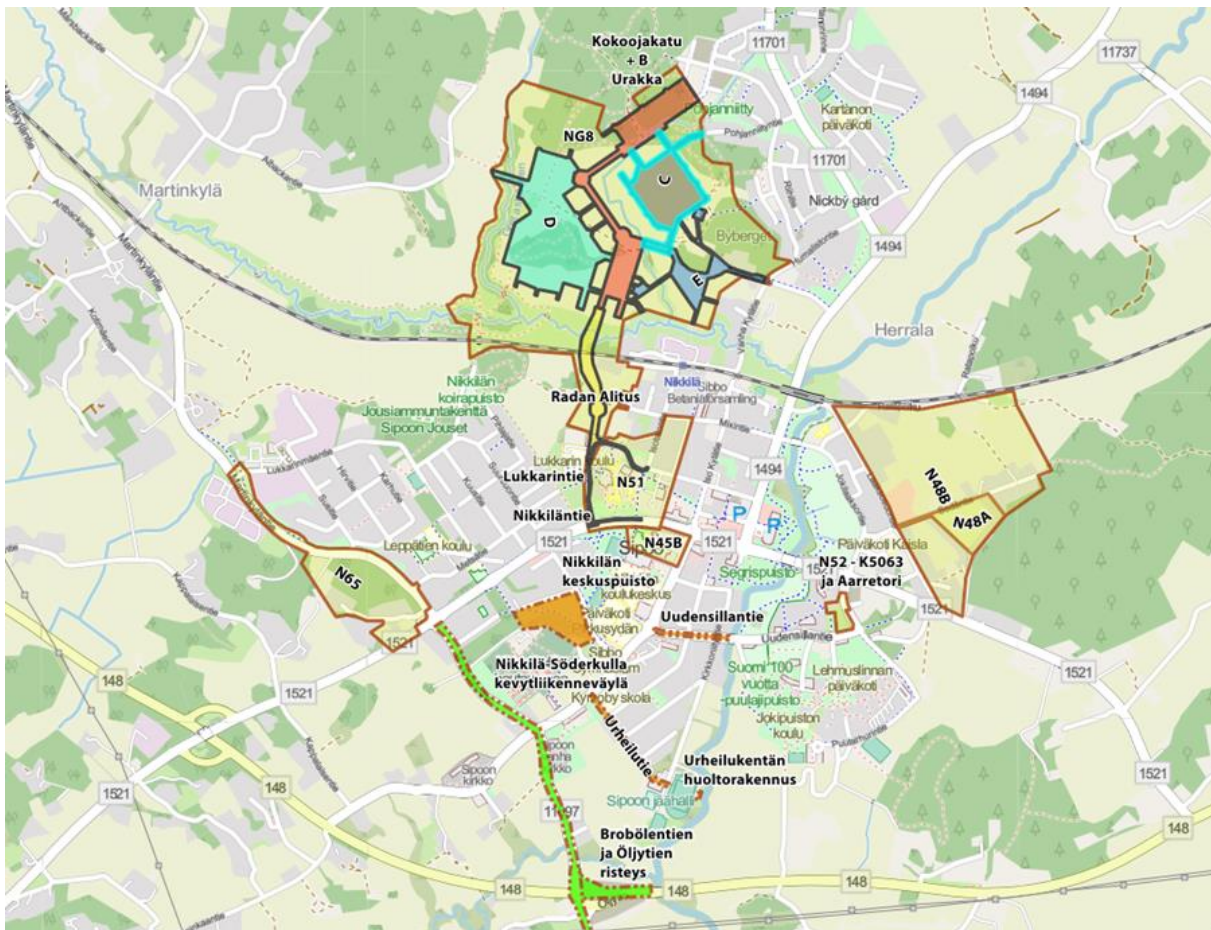
Uudet asemakaava-alueet ovat alueita, joita kaavoitetaan ja niille toteutetaan kadut, viheralueet ja muut yleiset alueet. Näillä alueilla ei ole aikaisemmin ollut asemakaavaa. Olemassa olevat kaava-

alueet ovat alueita, joissa on voimassa oleva asema-kaava, jota muutetaan. Mikäli esimerkiksi alueilla on toteutettuna kadut, viheralueet, vesihuolto ja muu infra, tarkoittaa tämä nykyisen kaavan tehostamista ja lisärakentamista verrattain kohtuullisin infrainvestoinnein.

Katujen ja puistojen laajennusinvestoinnit niin uusille kuin kaavamuutosalueille on aikataulutettu kaavoituksen valmistumisen ja arvioidun tontinmyynnin perusteella. Mikäli kaavojen hyväksynnän aikatauluissa tai tonttien myyntien kysynnässä tapahtuu muutoksia, muuttaa se kohteiden investointien toteutusaikataulua ja siten myös kohteisiin varattuja investointimäärärahoja.

Laajennusinvestoinneissa on myös 250 000 euron varaus yritystonttien suunnittelua ja toteutusta varten sekä 50 000 euron varaus laajennusinvestointien takuuajaksiin kustannuksiin.

Nikkilä

Kaava-alue	TA 2025	TS 2026	TS 2027
NG8 Nikkilän kartano - kokoojakatu	Rakentaminen	Rakentaminen	Rakentaminen
NG8 Radan alitus	Rakentaminen	Rakentaminen	Rakentaminen
NG8 A-Urakka (liikuntareitit ja frisbee-golf)	Rakentaminen	Viimeistely	
NG8 B-Urakka (pohjoinen urakkakokonaisuus)		Rakentaminen	Rakentaminen
NG8 C-Urakka (koillinen omakotialue)			Rakentaminen
NG8 E-Urakka (kaakkoisosa)		Suunnittelu	
N51 Kunnantalonmäki ja Lukkarintie		Suunnittelu	Suunnittelu
N48 Laaksosuontien itäpuoli		Suunnittelu	Rakentaminen
N52 Sipoon Jokilaakson K5063 muutokset ja Aarretori			Suunnittelu
N65 Metsärinne	Rakentaminen	Rakentaminen	Rakentaminen

Suunnittelu

Nikkilän kartanon keskus (NG8)

Sipoon kunnanvaltuusto hyväksyi Nikkilän kartanon keskuksen kaavaehdotuksen (NG8) kesäkuussa 2023.

Hyväksytyt asemakaavan avaintiedot ovat seuraavat:

- tavoitteellinen asukasmäärä n. 2 600 asukasta
- kerrostaloissa asuu n. 500 asukasta

Kaavasta jätettiin Helsingin hallinto-oikeuteen valituksia ja kaavan hyväksymisprosessi on kesken. Alueen katujen rakennustyöt voivat alkaa kaavan ja katusuunnitelmien saadessa lainvoiman.

Alueen katu- ja rakennussuunnittelu jatkuu vuoden 2024 talousarvion mukaisesti ja ensimmäiset katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 20.6–14.8.2024 välisenä aikana. Katusuunnitelmat saavat lainvoiman, kun asemakaava on lainvoimainen ja katusuunnitelmista jätetyt muistutukset ovat käsitelty katusuunnitelmien hyväksymisprosessin mukaisesti.

Nikkilän kartanon keskuksen suunnittelu liittyy Kerava–Nikkilä-raideliikennematkaisuun suunnitteluun ja

henkilöjuna liikenteen käynnistämiseen, sillä alue osaltaan mahdollistaa henkilöjuna liikenteen edellyttämän väestöpohjan riittävyyden.

Nikkilän kartanon keskuksen kaava-alueen (NG8) suunnittelun vaiheistus on jaettu alustavasti neljään osaan, mutta voidaan toteuttaa myös tarpeen mukaan kolmessa osassa. Ensimmäisessä osassa, pääosin vuoden 2023 aikana suunniteltiin liikuntareitien ja frisbeegolfradan reitit. Toisessa vaiheessa suunnitellaan vuosina 2024–2025 kaava-alueen kokoojakatua, länsi- ja pohjoisosien katuverkkoa, Lukkarintien jatkoa ja radan alitusta. Kolmannessa vaiheessa suunnitellaan koillisosan omakotialueen katuverkkoa ja Lukkarintien uusiutuvia katujärjestelyjä osana N51 Kunnantalonmäen ja Lukkarintien asemakaavahanketta. Viimeisessä vaiheessa suunnitellaan kaakkoisosan katuverkkoa ja alueen itäsuuntaista kokoojakatuyhteyttä. Nikkilän kartanon keskuksen viereiselle asemakaava-alueelle (N43 Nikkilän asemanseutu) on suunniteltu sijoittuvan henkilöjuna liikenteen asema siten, että asema yhdistyy katu- ja kevyen liikenteen yhteyksillä osaksi Kartanon keskuksen uutta asemakaavaa ja nykyistä Nikkilän keskustaa.

Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava-alueen toteuttamista edeltää alueen korvaavien ulkoilureitien toteutus ja frisbeegolf-radan edellytysten varmistaminen. Alueen katuverkon rakentaminen käynnistyy NG9 Pohjanniityn asemakaava-alueelta jatkuvasta Pohjanmetsäntiestä, mikä mahdollistaa asemakaava-alueen omakoti- ja pientalotonttituotannon käynnistämisen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Alueen pohjois-eteläsuunnassa läpäisevän kokoojakatuyhteyden ja radan alituksen toteutus käynnistetään samanaikaisesti.

Vuonna 2025 varaudutaan vielä alueen liikuntareitien toteutukseen 130 000 € ja Nikkilän Kartanon keskuksen (NG8) yhdyskuntatekniikan ja radan alituksen suunnitteluun ja toteutukseen on noin 4,4 milj. €.

Asemakaava-alueen toteuttamisen vaiheistus on jaettu alustavasti 6–9 osaan. Tarkempaa alueen toteutuksen vaiheistusta jatkokehitetään toteutussuunnittelun edetessä. Alueiden vaiheistukseen ja toteutusaikatauluun vaikuttavat mm. korkotaso ja asuntojen kysyntä ja kokonaistaloudellisesti kestävä investointitalouden asettamat puitteet.

Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava-alue toteutuu alustavan vaiheistuksen perusteella valtaosin 2020-luvun loppuun mennessä, mutta sen toteuttaminen ja tontinmyynti jatkuvat myös 2030-luvulla. Suunnitellulla vaiheistuksella pääosa omakotitonttien ja pientalotonttien tonttivarannosta muodostuu vuosina 2025–2028 ja kerrostalotonttien 2026–2028. Nikkilän kartanon keskuksen arvioitu asuntotuotannon osuus omakotitonttien osalta alkaen vuodesta 2026 noin vuoteen 2036 asti on noin 40 % - 66 % kaikesta Nikkilän omakotitonttituotannosta. Vastaava osuus Nikkilän yhtiömuotoisten pientalotonttien ja kerrostalotonttien tuotannosta on arvioitu olevan noin 50 % - 66 % samalla ajanjaksolla.

Kerava-Nikkilä-henkilöjunaliikenteen edellyttämät investoinnit eivät kuulu NG8 asemakaava-alueen toteutukseen. Nikkilän rautatieaseman ja sen vaatiman infran kustannusarviota tarkennetaan KeNi-hankkeen edetessä. Alustavat kustannusarviot saadaan osana vuonna 2024 valmistuvaa KeNi-radon aluevaraussuunnitelmaa.

Nikkilän kartanon keskuksen alueen radan alitus

Pohjanmetsäntie päättyy asemakaavaehdotuksessa radan alitukseen, mikä yhdistää Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava-alueen nykyiseen Nikkilän keskusta ja parantaa koulujen saavutettavuutta merkittävästi. Alituksen toteuttaminen edistää myös asuinalueen tonttien houkuttelevuutta ja myyntiä sekä monipuolistaa tonttivarantoa.

Kokoojakatu, radan alitus ja aseman seudun ratkaisut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ja mahdollistavat alueen sujuvat liikenne yhteydet. Radanalituksen myöhentäminen ei tuota taloudellisia säästöjä, mutta alueen saavutettavuus paranee ja vetovoimatekijät syntyvät heti. Radan alitus turvaa radan etelä- ja pohjoispuolen kulkuyhteyden, mikäli Sipoonjoki tulvii tai yhteys on poikki jostain muusta syystä, sekä pienentää Pornaistentien ajoneuvoliikenteen määrää. Myös hallinto-oikeus päätöksessään korosti uuden yhteyden liikenteellistä tärkeyttä ja sillan roolia Ollbäckenin puron luontotarvojen säilyttämisessä.

Infra-avustus Nikkilän kartanon keskuksen hankkeisiin

Nikkilän kartanon hankkeeseen on haettu ja saatu MAL-alueiden infran toteuttamiseen avustusta, rakentamisaika vuosina 2022–2026. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on tehnyt päätöksen avustukseksi. Alueelle vuoden 2022 määrärahasta on varattu 2 865 000 € ja vuoden 2023 määrärahasta varattu 135 000 €. Avustusta on saatu alueen kokoojakadun ja radan alituksen rakentamiselle.

Infra-avustuksen tavoitteena on käynnistää ja aikaistaa uusien asuntoalueiden rakentamista kasvukeskusalueille, joihin kuuluvat kunnat ovat solmineet valtion kanssa maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimuksen (MAL-sopimus). Avustuksen määrä on enintään 30 % hankkeen hyväksytyistä kustannuksista.

Kustannusarvio asemakaava-alueen toteuttamisen osalta jakautuu seuraavasti:

Kustannusosa	Kustannusarvio
Kokoojakatu ja alueinfra	15,0 milj. euroa
Radan alitus	8,2 milj. euroa
Kaikki toteutussuunnittelu	1,85 milj. euroa
Stabilointi	0,7 milj. euroa
Yhteensä	25,75 milj. euroa

ARA-avustus voidaan kohdentaa alueen suunnitteluun ja toteutukseen. Alustavien arvioiden mukaan avustusta voidaan saada enimmillään vuonna 2025 n. 1,3 milj. € suunnitteluun ja toteutukseen ja vuonna 2026 810 000 €. Avustuksen toteutuminen edellyttää sitä, että rakentaminen pystytään käynnistämään suunnitellusti kokoojakadun ja radan alituksen osalta vuonna 2025.

Muut Nikkilän suunnitteluhankkeet

N65 Metsärinteen katusuunnitelmien hyväksymisprosessi on kesken alueen asemakaavasta jätetyn valituksen takia ja kohteen toteuttamista on viivastetty vuoden 2025–2026 vaihteeseen.

Laaksosuontien itäpuolen kaavoitus on jaettu kahden eri sopimuskaavahankkeeseen (N48A ja N48B). Näistä pienempi ja ensin toteutettava osuus on

N48A Laaksosuontien itäpuoli, Sedäntien alue.
N48B Laaksosuontien itäpuolen, 2. vaiheen asemakaavassa pyritään kaavahankkeen yhteydessä optimoimaan kaavatalous ja kummastakin asemakaavasta laaditaan ehdotusvaiheessa maankäyttöso-
pimus. Asemakaavatyö on käynnissä ja asemakaavan laadinnan ohella edistetään kunnallistekniikan yleissuunnittelua, joka valmistuu marraskuussa 2024. Asemakaavan haasteena on yksityisen maanomistuksen hajanaisuus ja laadittavien maankäyttö-
sopimuksien suuri määrä. Kohteen toteuttamisen painopiste on taloussuunnitelmavuosien ulkopuo-
lella.

Vuosina 2025–2027 suunnitellaan yhdyskuntatekniikan yleisratkaisuja N43 Nikkilän aseman seutu ml. radan eteläpuoliset katujärjestelyt sekä luodaan edellytyksiä N45B Kuntalan alueen kehittämiseen. Vanhan Kuntalan ja Aravatalon purkua on viivästetty taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle asuntorakentamisen heikon markkinatilanteen vuoksi, toteutuksen ajankohtaa arvioidaan erikseen.

N51 Kunnantalonmäen ja Lukkarintien asemakaavassa suunnitellaan vuosina 2025–2027 uudelleen Lukkarintien ratkaisut Nikkilän kartanon keskukseen suuntautuvan liikenteen sujuvoittamiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi Lukkarintiellä. Osana asemakaavahanketta suunnitellaan myös uudelleen osa Nikkiläntien kevyen liikenteen järjestelyistä sekä Jussaksentietä väliltä Lukkarintie – Isotalontie. Asemakaava mahdollistaa täydennysrakentamisen Lukkarintien itäpuolelle, Nikkiläntien varteen.

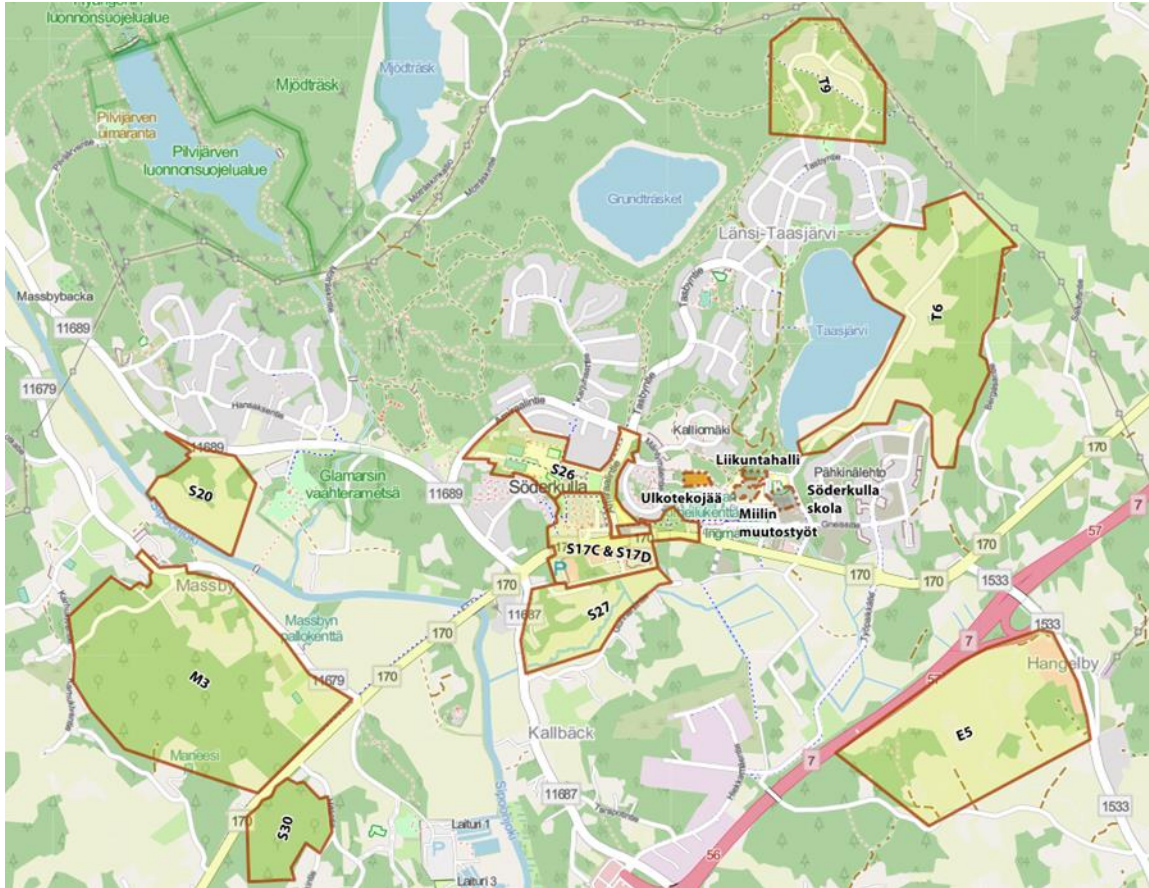
Nikkilässä taloussuunnitelmakaudella toteutettavien asemakaavahankkeiden tavoitteena on mahdollisimman nopeasti kasvattaa erityisesti omakotitonttien, mutta myös pien- ja kerrostalojen tonttivarantoa, koska nykyiset tontit on pääosin myyty. Lisäksi tärkeänä tavoitteena on muodostaa kaava- ja tonttivarantoa kunnan strategian mukaisesti, jolloin tonttien myynti ohjaa uusien asemakaava-alueiden toteutusta kysynnän mukaan.

Toteutus
N65 Metsärinteen ja N48 Laaksosuontien itäpuolen toteutuksen on tarkoitus käynnistyä taloussuunnitelmakaudella.

Viimeistely

Käynnistyvien asemakaavahankkeiden viimeistelyt ajoittuvat taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle.

Söderkulla

Söderkullan alueen hankkeet

Kaava-alue	TA2025 TTA	TS 2026 2026	TS 2027
E5 Hangelbyn työpaikka-alue	Suunnittelu	Suunnittelu	Suunnittelu
S17D Söderkullan liikekeskus	Suunnittelu		
S17C Söderkullan keskustan asemakaavamuutos	Suunnittelu		
S20 Söderkullan kartano	Rakentaminen	Viimeistely	
S26 Opintien asemakaavamuutos			Liikuntasalin purku
T6 Taosjärven itäpuoli	Rakentaminen	Rakentaminen	
S27 Söderkullan keskustan eteläosa (Kallbäck I)	Suunnittelu		

S30 Joensuuntilan asemakaavamuutos	Suunnittelu		
T9 Taasjärvi IV	Viimeistely		
BOX3 Boxin työpaikka-alueen laajennus			Suunnittelu
B13 Päivänpolku	Rakentaminen		

Suunnittelu

S20 Söderkullan kartanon kaava-alueesta kehittyä asemakaavan mukaisesti omakoti- ja pientalopainotteinen alue. Infran rakentamisen kustannusten ovat arvioitu olevan n. 1 130 000 € ja arvioidut tontinmyyntitulot ovat n. 2 880 000 €. Omakoti- ja pientalopainotteiselle alueelle uusia asukkaita tulee noin 145. Asemakaava-alueen katu- ja rakennussuunnittelu valmistui keväällä 2024 ja kohteen toteuttaminen on käynnistynyt vuoden 2024 alkukesästä. Urakka valmistuu arviolta kesäkuun 2025 loppuun mennessä.

T6 Taasjärven itäpuolen asemakaava on saanut lainvoiman 23.11.2023. Hallinto-oikeus hylkäsi valtuuston päätöstä koskevat valitukset eikä korkeimmasta hallinto-oikeudesta haettu valituslupaa asiassa. Asemakaava-alue on osa Taasjärven usean asemakaava-alueen kokonaisuutta ja järven itäpuolisen liikenneyhteyden kynnysinvestoinnin toteuttaminen on myös aiemmin rakennettujen asemakaava-alueiden näkökulmasta tarpeellinen. Infran toteutus alueelle on alkanut ja alueen toteutus maksaa kustannusarvion mukaan kokonaisuudessaan n. 3 750 000 €. Kunnalla maanomistusta alueella on n. 13 400 k-m², joista pientalotontteja on 8 550 k-m² ja omakotitalotontteja on 4 850 k-m². Kunnan tontinmyyntitulot ovat arviolta 1 800 000 € ja asukkaita alueelle tulee noin 540.

Opintien kaava-alue (S26) on erotettu omaksi kokonaisuudeksi Söderkullan keskustan kaava-alueesta (S17C). Kaavatyössä tutkitaan Opintien alueen asuinrakentamisen kehittämisen mahdollisuuksia koulutoimintojen alueelta siirtymisen myötä. Alueelle suunnitellaan kerros- ja pientaloasumista, sekä mahdollisuuksien mukaan liiketilojakerrostalojen kivijalkaan. Alueen läpi kulkeva ulkoilutie ja viheryhteys säilytetään. Osana kaavatyötä varaudutaan Amiraalintien parantamiseen Uuden Porvoontien ja Tasbyntien välisellä osuudella. Opintien alueen esirakentamisen on suunniteltu alkavaksi Opintien koulukeskuksen osien A+B purkamista. Vuodelle 2024 suunnitellut purkutyöt alueella on toteutettu ja kaava-alueen kunnallistekniikan yleissuunnittelu valmistuu syksyllä 2024.

E5 Hangelbyn työpaikka-alueen 2. vaiheen suunnittelu on käynnistymässä. Tavoitteena on kaavoituk-

sen tukena suunnitella ja selvittää alueen infraratkaisujen toteuttamisperiaatteita. Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa liikenteellisesti edullisesti sijoittuvan alueen kehittäminen työpaikkojen sijoittumispaikkana Sipoon yleiskaavan 2025 mukaisesti. Maanomistusolojen takia kaava-alue kaavoitetaan ja toteutetaan tarvittaessa vaiheittain periaatteella, että kunta kaavoittaa ja toteuttaa infraa pääosin vain omistamilleen maille.

S17C Söderkullan keskustan asemakaavamuutoksen suunnittelun on varauduttu käynnistyvän taloussuunnitelmakaudella. Tarkoituksena on kehittää ja tehostaa Söderkullan keskusta-aluetta. Kaavoitusohjelmassa alue on jaettu S17C Söderkullan keskustan ja S17D Söderkullan liikekeskuksen asemakaava-alueisiin. S17D Söderkullan liikekeskuksen asemakaava-alueen suunnittelu ja toteutus on ajoitettu käynnistyväksi taloussuunnitelmakaudella. S17D Asemakaavamuutoksella on tarkoitus mahdollistaa sekä liikekeskuksen että uuden torin kehittäminen Söderkullaan. Kaavatyötä koskien on tehty kunnan ja maanomistajan kesken kaavoituksen käynnistämissopimus. S27 Söderkullan keskustan (Kallbäck I) eteläosan asemakaavoituksen on arvioitu käynnistyvän taloussuunnitelmakaudella. Talousarviossa on varauduttu kunnallistekniikan yleissuunnitteluun osana asemakaavahanketta.

M3 Massbyn Danielsbackan asuinalueen asemakaava ja M5 Massbyn eteläisen laajennuksen asemakaava yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi ja kunnallistekniikan yleissuunnitelma päivitettiin keväällä 2024. Tavoitteena oli, että asemakaava-alueen kaavataloutta saadaan parannettua suunnittelemalla myös eteläisen laajennuksen aluetta samassa yhteydessä. Jakamalla Massbyntien edellyttämät kynnysinvestoinnit kummankin asemakaava-alueen toteutukselle ja saaduille tontinmyyntituloille, voidaan alueen toteuttamisesta saada kokonaisuutena kannattavampaa. Alueen toteuttaminen on maastonolosuhteista ja louhintamääristä johtuen haasteellista. Kunnan vuokramaiden käytön jatkosta sopimisen ja alueen maankäytön periaatteiden määrittelyn vuoksi hankkeen toteutus on ajoitettu taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle.

B13 & B14 Sipoonrannan kehittämistä päätettiin kesällä 2022 kunnanhallituksessa viedä eteenpäin kilpailullisella neuvottelumenettelyllä, jolla pyritään saamaan kunnan näkökulmasta mahdollisimman

kustannustehokas ratkaisu alueen itäosan loppuun toteuttamiseksi. Heikentyneiden markkinaolosuh- teiden vuoksi yhteistyökumppanin etsintä on mer- kittävästi vaikeutunut. Hanketta viedään eteenpäin suhdanteiden salliessa taloussuunnitelmakauden aikana.

Toteutus

S20 Söderkullan kartanon yhdyskuntatekniikan toteutus käynnistyi alkukesästä 2024 ja loppuu ar- vioilta kesäkuun 2025 loppuun mennessä.

T6 Taasjärven itäpuolen yhdyskuntatekniikan toteu- tus käynnistyy vuoden 2024 lopulla.

Vuonna 2025 rakennetaan uutta kokoojakatuyh- teyttä ja kokoojakatuun yhdistyviä tonttikatuja. Vuonna 2025 varmistetaan myös riittävän varhai- sessa vaiheessa riittävien hulevesiratkaisujen toteu- tus Taasjärventien varrella. Näiden toimien avulla on tarkoitus estää maanrakentamisen haittavaiku- tukset järven vedenlaadun näkökulmasta. Vuonna 2026 rakennetaan asemakaava-alueen loput tontti- kadut.

Vuonna 2028 on tarkoitus viimeistellä alueen toteu- tus.

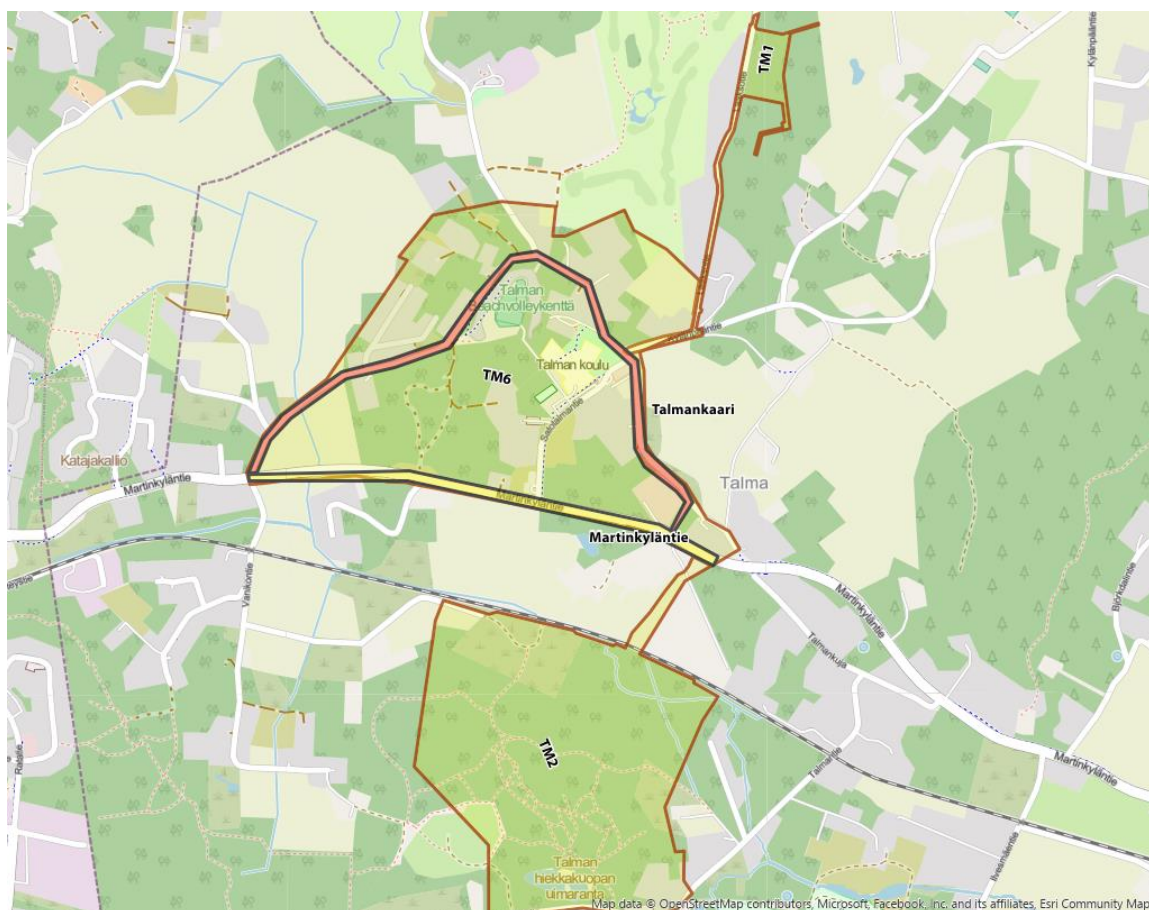
M3 Massbyn Danielsbackan asemakaavakokonai- suuden yhdyskuntatekniikan toteutus ajoittuu ta- loussuunnitelmakauden ulkopuolelle.

Viimeistely

T9 Taasjärvi IV asemakaava-alueen yhdyskuntatek- niikkaa viimeistellään vuosina 2024–2025.

S20 Söderkullan kartanon alueen infran viimeistely- työt on tarkoitus toteuttaa vuonna 2025–2026.

Talma

Talman alueen hankkeet

Kaava-alue	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TM1 Puu-Talma	Rakentaminen	Viimeistely	
TM6 Talmankaari		Suunnittelu	Suunnittelu

Suunnittelu

TM1 Puu-Talman asemakaava-alueen katusuunnitelmat ovat saaneet lainvoiman keväällä 2024 ja alueen toteutus on käynnissä.

Talman yhdyskuntarakenteen kehittäminen käynnistetään kaavoitusohjelman mukaisesti ensin nykyisen taajamarakenteen kehittämisellä TM6 Talmankaaren osalta. Talmankaaren kaava-alueen suunnittelu jatkuu taloussuunnitelmakaudella.

TM2 Talman keskustan asemakaava-alueen toteutuksen aloitus on sidottu KeNi-radän investointipäätökseen ja asemakaava-alueen kynnysinvestoinnit käynnistetään vasta valtion KeNi-radän investointi-

päätöksen teon jälkeen.

Toteutus

Asemakaava-alueen TM1 Puu-Talma toteutus on käynnistynyt vuonna 2024 ja se jatkuu vuonna 2025.

Viimeistely

TM1 Puu-Talman viimeistelytyöt ajoittuvat taloussuunnitelmakaudelle.

Väylähankkeet

Väylähankkeet ovat olemassa olevan väylän parantamista, kuten esim. jalankulun ja pyöräilyn väylän lisääminen olemassa olevaan väylään tai liikenteen sujuvuuden parantamista olemassa olevalla pääväylällä. Lisäksi väyläinvestointeihin luetaan liityntäpysäköintipaikkojen toteuttaminen. Väylähankkeiden tarve syntyy pääosin lisääntyvästä väylän käytöstä ja siitä johtuvasta kapasiteetin ja palvelutason noston tarpeesta.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmajaksolle ei ajoitu väylähankkeita.

Väylähankkeet

Trafikledsprojekt

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Investointitulot / Intäkter	15					
Investointimenot / Kostnader	- 677	- 8	- 10			
Netto	- 663	- 8	- 10			

Laajennusinvestoinnit, rakennukset

Utvidgningsinvesteringar, byggnader

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Investointitulot / Intäkter						
Investointimenot / Kostnader	- 289	- 342	- 1 590	- 200	- 200	
Netto	- 289	- 342	- 1 590	- 200	- 200	

Miilin sivistyskeskuksen muutostyöt (jatkoa Siiponlahden koulun laajennus- ja muutostöille)

Miilin sivistyskeskuksen oppimisympäristöön suunniteltiin toteutettavaksi fyysisiä tilamuutoksia (uusia väliseiniä ja ovia), jotta tilat soveltuvat paremmin useamman yksikön toimintaan kaksikielisessä sivistyskeskuksessa. Muutostarpeet kuvattiin tiiviissä

yhteistyöprosessissa koulujen ja esikoulujen henkilöstön kanssa lukuvuoden 2022–2023 aikana. Ja nämä toimenpiteet on toteutettu pääsääntöisesti vuoden 2024 kesän aikana.

Vuoden 2024 töiden jälkeen korjaustoimenpiteitä jatketaan vuosina 2025–2026. Toimet ovat sisäilman laatua parantavia korjaustöitä. Mikäli B2-oppikylän korjaustoimenpiteet vuonna 2024 ovat olleet riittäviä, niin samanlaiset korjaustoimenpiteet tehdään muissakin vastaavissa tiloissa. Tämä tarkoittaa mm. tilojen akustiikkalevyjen vaihtamista ja palamattomien poistamista.

Varataan hankkeelle toteutukseen vuodelle 2025 200 000 euroa ja vuodelle 2026 200 000 euroa.

Sipoon uimahalli

Nikkilään sijoittuvasta uimahallista on tehty tarveanalyysi (2019) ja tämän perusteella kunnanhallitus (2020) on tehnyt päätöksen uimahallihankkeen koosta, periaatteellisesta sijainnista ja aikataulusta. Uimahallin vaihtoehtotarkastelu tehtiin keväällä 2024 ja uimahallihankkeen teknis-taloudellinen suunnittelu on käynnistetty syksyllä 2024. Suunnittelutyöstä tai toteutuksen ohjelmoinnista ei ole toistaiseksi tehty päätöstä.

Uudelleeninvestoinnit

Återinvesteringar

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / EP 2026	TS / EP 2027
Investointitulot / Intäkter	150					
Investointimenot / Kostnader	- 353	- 149	- 3 285	- 3 850	- 7 050	- 7 700
Netto	- 203	- 149	- 3 285	- 3 850	- 7 050	- 7 700

Miilin alueen sivistyskeskuksen tilaratkaisut - Söderkulla skolan toteutus suunnittelu

Rakennuksen hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio (2024) on noin 10,0 milj. euroa. Kustannusarvio sisältää ensikertaisen kalustamisen kustannukset noin 0,75 milj. euroa.

Söderkulla skolan hankesuunnitelma päivitettiin vuonna 2024 vastaamaan paremmin tulevaisuuden tarpeita ja samalla haettiin kustannussäästöjä mm. rakennuksen uudelleen massoituksella. Tavoitteena on toimiva, oikean kokoinen ja investoinniltaan edullisempi rakennus ja ratkaisu. Kohteen toteutus-

suunnittelu alkaa vuoden 2024 lopulla ja se jatkuu vuonna 2025.

Varataan vuodelle 2025 300 000 euroa tilojen suunnitteluun. Suunnitteluvaiheessa selvitetään rahoitusmahdollisuuksia sekä mahdollisia synergioita sivistyspalveluiden tarpeiden ja Etelä-Sipooseen suunniteltujen muiden hankkeiden kanssa.

Koulun suunnittelu jatkuu 2026 ja rakentaminen käynnistetään vuonna 2026 ja siihen varataan 2,25 milj.€ ja vuodelle 2027 5,4 milj.€.

Miilin liikuntahalli (Sipoonlahden koulu, vaihe 2.) hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on noin 10,5 milj. euroa. Kustannusarvio sisältää ensikertaisen kalustamisen kustannukset 0,9 milj. euroa.

Liikuntahalli on suunniteltu toteuttavaksi Sipoonlahden koulun laajennus- ja muutostöiden hankesuunnitelman (2016) mukaisesti. Hallin oma hankesuunnitelma on valmistunut keväällä 2022 ja se on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.12.2022. Liikuntahallin rakennuttajakonsultti on aloittanut työnsä toukokuussa 2023 ja hallin suunnittelutyö on käynnissä. Hallin pääpiirustukset hyväksyttiin teknisessä valiokunnassa kesäkuussa 2024.

Noin 2130 brm²:n kokonaispinta-ala sisältää uuden liikuntahallin (noin 1 060 m²), sekä puku- ja varastotilojen rakentamisen Miilin alueelle, Miilin sivistyskeskuksen yhteyteen. Söderkulla skolan sijoituessa samalle kampusalueelle, pääsevät sekä sen, että Miilin sivistyskeskuksen koulun oppilaat hyödyntämään laajennettua liikuntahallia. Hallin pukuhuoneet toimivat koko sivistyskeskusalueen lisäväestönsuojina.

Liikuntahalli mahdollistaa kuntalaisille suuren salinsa ansiosta suuremman lajikirjon ja korvaa vanhan, Opintiellä sijaitsevan liikuntasalin. Miilin liikuntahallin valmistuttua Opintien liikuntasalirakennus puretaan ja alue vapautuu täydennysrakentamiselle.

Miilin sivistyskeskuksen liikuntatilojen tarpeet voidaan kattaa tilapäisesti olemassa olevien ja vuokratilojen avulla rakennustöiden valmistumiseen saakka. Pelastustoimelta anotaan jatkoaikaa väestönsuojatilojen toteuttamiselle.

Vuodelle 2025 varataan 3,4 milj. euroa suunnittelun viimeistelyä ja urakan käynnistämistä varten sekä vuodelle 2026 4,7 milj. euroa ja vuodelle 2027 2,3 milj. euroa investoinnin toteuttamista varten.

Liikuntahallin on määrä valmistua vuonna 2027.

Sipoon pelastusasema

Uudelle pelastusasemalle esitetään määrärahaa vuodelle 2025, jotta kaikki tarvittavat viimeistelyt saadaan toteutettua.

Vuodelle 2025 varataan töiden viimeistelyyn 50 000 euroa.

Kunnan varikkojen muutos- ja korjaustyöt

Kuntalan varikolle siirryttäessä ja vanhan varikon lakkauttamisen myötä on tarve ulko- ja kylmävarastoinnille. Tätä varastointia varten on vuokrattu tiloja Lukkarinmäentien alueelta. Vaahteranmäen varastoalueen kehittämisestä luovuttiin korkeiden investointi- ja pohjarakennuskustannusten vuoksi. Pelkien investointikustannusten aiheuttama sisäinen vuokra olisi ollut noin kaksinkertainen suhteessa Lukkarinmäentien tilojen vuokraan.

Varastoalue tulee palvelemaan yhdyskunnan ja ympäristön toimialan eri yksiköitä. Varastoalueelle on kylmiä varastohalleja sekä ulkosäilytystä. Varastoalueen korjaukset ja muutostyöt mahdollistaa paremman toimivuuden kunnan tarpeisiin ja myöhemmin vanhan varikon purkamisen.

Varaudutaan talousarviossa vuonna 2025 100 000 eurolla ja vuodelle 2026 varaus 100 000 euroa.

Peruskorjausinvestoinnit

Saneringsinvesteringar

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Investointitulot / Intäkter						
Investointimenot / Kostnader	- 3 783	- 7 068	- 3 690	- 3 030	- 2 840	- 3 435
Netto	- 3 783	- 7 068	- 3 690	- 3 030	- 2 840	- 3 435

Liikunnan peruskorjaukset, liikuntatoimi

Liikunnan peruskorjausinvestoinnit jakautuvat liikunnan nykyisen omaisuuden peruskorjauksen määrärahaan ja erillisiin projekteihin. Peruskorjauksen investointimäärärahalla liikuntatoimi pitää yllä

nykyistä liikuntainfraa ja -rakennuksia. Nämä hankkeet liikuntatoimi investoi omin voimavaroin ja kohteista päätetään vapaa-ajanjaostossa.

Suuret peruskorjausprojektit jaetaan investointisuunnitelmassa erillisiksi hankkeiksi ja niiden investointi tehdään yhteistyössä yhdyskunnan ja ympäristön toimialan ja liikuntatoimen kesken siten, että yhdyskunnan ja ympäristön toimialan rakennuttaja toimii hankkeen projektipäällikkönä

Nykyisen liikuntainfran ja rakennusten pienimuotoiseen peruskorjaukseen varataan 110 000 euroa vuosille 2025–2027.

Kohdennetut liikuntapaikkahankkeet

Söderkullan ulkotekojäärata

Ulkotekojääradan suunnittelun valmistelu aloitettiin syksyllä 2022 yleissuunnittelulla. Suunnittelun lähtökohtana oli, että aloitteessa esitetty ulkotekojää (2 200 m²) palvelisi vapaamuotoisen harrasteliikunnan, erityisesti vapaaluistelun tarpeita Nikkilän jäähallin ollessa seuratoiminnan käytössä. Kesäkaudella kentällä mahdollistuu muun muassa pesäpallon ja tenniksen peluu.

Suunnitelmassa arvioitiin muun muassa tekojääradan sijoituspaikkaa, saavutettavuutta, pysäköintimahdollisuuksia, ja radan kokoa. Lisäksi selvitettiin kohteen toteutettavuutta ja arvioitiin rakennussekä ylläpitokustannuksiin, jotta arvioidut määrärahat olisivat riittävät. Hanketta esiteltiin sen valmistuttua sivistysvaliokunnassa, vapaa-ajanjaostossa ja teknisessä valiokunnassa. Tekojääkentän investointikustannukseksi laskettiin tuolloin noin 900 000 €, josta tekojääkentän osuus on noin puolet ja tekojään jäähdytysjärjestelmän osuus noin puolet.

Tekojääradan toteutussuunnitelmat ovat valmistuneet kesäkuussa 2024 ja hanke on kilpailutuksessa. Kohteen toteuttamisen viivästyessä, kulut jakaantuvat vuosien 2024 (300 000 euroa) ja 2025 kesken (600 000 euroa). Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt hankkeelle valtionavustusta 200 000 euroa.

Vuodelle 2025 varataan kohteen rakennustöihin 600 000 euroa.

Söderkullan urheilukentän ja maalämmön takuuajaksiin investointeihin varataan vielä vuodelle 2025 20 000 euroa.

Nikkilän urheilukentän huoltorakennuksen hanke-suunnitelma

Nikkilän urheilukentän huoltorakennuksen peruskorjaaminen tai uudistaminen on vaativa hanke, että sen suunnittelu on perusteltua aloittaa hanke-suunnittelulla.

Hankkeelle varataan 50 000 euroa.

Toimitilat, rakennusten peruskorjausinvestoinnit

Rakennusten peruskorjaus perustuu kiinteistöjen kuntoarvioihin, joiden perusteella määritetään kiinteistöjen eri osien peruskorjaustarve ja korjausten kiireellisyys. Tekninen valiokunta käsittelee kiinteistöjen peruskorjaushankkeet ja hyväksyy niiden määrärahat.

Toimitilat on toteuttanut kiinteistöjen tehostetun kunnan arvioinnin kaikkien kunnan kiinteistöjen osalta. Kuntoarviot on laadittu mm. kyläkoulujen, päiväkotien ja taajamakoulujen osalta. Muiden kiinteistöjen, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden ja Sipoon opiston käytössä olevien kiinteistöjen kuntoarviot on laadittu vuoden 2020 aikana.

Valiokunnan kohdentamien peruskorjaushankkeiden määrärahaa nostetiin vuodesta 2023 1,2 miljoonaan euroon, jotta määrärahalla pystytään paremmin tulevaisuudessa kattamaan myös investointisuunnitelmasta poistuneet kyläkoulujen, päiväkotien ja taajamakoulujen erilliset peruskorjausinvestoinnit ja mahdollisimman tehokkaasti ylläpitämään nykyisen kiinteistökannan kuntotaso.

Merkittävimät rakennusten peruskorjauskohteista on esitetty talousarviossa erillisinä kohdennettuina hankkeina ja muiden peruskorjauskohteiden määrärahat tekninen valiokunta päättää hyväksymällä kohteet ja niiden määrärahat. Peruskorjaushankkeiden kohdentamisperiaatteena on ensisijaisesti kiinteistöjen rakenteellisen ja rakennusfysikaalisen kunnan ylläpitäminen siten, että kiinteistön arvo ja käytettävyys säilyvät.

Energiatehokkuushankkeiden kohdentamisperusteena käytetään energiansäästöä ja sen kannattavuutta ottaen huomioon nykyisen järjestelmän saneeraustarpeet. Energiatehokkuutta lisäävissä investointihankkeissa käytettäviä toimenpiteitä ovat mm. maalämpö, lämpöpumpputekniikka, tarpeenmukainen ilmanvaihto, vakiovalo- ja led-tekniikka, aurinkosähkö jne.

Teknisen valiokunnan kohdentamat rakennusten peruskorjaushankkeet

Tekninen valiokunta kohdentaa määrärahoja peruskorjaushankkeisiin em. kohdentamisperiaatteiden mukaisesti. Valmistelu tehdään toimitilat-yksikön ja tilojen käyttäjien yhteistyönä. Kohteet, joihin on osoitettu erillismääräraha eivät kuulu priorisoitaviin kohteisiin.

Kiinteistöjen saneeraukseen on varattu vuonna 2025 1,2 milj. euroa ja vuosille 2026–2027 1,2 milj. euroa/vuosi.

Energiatehokkuushankkeet, joiden tarkoituksena on energiatehokkuuden parantaminen esimerkiksi lämmityskuluja laskemalla. Lähtökohtana on, että hankkeiden investointien takaisinmaksuaika on 12–15 vuotta, jolloin hankkeiden investoinnit ovat kunnalle myös taloudellisesti kannattavia. Kohteet energiatehokkuuden parantamiseksi valitsee tekninen valiokunta. Nykyisen kiinteistökannan lisäksi kaikki uudet ja peruskorjauskohteet toteutetaan elinkaarikustannukset ja kannattavuus huomioon ottaen energiatehokkaiksi.

Vuodelle 2025 ja sitä seuraaville vuosille 2026–2027 varataan 0,3 milj. euroa/vuosi.

Kohdennetut toimitilahankkeet

Sibbo gymnasium

Sibbo gymnasiumin peruskorjaushankkeen suunnitelmat ovat valmistuivat vuonna 2021. Hanke kilpailutettiin keväällä 2022 ja rakennusurakka käynnistyi 08/2022. Urakka saatiin päätökseensä 09/2023 ja lukiotoiminta pääsi käynnistymään peruskorjatussa rakennuksessa kevään 2024 aikana.

Peruskorjauksen takuuajakaisten lisäysten tai muutosten vuoksi varataan vuodelle 2025 50 000 euroa.

Lukkarin koulu

Vuonna 1987 valmistunut ja vuosina 2001 sekä 2012 laajennettu koulurakennus sijaitsee strategisesti hyvällä paikalla lähitulevaisuudessa rakentuvan Nikkilän kartanon keskuksen alueen suhteen. Lisäksi rakennuksessa toimii toinen kunnan Cook & Chill -keskuskeittiöistä. Syksyllä 2024 toteuttavan kohteen kuntotutkimuksen ja PTS-suunnitelman jälkeen arvioidaan rakennuksen mahdollisia pienempiä ja kiireellisiä korjaustarpeita erikseen.

Vuodelle 2025 varataan hankesuunnitteluun 100 000 euroa. Peruskorjauksen toteutuksesta ja muista mahdollisista toimenpiteistä päätetään suunnittelun ja palveluverkkotyön pohjalta.

Mårtensby skola

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 6.6.2022, että kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut kartoittavat Mårtensby skolan vuokraamisesta mahdollisesti kiinnostuneita toimijoita tavoitteenaan solmia pitkäaikainen vuokrasopimus kunnan ulkopuolisen tahon kanssa. Kohteen jatkosuunnittelu odottaa käyttäjän linjauksia rakennuksen tulevasta käyttötärpeestä.

Tarvittavat muutos- ja korjaustarpeet sekä niiden kustannukset arvioidaan kartoituksen ja rakennuksen käyttötarkoituksesta päättämisen jälkeen.

Liikenneväylien ja puistojen peruskorjaus Peruskorjausinvestointeina tarkastelujaksolla toteutetaan huonokuntoisimpien katujen perusparannuksia Nikkilän ja Söderkullan alueilla sekä päällystetään sorapintaisia katuja. Liikenneväylien ja puistojen perusparannusten kohdentamisperiaatteena on pääsääntöisesti katujen ja puistojen kunto.

Katujen ja puistojen peruskorjaukseen varataan 0,6 milj. euroa vuosille 2025–2027. Tekninen valiokunta päättää toteutettavista kohteista. Uudelleen-asfaltointi sisältyy määrärahaan.

Urheilutien saneeraus toteutuksen ajankohta siirrettiin alkamaan urheilukentän peruskorjauksen valmistumisen jälkeen ja ulkotekojäärädan toteutuk-

sen vuoksi vuodelle 2026.

Varataan vuodelle 2026 520 000 euroa.

Uudensillantien peruskorjaus

Uudensillantie välillä Runeberginkuja - Iso Kylätie on vanhaa maantietä, kyseinen tieosuus tulisi suunnitella ja rakentaa ympäröiviin katualueisiin yhteensopivaksi. Tieosuuden peruskorjauksella saadaan parannettua kyseisen katualueen liikenneturvallisuutta.

Varataan vuodelle 2026 100 000 euroa suunnitteluun ja pohjatutkimuksiin ja vuodelle 2027 400 000 euroa toteutukseen.

Nikkilän keskuspuiston suunnittelun osallistuva budjetointi ja toteutus 45 C

Nikkilän keskuspuiston yleissuunnittelu on toteutettu osallistuvan budjetoinnin menetelmällä. Keskuspuiston yleissuunnitelma jakautuu neljään erilliseen osaan. Puiston yleissuunnitelma sisältää yhteensä neljä osiota: Monimuotoisuus, Kukkiva puisto, Kirjaston aukio ja Näyttävät istutukset. Näistä monimuotoisuuspuisto on toteutettu, Kukkiva puisto on suunniteltu ja Kirjaston aukion puiston suunnitelmat ovat nyt valmistuneet. Suunniteltavaksi jää vielä Näyttävät istutukset osio.

Vuonna 2024 on toteutettu Nikkilän keskuspuiston kukkivan puiston osuus. Kirjaston aukion alue toteutetaan myöhemmin määriteltynä ajankohtana.

Muut investoinnit

Övriga investeringar

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Investointitulot / Intäkter	90					
Investointimenot / Kostnader	- 282	- 735	- 2 500	- 440	- 400	- 1 000
Netto	- 192	- 735	- 2 500	- 440	- 400	- 1 000

HSL:n julkisen liikenteen investoinnit

HSL:n julkisen liikenteen investointeihin on varattu vuosittain 50 000 euroa.

Brobölentien ja Öllytien risteys

Risteyksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi

on käynnistetty vuonna 2021 ELY:n ja kunnan yhteistyönä tiesuunnitelman laatiminen. Kohteen toteuttaminen on parhaillaan käynnissä ja urakan on määrä valmistua vuoden 2024 aikana.

Hankkeen kustannukset jaetaan ELY:n ja kunnan kesken 50/50. Hankkeen viimeistelyyn varataan vuodelle 2025 100 000 euroa kunnan osuudeksi.

Nikkilä–Söderkulla jalankulku- ja pyöräilyväylä

Nikkilä–Söderkulla jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnittelua jatketaan ELY-keskuksen ja Sipoon kunnan yhteistyönä.

Hankkeen edistämiseksi varataan vuodelle 2025 tiesuunnitelman laatimiseksi 150 000 euroa ja taloussuunnitelmavuosille 2026 100 000 euroa ja vuodelle 2027 900 000 euroa, jolloin kunta varautuu toteutukseen käynnistämiseen.

Mt 170 jalankulku- ja pyöräilyväylä välillä Box–Kulloo sekä mt170/mt148 liittymän parantaminen

Uudenmaan ELY-keskus, Porvoon kaupunki ja Sipoon kunta ovat aloittaneet tiesuunnitelman laatimisen tarpeellisine tutkimuksineen.

Hankkeessa parannetaan liikenneturvallisuutta rakentamalla jalankulku- ja pyöräilyväylä maantielle 170 (Uusi Porvoontie) välillä Box–Kulloo sekä maantielle 148 (Öljytie) Kulloossa. Lisäksi hankkeessa parannetaan maantien 170 ja maantien 148 liittymää.

Varataan vuodelle 2025 30 000 euroa rakennussuunnitteluun. Yhteistyösopimus urakasta ja sen kustannusvaikutuksista ELY-keskuksen kanssa tuodaan erikseen päätöksentekoon.

Sähköautojen latausverkon rakentaminen kunnan kiinteistöihin jatkuu talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella, varataan 50 000 euroa / vuosi sähköautojen latausinfraan toteuttamiseen kunnan kiinteistöissä.

Vierasvenesataman tarveselvitys ja hankesuunnittelu

Vierasvenesataman tarveselvitykseen ja hanke-suunnitteluun varataan 30 000 euroa.

Pumptrack-radan suunnittelu ja toteutus

Vuonna 2025 laaditaan hankesuunnitelma pumptrack-radan toteutuksesta Nikkilään. Suunnitelmaan sisältyy myös uuden skeittipaikan toteutus. Hankesuunnitteluun varataan 30 000€ vuodelle 2025. Radan toteutukseen varaudutaan vuonna 2026 yhteensä 200 000€ määrärahalta. Tarkat toteutuskustannukset tarkentuvat hankesuunnittelussa.

7.2 Investoinnit, muut toimitilat /

Maa-alueiden ostot ja myynnit

Köp och försäljning av markområden

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Kiinteistöomaisuus myynti / Fast egendom, försäljning	13 698	3 977	5 200	5 350	5 350	5 351

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Kiinteistöomaisuus ostot / Fast egendom, inköp	- 3 396	- 2 337	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500

Irtain omaisuus

Lös egendom

	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen						
Yhteensä / Sammanlagt			- 1 160	- 1 140	- 500	- 425
Arki- ja vapaa-aika / Vardag och fritid						
Yhteensä / Sammanlagt	- 404	- 389	- 665	- 500	- 350	- 350
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik						
Yhteensä / Sammanlagt						
Koulutuspalvelut / Utbildning						
Yhteensä / Sammanlagt						
Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet						
Yhteensä / Sammanlagt	- 51	- 73		- 420	- 100	- 100

Irtaimen omaisuuden taulukossa on tekninen ongelma, joka johtuu siitä, että Sivistysvaliokunnan alla on kolme toimialaa. Arjen ja vapaa-ajan rivillä näkyy koko Sivistysvaliokunnan arvio, eli 500 000 euroa. Arki ja vapaa-aika on budjetoinut 260 000 euroa, Koulutuspalvelut 190 000 euroa ja Varhaiskasvatus 50 000 euroa. Tämä ongelma ratkaistaan ensi vuonna, ei tähän talousarviokirjaan.

8 Rahoitusosa / Finansieringsdelen

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteenlaskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Talousarviovuonna 2025 toiminnan ja investointien rahavirta (kunta ja Sipoon Vesi LL) on 14,4 M€ negatiivinen. Lainanlyhennykset pitkäaikaisista lainoista ovat 16,67 M€. Investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi on vuodelle 2025 budjetoitu pitkäaikaisten lainojen lisäystä 28 M€. Kunnan lainakan-
nan arvioidaan olevan 123,85 M€ vuoden 2025 lopussa ja 141,5 M€ vuoden 2027 lopussa.

8.1 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta / Finansieringsanalys, Sibbo kommun

RAHOITUSLASKELMA / FINANSIERINGSANALYS ulk.erät/ ext.kostn.	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten						
Vuosikate / Årsbidrag	21 527	16 829	9 457	9 320	9 037	9 398
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	185	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-13 973	-3 977	-5 200	-5 300	-5 300	-5 300
Tulorahoitus yhteensä / Internt tillförda medel sml.	7 739	12 852	4 257	4 020	3 737	4 098
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del						
Investointimenot / Investeringsutgifter	-13 334	-13 415	-20 865	-20 520	-21 410	-20 770
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för inv.utgifter	827	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningssinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	14 088	4 347	5 200	5 300	5 300	5 300
Investoinnit netto / Investeringar netto	1 580	-9 068	-15 665	-15 220	-16 110	-15 470
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	9 319	3 784	-11 408	-11 200	-12 373	-11 372
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del						

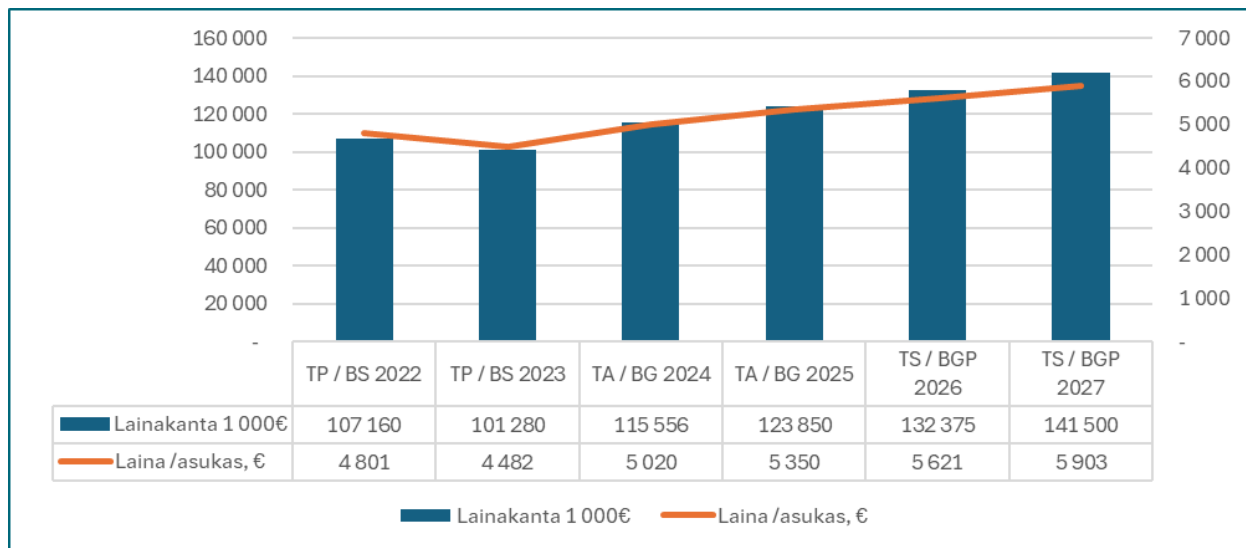
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	1	1	0	0	0	0
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen	1	1	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	13 550	10 000	22 000	28 000	28 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-13 519	-12 897	-14 268	-16 675	-19 475	-20 875
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-24 000	-3 000	0	0	0	0
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet	-23 969	-5 897	7 732	11 325	8 525	9 125
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	3 785	-6 009	0	0		
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-20 185	-11 906	7 732	11 325	8 525	9 125
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-10 866	-8 122	-3 676	125	-3 848	-2 247
Rahavarat 31.12. / Likvida medel 31.12	11 755	3 634				
Rahavarat 1.1. / Likvida medel 1.1.	22 620	11 755				

8.2 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta ja Sipoon Vesi / Finansieringsanalys, Sibbo kommun och Sibbo Vatten

RAHOITUSLASKELMA ulk.erät / ext.kostn.	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BG 2024	TA / BG 2025	TS / BGP 2026	TS / BGP 2027
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten						
Vuosikate / Årsbidrag	23 367	18 739	10 732	11 207	10 944	11 326
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	185	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-13 973	-3 977	-5 200	5 300	-5 300	-5 300
Tulorahoitus yhteensä / Internt tillförda medel sml.	9 579	14 762	5 532	16 507	5 644	6 026
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del						
Investointimenot / Investeringsutgifter	-18 491	-15 952	-23 875	-26 390	-27 295	-23 845
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för inv.utgifter	827	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljning-sinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	14 088	4 347	5 200	5 300	5 300	5 300
Investoinnit netto / Investeringar netto	-3 576	-11 605	-18 675	-21 090	-21 995	-18 545
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	6 002	3 157	-13 143	-4 583	-16 351	-12 519
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del						
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	1	1	0	0	0	0
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen	1	1	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	13 550	10 000	22 000	28 000	28 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-13 519	-12 897	-14 268	-16 675	-19 475	-20 875
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-24 000	-3 000	0	0	0	0
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet	-23 969	-5 897	7 732	11 325	8 525	9 125

Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	7 101	-5 382	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-16 868	-11 279	7 732	11 325	8 525	9 125
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-10 866	-8 122	-5 411	6 742	-7 826	-3 394
Rahavarat 31.12. / Likvida medel 31.12	11 755	3 634				
Rahavarat 1.1. / Likvida medel 1.1.	22 620	11 755				

8.3 Kunnan lainakanta ja lainakanta/asukas

Kunnan lainakanta oli 114,65 M€ syyskuussa 2024. Kiinteisiin korkoihin oli lainasalkusta sidottu 73,48 prosenttia. Koko lainakannan keskikorko oli 30.9.2024 1,64 prosenttia.

Lainakannan keskikorko tulee suunnitelmakaudella nousemaan ja korkokulut kasvamaan, koska tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan investointeja sekä vanhojen lainojen lyhennyksiä joudutaan rahoittamaan uusilla lainoilla.

Mikäli suunniteltu lainarahoitus ei riitä kattamaan investointeja hetkellisen tontinmyynnin hitauden ja odotettua huonomman kassavirran takia, uusien investointien aloitus siirretään eteenpäin.

Lainakannasta aiheutuvat korkomenot nousevat kuluvan vuoden arvioidusta 1,97 milj. eurosta 2,73 milj. euroon vuoteen 2027 mennessä.

9 Sipoon kuntakonserni / Sibbo kommunkoncern

Sipoon Jäähalli Oy / Sibbo Ishall Ab

Perustettu vuonna 1997, kunnan omistusosuus 51,6 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön osakkaat ovat Sipoon kunta ja Sipoon Wolf ry – Sibbo Wolf rf.

Yhtiön toimiala on ylläpitää harjoitusjäähallia ja siihen liittyviä liikepaikkoja ja toimia kyseisen jäähallin ja liikepaikkojen hallinnoijana, markkinoijana ja vuokraajana jäähallin ja sen liikepaikkojen ylläpito- ja rahoituskustannusten kattamiseksi.

Sen lisäksi yhtiö tuottaa käyttäjilleen laadukasta jääaikaa ja pyrkii olemaan kannattava ja omarahoitteinen.

Sitovat tavoitteet vuonna 2025: jäähallin tulos on talousarvion mukainen

Liikevaihto putoaa arviolta noin 6 % harrastajamäärien vähetessä matalasuhdanteen ja kilpailevien uusien hallien takia. Energiakulut nousevat noin 10 %. Uudessa sähkösopimuksessa 1/2025 energian hinta nousee 25 %, siirtohintaa pysyy ja kesällä 2024 uusittu kylmäkoneikkokontti kuluttaa noin 4 % vähemmän sähköä kuin edellinen. Säiden vaikutus voi muuttaa energiakulujen määrää. Jäänhoito ja siivouskulut nousee 2 % kuluttajahintaindeksiin sidotun palvelusopimuksen kautta. Markkinointituloja tulee 8 000 euroa Sipoon Energia Areenaksi nimeämisestä. Lainan korkokulut ennustetaan laskevan. Avustuksia tai tukia ei ole budjetoitu.

Ylläpito eli PTS kulut 2025

Ylläpito suoritetaan kesätauolla, kuten on ollut tapana. Jäähallin puolelle tulevien sinisten sisäovien vaihtoon (10 kpl) sekä seinäpintojen ja sisäkaton korjauksiin sisällä (tasoitus ja maalaus) on varattu 23 000 euroa. Näitä ylläpitokuluja rahoitetaan joko lainalla tai mahdollisesti maksuja korottamalla, mikäli

kassatilanne vaatii.

TA 2025	
Liikevaihto	427 000
Kulut	
Materiaalit ja palvelut	-124 270
Henkilöstö	-2 200
Muut kulut	-152 795
Toimintakate	147 735
Poistot	-137 833
Liikevoitto	9 902
Rahoituskulut	-29 470
Tilikauden voitto (tappio)	-19 568

As. Oy Sipoon Tiltalti / Bostads Ab Sibbo Gransångaren

Perustettu vuonna 1992, kunnan omistusosuus 100 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Asunto-osakeyhtiö Tiltalti on asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimiva vuokratoyhtiö. Palveluhenkisyys ja kehitysmuotoisuus sekä kiinteistöomaisuuden hyvä hoito takaavat tyytyväiset asukkaat ja pitkäaikaiset asiakassuhteet.

Yhtiön toimiala on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja maa-alueita samoin kuin omistaa osakkeita ja arvopapereita sekä käydä sanotulla omaisuudella kauppaa. Yhtiö voi myös harjoittaa rakennuttamista, vuokraustoimintaa sekä isännöintiä.

Tehtävä: Asuntojen omistaminen ja hallinta sekä niiden vuokraaminen. Kunnan omistus: 100 %.

Taloudellinen tavoite: nollatulot ja kassavirta, joka riittää kiinteistön ylläpitoon ja korjauksiin sekä lainanhoitolyhennyksiin ja -kuluihin.

Tiltalti kerää yhtiövastiketta 103 831,00 euroa

vuonna 2024, ja vuonna 2025 suunniteltu kattokorjaus vaatii noin 180 000 euron lainan oton, jota on suunniteltu lyhennettäväksi viidessä vuodessa. Vuosilyhennys on siis 36 000,00 euroa, ja korot lainanantajan ehtojen mukaisesti.

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt / Ömsesidiga fastighetsaktiebolag

Perustettu vuonna 2016, kunnan omistusosuus 100 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiöiden toimiala on omistaa ja hallita yhtiöiden Sipoon kunnassa sijaitsevasta tilasta Fridhem, 753-423-3-74 maanvuokraoikeuden nojalla hallitsemalla maa-alueella sijaitsevia rakennuksia. Yhtiöt voivat harjoittaa myös mainittujen rakennusten ja maa-alueen ja niihin liittyvien laitteiden vuokraustoimintaa. Yhtiöt voivat hakeutua toiminnastaan tai sen osasta arvonalisäveroverolliseksi.

Maa-alue on vuokrattu pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Sipoon kunnalta.

Yhtiöiden hallitsemien rakennusten tilat on 1.1.2023 alkaen vuokrattu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle ja yhtiöiden toimintakulut katetaan hyvinvointialueen maksamalla vuokralla. Sipoon kunta toimii palveluntuottajana yhtiöille rakennusten ylläpidon ja hallintopalveluiden tuottajana.

Rakennusten ylläpidosta vastaa Sipoon yhdyskunnan ja ympäristön toimialan Toimitilat yksikkö.

Tavoitteet vuonna 2025–2027

Taloudellisten tavoitteiden asettaminen on hankalaa, kun Itä-Uudenmaan Hyvinvointialue on ilmaisia mahdollisesti irtautuvansa Jussaksentie 18 seniorikeskuksen sopimuksesta. Jussaksentie 14 sopimuksen vuokraa halutaan tarkistaa vuoden 2025 jälkeen. Tämä tarkoittaa, että vuodelle 2025 suunniteltu isompi korjaus Jussaksentie 18 kiinteistössä tehdään minimimitoituksella, jos lainkaan. Molempien kiinteistöjen taloudellinen tulevaisuus on vaikea ennustaa.

